LOYOLITE 2005

Andhra Loyola College (Autonomous)
Vijayawada

LOYOLITE 2005

Andhra Loyola College (Autonomous)
Vijayawada 520 008
Annual Magazine 2004 – 2005

CHIEF EDITOR
P Ramanujam

EDITORS
JE Felix *(English)*, G Sambasiva Rao *(Telugu)*, V Vallabha Rao *(Hindi)*

GENERAL EDITORS
BK Sudhakar, D Nageswara Rao, K Edward Herald

STUDENT EDITORS
Sushma Sirisha (MBA), D Nireekshana Raju (DGH), K Srinivasa Rao (DGH), Joyson (NO), M Sirisha (NSC), YR Lakshmi (NCP), Arunark Chatterjee (DBM), S Arun Reddy (RMY), Deepak Jose (RA)

TYPESETTING, DESIGN AND PRINTING
Don Bosco Technical School Press, Ring Road, Guntur 522 007. Tel: 0863 – 2350832

Editorial

The celebratory spurt of activity and din that marked our golden jubilee last year afforded little scope for reflection or critical examination. Now that the din has died down, some fair reflection should be possible.

Few would dispute that, throughout these fifty years, ALC has remained a college of considerable standing. If, in the pre-silver-jubilee period, if not later, it was looked up to as something of a standard-bearer, it has been officially recognized now as a front-ranking college in India: a College with Potential for Excellence (CPE) is the new status. And, as of now, ALC shares this ranking with only 46 other colleges in India.

We would do well to look at some landmarks on the road to our CPE status. 1988 is a tall landmark visible for miles. It marks the introduction of three new systems which were to make a tremendous difference to ALC in the years to come: autonomy, post-graduate courses, and co-education. After this half-way mark, there are a few smaller landmarks indicating the introduction of job-oriented courses. Fourteen years down the road, we see, in 2002, ALC as an accredited college. 2003 is another significant landmark on the ALC skyline: it was in this year that a six-point paradigm was integrated into the undergraduate curriculum with streaming for English and a fully fledged extension programme (ALERT) as essential components. Then comes 2004-2005 which will be remembered not only for the CPE status but also for the introduction of the shift system in order to accommodate a variety of job-oriented certificate courses.

The pace of progress, however, has not been brisk, though it has by no means been languid. We applied for autonomy, for instance, in the thirty-third year of ALC and after twelve years of deliberation. The idea of the shift system went into hibernation for ten years after we had thought about it in 1994, and co-education had an even longer period of hibernation. But things did eventually happen, after having been meditated upon for long periods. And ALC stayed the course.

In staying the course with stamina and dedication and not forcing the pace, ALC has acted like the elephant rather than the tiger. It has never had speed, but it has always had stamina. "The elephant is the wisest of all animals / the only one who remembers his former lives / and he remains motionless for long periods", says a Buddhist text. (Courtesy: Gurcharan Das). ALC is an elephant. Its lumbering movement is due to its meditative approach and its not forsaking its traditional role.

Painting stripes on ALC will be a wrong-headed attempt: ALC can never become a tiger. In any case, a tigerish approach will not ensure a safe passage through the treacherous terrain that lies ahead. It calls for a meditative, elephant-like approach. If ALC retains its traditional approach and the values that have guided it in the past, namely, diversity, tolerance, and respect for "Men, high-minded men / Who their duties know, / But know their rights, / And knowing dare maintain", it will have a stable, peaceful, well-guided, and negotiated transition into the future. It will then be a wiser elephant.

- P. Ramanujam

The pace of progress, however, has not been brisk, though it has by no means been languid. We applied for autonomy, for instance, in the thirty-third year of ALC and after twelve years of deliberation. The idea of the shift system went into hibernation for ten years after we had thought about it in 1994, and co-education had an even longer period of hibernation. But things did eventually happen, after having been meditated upon for long periods. And ALC stayed the course.

In staying the course with stamina and dedication and not forcing the pace, ALC has acted like the elephant rather than the tiger. It has never had speed, but it has always had stamina. "The elephant is the wisest of all animals / the only one who remembers his former lives / and he remains motionless for long periods", says a Buddhist text. (Courtesy: Gurcharan Das). ALC is an elephant. Its lumbering movement is due to its meditative approach and its not forsaking its traditional role.

Painting stripes on ALC will be a wrong-headed attempt: ALC can never become a tiger. In any case, a tigerish approach will not ensure a safe passage through the treacherous terrain that lies ahead. It calls for a meditative, elephant-like approach. If ALC retains its traditional approach and the values that have guided it in the past, namely, diversity, tolerance, and respect for "Men, high-minded men / Who their duties know, / But know their rights, / And knowing dare maintain", it will have a stable, peaceful, well-guided, and negotiated transition into the future. It will then be a wiser elephant.

- P. Ramanujam

Contents

REFLECTION

Tsunami: the reminder 19
Status of women in India 48
Discipline vs you 79

INSIGHT

Seven years of hard work, seventy years of enjoyment 30
If you like people, people will like you 37
Think positive, win positively 46
Live life to its fullest 53
Heal the world 59
Positive imagination – great visualization 65
Pamper your talent 67
Do you tend to be judgemental? 68
The seven wonders of the world 70

OPINION

Towards a better living society: the role of students 23
Caste system: a curse to society 25
Naxalism in India 31
Is India secular? 34
The evils that dehumanize us 39
Journalism and multimedia 47
Paradise lost and paradise regained 56
The horizons of human rights 62

NOSTALGIA

What Loyola means to me 21
Hats off to Loyola lecturers! 33

LIGHTER VEIN 41
Ten most stupid questions and answers 64
Healthy humour 66
Oh, what a mistake! 77
Duelling proverbs 78
It's a girl's world

SHORT STORY 27
The golden cross 43
Reneez 60
The generous student

POETRY 32
The Sea 36
Tsunami 60
Divinity in humanity 61
What is right and wrong? 69
Who am I? 80
Oh, dear Examination!

REPORT 1
Annual report : 2004-2005 73
JAAI MILAN: National Congress of Jesuit Alumni/ae 81
World Social Forum 2005 83
NSS report: 2004-2005

OTHERS 71
My city: the heart of Andhra 75
Learning English can be fun and easy

85
TELUGU

HINDI

Annual Report 2004 - 2005

Presented at the 51st College Day Celebrations on February 19, 2005

Eminent and illustrious Chief Guest of the 51st College Day function, Dr S Jelani, Deputy Secretary and Head, South-Eastern Regional Office, University Grants Commission, Your Lordship Most Rev Dr Mallavarapu Prakash, Bishop of Vijayawada, the Guest of Honour, Rev Fr PJ Sandanasamy, Rector, Rev Fr J Thainese, Correspondent, Fr Dr S Philomin Raj, Fr Dr S Emmanuel, Mr SP Rama Raju, Fr L Joji, Vice-Principals, Mr NA Francis Xavier, Chairman, ALC Staff Association, Mr Santosh, Student representative, respected members of the Faculty, present and retired, members of the Non-Teaching Staff, Reverend Fathers, Brothers, Sisters, benefactors, well-wishers and esteemed invitees, members of the print and electronic media and my dear students,

Good afternoon and a 'warm' welcome to all of you. It is, indeed, a joy to stand before you to present the 51st College Day report for the academic year 2004-2005.

Welcome to the dignitaries

Before I present the report, with deep sentiment of gratitude I would like to welcome each and every one of you for honouring us with your gracious presence. On behalf of this august gathering, I extend a hearty welcome to our Chief Guest, Dr S Jelani. Dr S Jelani is so very simple and extremely affable, deeply committed to his duty. In working for the cause of education, he has made it his mission to enrich and empower all the eligible colleges of this region with UGC funds and enable them to grow ever greater. I cordially welcome His Lordship Most Rev Dr Mallavarapu Prakash, Bishop of Vijayawada. He has done us a great honour by gracing the function and showering his blessings on all of us. He is an illustrious alumnus of our college, a 'Loyola Ratna'. His deep spiritual communion with God could be seen in his childlike simplicity and in his unflinching commitment to the service of the poor.

This year our College has a unique feather in the cap of achievements. Yes, our College has been conferred the status of CPE – 'College with Potential for Excellence' by the University Grants Commission. We are one of the six colleges in the State and forty-six colleges in the country to receive this great recognition. Should we not feel proud of our growing reputation and strength for excellence! The future, certainly, looks excitingly bright with significant academic investments, holistic programmes, inevitable challenges and envisaged achievements through the implementation of CPE.

Changes in the religious staff

Life is in a constant flux. As Heracletus wisely observed, 'No one can step into the same river twice'. People retire not because their skills and worth are atrophied, but because they are demanded elsewhere, in a more challenging situations in order to contribute in a greater measure with their ennobling experience. So too are the changes that take place. They augur hope for freshness and new beginnings.

Rev Fr C Peter Raj, Principal, who spearheaded all our academic activities, left the college on superannuation. It was the most unassuming Father CP who paved the way for CPE! I place on record his devoted and dedicated service to this college in various capacities namely faculty member, Director of Hostel, Vice-Principal and Principal. Fr Dr PF Jayapalan, Reader in Telugu, succeeded Fr.Peter Raj, on 1st January 2005. Rev Fr Dr Louis Xavier, SJ who had come from Madurai Province, served our college with exemplary devotion and perceptive intellectual vision as the Correspondent as well as the Director, MBA Department, for three years has returned to his parent province. It was he who was largely instrumental in obtaining for our college NAAC accreditation. Rev Fr J Thainese, SJ, to whom heavy administrative burdens are not new, ably filled the void caused by Fr Louis Xavier. Fr Dr S Philomin Raj, on completion of his PhD, has become the Vice-Principal of PG Section. Fr L Joji, an enthusiastic young Jesuit and alumnus of ALC assumed charge as the Vice-Principal of Intermediate section succeeding Fr P Antony, in whose times the Intermediate won many a laurel. Fr Joji also became the Director of Xavier Hostel in the place of Fr Jayapalan when the latter became the Principal. Fr Rex Angelo, Controller of Examinations, willingly shouldered the additional burden of the Directorship of New Hostel in

the place of Fr Dr S Philomin Raj. The Jesuit House has a new Minister in Fr James and Br Martin has come back to ALC as Mess Manager. Both are carrying out their responsibilities with joy and dedication.

Retired staff and new entrants

Every year, with a tinge of sadness, we bid good-bye to some veterans who retire after long and meritorious service to our institution. Dr P Siraj, Reader in Chemistry, opted for voluntary retirement to engage himself in spiritual ministry. He was much respected by the students and his colleagues for his integrity, competence and dedication to work.

Among the Non-Teaching Staff, Mr K Rama Rao and Mr R Swaminadham, Record Assistants and Mr K Krishna, Waterman retired after long years of selfless service to the college. We do miss them. We wish them God's blessings and pray for a happy, healthy and peaceful retired life.

With the very hands we bade good-bye to our retired members, we welcomed many a teaching and non-teaching member to our institution. We have recruited as many as eighteen young, energetic and enthusiastic teaching staff during the current academic year. Sri TVV Satyanarayana, Sri Ch Jayapaul, Sri M Rajesh, Ms K Prasuna, Ms T Samatha were appointed in the department of UG and PG Electronics, Sri B Johnson in Physics, Fr L Joji and Ms T Lizzi Sharon in Biotechnology, Sri D Prembhushan Rao and Sri O Rajkumar in Zoology, Sri G Chandramouli in Commerce, Sri M Srinivsa Rao, Ms N Bhagya Latha, Ms N Madhavi Latha, in Mathematics, Smt V Madhuri in PG department of Botany, Mr Y Bhanu Prasad, Smt BV Raghavamma and Smt KV Madhavi in MCA department. To complement the teaching faculty, nine non-teaching staff have been appointed. Sri M.Suresh Kumar, Sri A Ramesh, Ms R Vijaya Lakshmi, Smt D Usha Rani, Ms N Sireesha in Computer Center and Sri BV Satish, Sri T Joseph Raju in Laboratory and Sri P Prasad and Sri Vinay Kumar as Office Assistants. Mrs Aruna joined us as the Public Relations Officer. We welcome all the new entrants into the Loyola family trusting that they will emulate the sterling example of competence, self-less commitment set by their predecessors.

Academic year 2004 - 2005

In keeping with the practice in the previous year, the academic year started with a one-day staff seminar on the theme "Emotional Intelligence". Another regular feature at the beginning of the academic year is an orientation programme for all the first year degree and Intermediate students. We abhor ragging. But we believe in welcoming our new comers into our Loyola family. The Orientation programme by the staff members and the Freshers' Day by the senior students initiate the new comers into the various facets of college life and make them feel at home with their seniors.

Profile of the college

In this academic year 2004-2005, the College has a very committed band of 152 teaching faculty inclusive of 28 PG staff and 60 non-teaching staff, who with inexhaustible enthusiasm spend themselves for the efficient running of the college. The teaching staff in addition to being endowed with a keen interest to motivate and mould the young minds entrusted to their care, also engage themselves in diligent study, research and participation in in-service programmes, workshops and seminars. The administration is smooth sailing because of the dedicated, trustworthy and ever-willing band of non-teaching staff. Would that government came forward to recognize their services and enroll them for aided salary?

The number of programmes offered by the College is five in Intermediate and five at postgraduate level. This year, the college has launched a new major in Biotechnology expanding the roster of degree courses to sixteen. The total number of the students in the college is 3100. Of this, 980 are in Intermediate section 1680 in Degree Section and 440 in postgraduate section. Together with the teaching and non-teaching staff, they form a happy Loyola family. Together we project Andhra Loyola College as a citadel of liberal spirit, ever-growing intellectual pursuit and of value-based human life. With a futuristic view in mind, we mould our students for the world of hard work, and modern challenges by suitably designing our degree curriculum with career oriented add-on courses. We have introduced in this academic year as many as thirteen diploma courses. These diploma courses are being pursued by the students outside their regular class hours, which are essential for them to obtain a formal degree.

Library – temple of learning

The Library is a haven where the scholar can be led to the threshold of his/her own mind. During this academic year, the library has added over 3000 collections bringing the accession number to 50,300. This year 74 students utilized the Book Bank facility. 14,096 books were issued by the end of the calendar year 2004.

Sri D Lakshman Rao, former Lecturer in Botany, and Sri S Basaveswara Rao, Lecturer in Mathematics, have gifted a few hundred books to the Library.

Examination results

The barometer of the academic excellence of an institution is the academic achievement of students. ALC has always provided the students with ways and means towards acquiring academic competence. Here is an overall picture of the examination results of the previous academic year particularly in respect of the final year students of the Intermediate, Degree and Postgraduate sections. The results of Intermediate Public Examinations registered an impressive 94.79 %.

Mr Gorrepati Moses Chowdary, Senior Intermediate student, secured the highest marks (856/1000) in HEC group (Telugu Medium) in the entire state in the Intermediate Public Examinations held in March 2004. The Telugu Academy felicitated him with a Cash Award. Mr Moses Chowdary, Mr Prabhu Das, Mr Sudhakar got Pratibha Awards.

The BA results recorded 93.54% with 37 I Classes, 13 II Classes and 02 III Classes. BSc recorded 82% with 133 I Classes, 10 II Classes and 04 III classes. BCom recorded 93.33% with 46 I Classes, 20 II Classes and 01 III Class.

In the PG sections, for which the University conducts the examinations, MCA recorded 95%, MBA 95%, MSc Electronics and Mathematics 75% and 86% respectively. Results speak for themselves. I take this opportunity to congratulate Fr Rex Angelo, Controller of Examinations, and Sri G Murali Krishna, Assistant Controller of Examinations, and other staff members of the Examination Cell on the speed and efficiency shown in the publication of results.

Staff accomplishments

Doctorates

The following members of the staff are crowned with doctorates:

Fr S Philomin Raj, Lecturer in Economics, and Mr DNM Raju, Lecturer in Commerce, obtained PhD degree in their respective subjects from Acharya Nagarjuna University (ANU). Mr GA Prasad Rao, Librarian, obtained his PhD in Library and Information Sciences from Andhra University. Mr V Charles, Department of MBA, obtained his PhD degree in Operations Research from National Institute of Technology, Warangal.

Awards and honours

The All India Association for Christian Higher Education (AIACHE), New Delhi, has conferred on Dr P Ramanujam, Reader in English, the prestigious *Rev Fr TA Mathias Award for Innovative College Teachers* in recognition of his devotion to academic excellence. Sri D Nageswara Rao, Lecturer in Hindi, received a Gold Medal for his MPhil dissertation submitted in 2002 to Central University of Hyderabad. He also translated five books from Hindi to Telugu. Dr V Charles, Department of MBA, was sponsored by the Royal Society of UK to solve the problems posed by the RBI on Foreign Currency Portfolio at Indo-UK international workshop on Industrial Mathematics held at IIT, Bombay. Dr M Srinivasa Reddy was awarded the Best Teacher Award by the Lions Club, Vijayawada.

On behalf of the Loyola family, I extend my hearty congratulations to all these faculty members on their achievements.

In addition to teaching and mentoring students, Loyola faculty continue to distinguish themselves in research and scholarship. This year notable achievements include:

Dr P Ramanujam, Reader in English, presented a paper entitled, "Developing a reading programme for young learners", at the Third International Seminar-cum-Workshop on English Grammar held at ANU. Dr G Sambasiva Rao, Reader in Telugu, published two articles in the yearly souvenir of World Telugu Federation, wrote five book reviews in *Bhava Veena,* a literary Telugu magazine,

published an article on "Pushkarams" in *Andhra Pradesh*, a monthly magazine published by AP State government. Dr G Venkateswara Rao, Dr G Srinivasa Rao, Dr Ch Srinivasu, Sri G Murali Krishna, Sri G Sahaya Baskaran, Sri T Sri Kumar and Sri MC Rao, Readers/Lecturers in Physics, presented their individual research papers in the National Seminar on Physics of Non Crystalline Materials held at ANU PG Centre, Nuzvid. Three research papers of Sri M C Rao, Lecturer in Physics, were published in the proceedings of different national and international conferences. Incidentally, Mr MC Rao just got married yesterday at Hyderabad and we wish him God's choicest blessings for a long and happy married life.

Mr GM Srirangam, Lecturer in Zoology, presented two papers on Quality Assurance in Higher Education at two national conferences held at St Francis College, Hyderabad, and Maris Stella College, Vijayawada. Mr S Ananth, Lecturer in History, completed a Minor Research Project sponsored by UGC. He is also the elected member of AP History Congress. Dr M Srinivasa Reddy, Head of the Department of History, published a research article in a Feitschrift volume. He also presented papers at the national seminar organized by the department of History, Kakatiya University and in the 29th session of AP History Congress held at Nagarjuna Sagar. Mr NA Francis Xavier presented a paper at the National Conference on 'Quality Higher Education' held at Maris Stella College. Dr V Charles of MBA Department published three papers in international journals and one paper in a national journal and presented four papers in international conferences and one in a national level 'Technical Paper Presentation Competition'. Dr K Srirama Murthy, PG Department of Botany, published three papers in national journals and Dr AV Rajagopalan of the same Department published a paper in an international journal.

The academic community has striven to nurture a scientific temper, keeping abreast with the current trends, thus meaningfully empowering themselves through constantly updating their knowledge in their respective disciplines. The various seminars/workshops/symposia attended and conducted this year are a magnificent commentary on this trend.

The faculty members are much sought after as Resource Persons in their respective fields. Fr Dr PF Jayabalan, Reader in Telugu, conducted a weeklong

training on Human Values to the clergy at Mannar, Sri Lanka. He has given similar programmes on Leadership, Human rights and values to the faculty members of various schools and colleges. He has also published two books one in Telugu and the other in English. Dr P Ramanujam, Reader in English, conducted a one-day workshop on "Developing the Skills of Writing", "The Teaching of Grammar", and "Using the Dictionary as a Teaching-Learning Aid" for CBSE teachers of English at VP Siddhartha Public School, Vijayawada. He gave two lectures on "Communicative Competence" and "The Textbook Problem" on the Refresher Course for English lecturers held at ANU, and another one at Sir C.R. Reddy College, Eluru. Sri N Ranga Babu, Head, Department of English, participated in a faculty development workshop at ICFAI National College, Vijayawada. Fr Rex Angelo, Lecturer in English, attended a Refresher Course in English at Osmania University, Hyderabad. He along with Smt Syamala of the same department attended the third international seminar-cum-workshop on English grammar held at ANU. Fr Rex Angelo also acted as resource person on 'Choice Based Credit System' for the management and the staff of Maris Stella College.

Dr G Sambasiva Rao along with Dr Ch Sreeramachandra Murthy, Department of Telugu, attended World Telugu Federation Conference held at Bangalore. He also gave lecturers and radio talks. He also participated in Kavi Sammelan on Pushkarams and conducted a symposium at JMJ College, Tenali on the Drama Text, 'Vara Vikrayam'. He is the resource person to teach MA Telugu for Distance Education Centres of ANU and Andhra University. Dr.CH.Sreeramachandra Murthy participated in the three-week Refresher Course in Telugu at Osmania University, Hyderabad. Under his guidance, two MPhil students of Madurai Kamraj University submitted their dissertations. Dr V Vallabha Rao, Head, Department of Hindi, was selected as lesson writer for degree classes of School of Distance Education, Andhra University. Dr M Sivaram, Lecturer in Sanskrit, attended a state level workshop on UGC Revised Guidelines at Visakhapatnam and participated in the 3-day national seminar on Jagannadha's work at Konaseema and presently undergoing a three-week Refresher Course in Sanskrit at ANU. Fr Dr S Emmanuel, Lecturer in Botany, attended a national seminar on Futuristic Biotechnology at ANU. He, along with Mr P Srinivasa Rao, Lecturer

in Botany, attended a two-day workshop on "Biotechniques". Mr K Balachandra, Head, Department of Microbiology, attended a national seminar on "Applications of Biotechnology" held at Montessori Mahila Kalasala, Vijayawada. Fr Dr S Emmanuel, and Dr J Chandrasekhar Rao, Lecturers in Botany, are guiding MPhil students of Bharathidasan University. Mr G Sahaya Baskaran, Lecturer in Physics, acted as the resource person for the Refresher/Orientation Courses organized by UGC Academic Staff College, Tirupati, and delivered series of lectures on Information Technology. Mr T Srikumar, Lecturer in Physics, attended a state level workshop on "Astronomy and Astrophysics" conducted at Osmania University, Hyderabad and a national seminar on "Radio Isotopes and Nuclear Chemistry" held at ANU, conducted by BARC, Mumbai. Mr MC Rao, Lecturer in Physics, attended the Refresher Course in Physics conducted by the Academic Staff College, Andhra University and INCON-2004 at Pune and NCEMAT-2004 at Tirupati. Sri CH Bala Kishore Reddy, Lecturer in Electronics, attended the International Electronic Instrumentation seminar at Pune. Dr A Samuel Dayakar, Lecturer in Political Science, attended the Orientation Course at Andhra University. He was the Quiz Master not only for our inter-collegiate quiz competitions but also for the quiz competitions held at various educational institutions in Vijayawada. Mr C Ravindra Raju, Lecturer in History, authored lessons for the BA History programme of the Centre for Distance Education, ANU. Dr M Srinivasa Reddy, Head, Department of History, also authored lessons for the MA History programme of the Centre for Distance Education, ANU. He also attended a two-day orientation programme of Course Councilors of MA History programme of IGNOU at Chennai. He also delivered a lecture in the Refresher Course for English Lecturers conducted by ANU. Dr K Job Sudarshan, Student Counsellor, attended a month-long "Strategic Leadership Training in Publicity" in Cook Communications Ministries International, Colorado, USA. Dr K Srirama Murthy, Lecturer in PG Department of Botany, attended a workshop on Regional Cooperation on Conservation of Biodiversity Hotspots at Bangalore, All India Botanical Conference at Sri Krishna Devaraya University, Ananthpur and National seminar on Bioprocesses and Production Technologies, ANU. Dr AV Rajagopalan, Lecturer in PG Department of Botany, attended a conference on the Conservation of Forest Station, Peechi, conducted by Regional Forest

Station, Peechi. Dr M Srinivasa Reddy, Sri KV Vijaya Babu, Dr A Samuel Dayakar and Sri T Sri Kumar have been drafted as Resource Persons by the District Administration for imparting government-sponsored Civil Services examination coaching for unemployed youth. Dr GA Prasad Rao, Librarian, presented a paper on Digitalization of Library in an international conference held at Cochin University of Science and Technology, Cochin. Sri PM Sundara Rao, Library Assistant, has authored three books on Moral Stories for children and one book on general knowledge. He has also been contributing since several years Sunday column for children.

Under the aegis of the Institute-Industry Linkage, Mr GM Srirangam, Lecturer in Zoology, along with Mr K Edward Herald, Mr T Anil Stevens and Mr Raghava of the MBA department conducted a three-day Corporate Skills Training for the engineers of VTPS, Kondapalli.

National Conference

The college organised a two-day National Conference on "Quality Assurance in Higher Education: A drive towards professionalism" on 17th and 18th December 2004, which was attended by more than forty five delegates from different parts of India. A total of thirty-four papers were presented on different themes. The following faculty members of our college presented their papers – Sri PC Sebastian, Sri T Sri Kumar, Sri S Ananth, Dr GA Prasad Rao, Dr A Samuel Dayakar, Sri SAB Nehru, Sri GM Srirangam, Sri Edward Surrao and Sri Edward Herald. I place on record the appreciations to Sri GM Srirangam, Organising Secretary, and other members of the Executive Committee for the successful conduct of the conference.

Departmental Associations

We don't believe in 'poultry form' model of education, as do the private residential schools and colleges, which have mushroomed in our state. Indeed, it only exhibits a sorry state of life. Should our students be treated only as layers or broilers? Well, we believe in addressing the wide spectrum of hidden potentialities in our students and in enabling them to obtain an all round growth. The holistic development of students is ensured by the varied activities taken up by various departmental associations. Oriental languages association organized a literary

talk on "What is Poetry" and Why" by Dr Dwana Sastry and another guest lecture by Sri MP John Kavi. The Botany association organized Guest lectures on "Bioagents", "Conservation Biodiversity" and "on the prospect of Biotechnology". The association also conducted inter-departmental science quiz and a field trip to study the mushroom cultivation at Penamaluru. The Zoology association organized a field trip to EMU farm. The Mathematics association conducted a seminar on "Partial Differential Equations" and a district level Mathematics exhibition-cum-competition for school children. The Physics association organized Career Guidance programme and several guest lectures. The association conducted a field trip to VTPS and LANCO, Kondapalli. In collaboration with UGC-ASC, SV University, Tirupati, the association organized a State Level seminar presentation on "Applications of Modern Optics for Common Man". The association also initiated the 'Project Rainbow' to promote donation of eyes. Under this project, so far, 500 students have pledged to donate their eyes. The Chemistry association organized a free cloakroom for the pilgrims of Krishna Pushkarams. The association organized 'Lab on Wheels' demonstrating Chemistry experiments to more than 15 schools in and around Vijayawada. They also organized a state level seminar on Biofuels and national level Chemistry quiz. Members of the department also produced multi media and video lessons. Electronics association conducted LED Cricket Tournament successfully for the 11th consecutive year; conducted an industrial visit to SHAR Centre, Sriharikota, Mysore, Bangalore and also organized Electronics exhibition for two days. Arts association organized guest lectures on "new trends in higher education" and " State of Human Rights in India". PG Department of Mathematics organized a one-day seminar "Medha 2005". The Department of MCA conducted a five-day workshop for III MCA students on "NET Programming" and a 3-day workshop for II MCA students on "UNIX Network Programming". The department also conducted "SAMIKSHA – 2004: An IT Review". The MBA Department conducted a two-day Study Conference on the theme "BPO – Challenges Ahead".

Tsunami relief fund

Andhra Loyola College always desires to be the first in lending a helping hand in times of natural calamities and allieviating the sufferings of the victims. With this characteristic attitude, our staff and students had a campaign for the

Tsunami Relief Fund. The response from the public was overwhelming. The entire collection amounted to Rs. 3,46,397.25 of which Rs. 27,789.25 is the students' personal contribution. Of the amount collected, one third was utilized for the relief operations undertaken at the Manginapudi village, near Machilipatnam. The rest of the amount was donated to Tsunami victims of Srilanka through the Indian Provincial of the Society of Jesus. The staff contributed their one-day salary to the Chief Minister's Relief Fund. I express my thanks and deep sense of gratitude to all those who have contributed to our Tsunami Relief Fund.

ALERT

Andhra Loyola Extension Service for Rural Transformation - ALERT – in its second year has been revitalized and revamped to suit the objective of the college namely "forming men and women with competence, conscience and compassionate commitment". ALERT volunteers undertook AIDS awareness campaign during the Krishna Pushkarams and educated thousands of people about this rampant social evil. Students were involved in several community development programmes and social surveys; ALERT rural camp for this academic year was conducted at Sattenapalem, a Tsunami affected coastal village near Manginapudi beach, Machilipatnam. Two long sand bunds were constructed in the village along the coast. They also gave awareness programmes on AIDS, alcoholism, child rights and women rights. Special commendation to ALERT Coordinator Mr K Adam and to Fr Dr S Emmanuel, Vice-Principal, Fr Kishore, and Fr Selvin Raj and other faculty members who had stayed with the students in the village.

HEPSN

Higher Education for Persons with Special Needs – the coveted project of UGC for the differently abled and physically challenged students, is also keeping up to overall mission of the project in instilling in them self-confidence and equip them with the requisite skills to secure gainful employment. Two special softwares for the visually challenged students are acquired under this scheme. These softwares convert scanned text into audio file, which the user can hear. In this

regard we congratulate the students of Physics Association for training the visually challenged students in the usage of the software.

AICUF

The Andhra Loyola Unit of All India Catholic University Federation after its new lease of life conducted several programmes during this academic year. On the eve of Independence Day, an open Elocution competition was conducted. Special programmes were organized to commemorate Nagasaki Day, AIDS Day, Religious Harmony Day and World Human Rights Declaration Day. Several AICUF volunteers attended workshop on "Media Analysis", "Socio-cultural Analysis", "Student Rights" etc. Mr Sateesh, Secretary of ALC AICUF Unit, attended World Social Forum 2005 conducted at Brazil. Fr Selvin Raj, State AICUF Advisor, and Mr NA Francis Xavier, College Animator, took keen interest in organizing all the programmes.

NCC

Ours is one of the few colleges with all the three wings of National Cadet Corps – Army, Navy and Air Wings – with the cadets holding fast to their motto of unity and discipline. The Army Wing under the able captain ship of Capt R Ravindra Bhas conducted rallies on Jala Samrakshana, AIDS Day; tree plantation; clean and green programme, pledges against dowry, corruption, and eye donation pledge. Cadets of Army Wing also conducted a survey on school dropouts under the aegis of District Collector. In addition to the regular annual training camps, some of the cadets attended national camps. SUO T Jayadev attended All India Trekking Camp at Dehradun; JUO K Jason, Sgt Chaitanya, Kranti Kumar attended the All India Trekking Camp at Kothagudem. CQMS G Jayapal Reddy attended all India RCTC held at Gwalior and JUO N Showraiah attended the National Integration Camp held at Trivendrum. Under the stewardship of Lt Cdr Dr P Balasundar Reddy and Sub Lt M Arokiasamy, the Naval Wing cadets took up various service activities. Special mention should be made about Ch Narendra Kumar, who participated in the Republic Day Parade 2005 at New Delhi. P Amaralingeswara Rao, V Ashok Kumar and T Ajay Kumar participated in the adventurous SCUBA Diving Camp at Visakhapatnam. M Brahmananda Reddy participated in the Naval Academy Attachment Camp at Goa. P Satish Kumar was awarded the merit medal of NCC Group, Guntur.

Sub Lt M Arokiasamy successfully completed the ANO Refresher Course at INS Circars, Visakhapatnam, and was presented gold medal for being the 'Best Ship Modeler'. He is also the recipient of Best ANO, Naval Wing, award among the Guntur group. Under the leadership of Flying Officer KV Vijaya Babu, the cadets of Air Wing took up several service activities. Flying Officer KV Vijaya Babu was adjudged as the Best ANO at Kakinada group level. CUO Sk Habibullah and Sk M Shariff attended Air attachment camp at Hakimpet Air Force station. Flt Cdt M Naresh Kumar, K Hemanth Babu and N Kishore participated in the all India Vayu Sainik camp held at Bangalore. I congratulate all the four NCC officers on maintaining the high order and discipline of the services in their respective wings and on the achievements their cadets have made. I also personally congratulate them on the campus upkeep activity they have undertaken.

NSS

Dr Ch Sriramachandra Murthy, Sri P Srinivasa Sastry and Mrs T Rose Mary, the Programme Officers of NSS, have done a commendable job in motivating their volunteers to take up various social service activities. "Education is for liberation, liberation of all" - *paropakarardham idam sareeram.* Motivated by this noble idea, the three units of NSS have been actively participating in various welfare programmes. The NSS volunteers conducted surveys, clean and green programme, plantation and blood donation. The special service they rendered during Kirshna Pushkarams is highly appreciated. I congratulate the Programme Officers, on coordinating all the activities in a spirit of teamwork and responsibility.

Games and sports

Since an exhaustive report on the achievements in the sports arena has already been presented by the Physical Director, Sri JV Nagendra Prasad, in the recently concluded Sports Day, I single out for special mention of the laudable performance of the athletic team which won the University championship for the ninth time in succession. Our college won this trophy 12 times in the past 13 years. Mr B Rajesh had won the individual Vice-championship. Mr M S

Nagarjuna Prasad also made a history by winning overall and individual championship for the college in Swimming at ANU inter-collegiate championship. Mr Zilani Patan, secured third position in Discus throw in the state athletic Meet held at Khammama. Mr K Bramha Raju represented AP State in Fencing at the National Meet held in the state of Maharastra. The Intermediate boys did not lag behind their senior counterparts. Mr Avinash of Intermediate section represented Andhra Pradesh in the recently concluded National Athletic Meet at Pune. S Narendra Babu won first prize in fight event at Sanku-kai district level Karate tournaments and two gold medals at Budokan state level Karate tournament and first prize in weapons category during the recently held national level tournaments held at Khammam. In the same event, A Pratap won a bronze medal. K Vinay Viswanadh and Ramu were placed third in the state level shuttle badminton tournament held at Vizianagaram. P Ravi Kiran, Bala Joji participated in the state level basketball tournament held at Medak. Teja predicated in the state level cricket tournament held at Chittoor. S Prabhu Kumar participated in the state level net ball tournament held at Kurnool and was placed third. This year the Department of Physical Education revived Rev Fr Devaiah Loyola Volley Ball tournament after a gap of nearly twenty-three years. The department also organized the Volley Ball City League tournament as entrusted by the ANU and the inter-collegiate Basket Ball, Foot Ball and North Zone Cricket tournaments. Rev Fr PJ Sandanasamy, Sports Director, Sri JV Nagendra Prasad, Physical Director and Smt BI Evangeline, Asst Physical Director deserve special appreciation for the achievements.

Cultural activities

Conscious that education does not consist only in academic pursuits, the college provides ample opportunities for various kinds of activities outside the classroom and encourages students to profit by them. A burst of colourful and vivacity marked *Spandana*, *Sphoorti* and *Bhavana*, the cultural festivals of Intermediate, Degree and Post-graduate sections, respectively are conducted this year too.

Hostel life on campus

The hostels of Andhra Loyola College truly depict 'A Home away from Home'. Apart from the regular rigors of academics, all the three hostels had different programmes on career opportunities, celebration of Hostel Days, cultural festivals to bring out the hidden talents of the inmates. Special mention is to be made of Mr Rajesh, Sai Kumar and Rajendra, the inmates of Xavier Hostel who produced an audio cassette during the Christmas Season. I place on record the selfless service rendered by the Directors and Asst. Directors of the three hostels and their executive members.

ALCAA – ANDHRA LOYOLA COLLEGE ALUMNI ASSOCIATION

Alumni have long been the college's partners in developing and in delivering an exceptional learning experience. 14 members of ALCAA participated in the IV Jesuit Alumni Conference held at Jamshedpur. It is said, "Never return kindness; but pass it on" – this what is being done by the alumni. During the Golden Jubilee Year the focus of the Alumni was not on constructing building but building constructive human beings. The ALCAA has generously come forward to finance a school for the poorest of the poor in our premises. I am grateful to all alumni of ALC for their most generous gesture.

In memoriam

We bemoan the sudden death of Mr S Naga Mohan, a student of III BCom, and Mr K Raja Suman, student of II BSc. In the prime of their youth they were snatched way from our midst. They were so much an inseparable part of the student community. We share the grief of their parents and dear ones. May God grant them eternal rest.

Looking into the future

As mentioned earlier Andhra Loyola College has been accorded the status of the College with Potential for Excellence by the University Grants Commission. Under this scheme, UGC has granted us a financial assistance of Rs.1.00 Crore. The College has prepared a Roadmap for actualizing the potential for excellence. We have identified 9 strategic areas for improvement. Under the CPE status, the College is introducing Choice Based Credit System from the next academic year. This makes the education at Loyola a broad based one with ample opportunities

for the holistic development of the students. I profusely thank on this occasion, Fr Rex Angelo, Convenor of CBCS team, and his team mates, Sri GM Srirangam, Sri G Sahaya Bhaskaran and Sri S Ananth, in bringing out the ALC model of CBCS. Apart from this, we also hope to introduce two MSc Physics, MSc Chemistry and BSc Visual Communication courses in the next academic year.

Words inadequate....

As I stand here as the Principal of this college, I know deep within that I am only an inadequate instrument in the hands of God Almighty. And I depend upon the guidance and support of so many eminent persons in administration. I would like to express my sincere gratitude to Rev Dr Joe Sebastian, Provincial of Andhra Province, Rev Fr Joseph Sandanasamy, Rector, Rev Fr Thainese, Correspondent, and the members of Jesuit community. I also would like to express very special thanks to all the Vice-Principals, Fr Dr Philomin Raj, Fr Dr Emmanuel, Mr SP Rama Raju, and Fr Joji, to all the Heads of Departments for their able assistance and cooperation. I thank also all the faculty members, non-teaching staff, all the office staff, and you my dear students who are our joy and hope.

It is my pleasant task to thank all those who have helped in our progress, especially our parent university Acharya Nagarjuna University, the APSCHE, the UGC and the Commissioner of Collegiate Education. I am greatly indebted to the private and public bodies, parents, friends, benefactors and alumni for the concern in the welfare of this institution.

Andhra Loyola College is at the threshold of change. It waits to take off into a great and dynamic future. And this is the time for dreams. As our illustrious President APJ Abdul Kalam states:

Dream, Dream, Dream,
Dreams transform into thoughts,
And thoughts result in action.

Yes, we dream dreams wide-awake with inexhaustible dynamism.

We dream dreams keeping our feet firm on the ground and our eyes fixed on the farthest star.

We dream dreams that include the whole wide world, with a preferential option for the poor, the marginalized and the discriminated.

We dream dreams totally trusting in the power of the Almighty God who alone is the root and foundation of this institution: To Him we surrender all our efforts; With His grace and wisdom we would like to discern every situation, discover new vistas and translate our dreams into actions.

O God May we hear auspicious words with the ears!

May we see auspicious things with the eyes!

May we enjoy a life that is beneficial to all the people on earth!

May God bless all of us!

మాతృ భాషల కర్ణమర్యాదలొనరించ
    సర్వ కళాశాల సాగుచోటు
ప్రజల నాహరించు బహుమత దేవతా
    దైనందిన గ్లాని లేనిచోట
నవనీత నిభమైన కవుల కమ్మని వాక్కు
    వెఱపు లేకా విర్ధవించు చోటు
సంతానమునకు వైషమ్యంబు నేర్పని
    తల్లి దండ్రులు విరాజిల్లు చోటు

విషపు నవ్వుల లాహిరీ వేషగాండ్ర
పాద చిహ్నాల మరక లేర్పడని చోటు
తోడు నీడయు లేనట్టి దుర్బలులకు
వాస యోగ్యమ్ము గావలె వసుధయందు.

అన్న జాషువ గారి మహాస్వప్నం మన కళాశాలయందు ఫలించాలని ఆశిస్తూ భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ, మీకు నమస్కరిస్తూ ముగిస్తున్నాను.

సర్వే జనాః సుఖినో భవంతు !

Thank you.

Fr Dr PF Jayapalan, SJ
Principal

Tsunami : the reminder

M Anand Babu, AGH 03

It is well-known what struck the hearts of the entire humankind, after the celebration of the birth of Christ this year. It is what we call the 'Tidal Wave'. It is a destructive wave that sweeps in from the sea like a huge tide. They are caused by undersea earth movements called seaquakes. They are also known as Tsunamis – a name given to them by the Japanese. Most Tsunamis go undetected at sea. However, a Tsunami may form a wall of water more than 30 metres high when it approaches shallow water near the shore. In fact, it is a natural calamity.

Due to this, many died and many remain helpless. On the other hand, many came forward to help the victims of the Tsunami. What is that which made people think of helping? What made young Loyolities to go around begging, for 'fund raising'? Why do people feel responsible to help only when his fellow brother/sister is in need? Why not at other times? Is it that we need to be reminded to help our brothers and sisters? Well, it is left to each individual to think over and answer for themselves. But, I feel we, the mortal beings, need to be reminded. It doesn't mean it must be as extreme as Tsunami, we are reminded, so that we may be what we really are. Once the reminder is passed, it is left for us to act upon it. That's what exactly happened in the case of the Tsunami victims.

But what is that which made them to act? Is it their religion, caste or class? No. It is nothing other than "human kindness" which we have within us. First of all, let me narrate a small incident. It was that time when Mother Teresa was working for the poor in Kolkata. One day, she had to pass by a street. She happened to see a family starving for days without food. Mother had pity on them. She brought some food and offered it to the family. Immediately, the head of the family – the mother – took half of it and walked out. When she returned, her hands

were empty. Then Mother Teresa asked her where she had gone. She answered she had gone to give some food to the neighbours who were also with no food. Though it is an incident, there is lot to be aware of. It is the "human kindness" in us which makes us responsible to share with the other. It doesn't keep quiet when our fellow being is in need. It is the gift of God only to us. Everything in this world 'lives for itself'. But man/woman lives for not only himself/herself, but also for others. He/She manifests himself/herself in the other. Thus they remain as brothers and sisters of one family.

The tsunami is also a kind of reminder. It reminds us that our life here on earth is not permanent. It is just temporary. We don't know when we will die. So, let us try to live 100% in peace and harmony with the other, to make ourselves fully human, fully alive and to make others fully human and fully alive. Let us try to be closer to nature and to God.

Felicitations for 100% attendance

The following staff were felicitated at the College Day celebrations on February 19, 2005 for 100% attendance:

Teaching staff

Mr M Arokiasamy, Lecturer in Mathematics
Mr MC Rao, Lecturer in Physics
Mr K Rayapa Reddy, Lecturer in Chemistry
Mr B Prasanth Kumar, Lecturer in Science and Civilization
Mr KBS Sastry, Lecturer in Computer Science
Ms S Baby Rani, Lecturer in Economics

Non-Teaching Staff

Br J Singarayer, SJ, Senior Assistant
Mr B Naga Raju, Senior Assistant
Mr G Venkata Ratnam, Record Assistant
Mr E Yesubala, Record Assistant
Mr Y Vijaya Pratap, Record Assistant
Mr B Moses, Waterman
Mr B Mohan Rao, Attendant (Chemistry Lab)
Mr M Venugopal, Attendant (Botany Lab)

What Loyola means to me

ERASTUS N, DO 49

When I heard that some contributions were required for the magazine, something deep within me shouted, "*Carpe diem*" - seize the day! I said I will not only seize the day but also seize the moment. After that, I was left at a cross road as to what I should write. Then it occurred to me that this will be the last issue I will ever read or most likely, even, see, and a thought came to me that it will be fitting to say a few words of appreciation for the time we have been together.

To the best of my knowledge, I do not have the memory of the feelings that went on, on my first day in the college, but, for sure, there is one thing that will always remain with me, that is, the very sight of the campus gave me relief from all that I had gone through to get here. This reminds me of Brooker T Washington's experience, in his autobiography, on reaching the college after an ordeal. Most of them centered around my hair: "Does your hair grow long?" Someone with some more doubts asked me, "Do women have same hair?" And that was my bad hair day ! Because I was left speechless with what is the definition of long hair? Or does long have direction? Someone went too far and asked very honestly : Do you have a moon in Africa? With this I was totally scared and I did not know what next to expect.

I'm sure someone might have asked do you have oxygen there? And that could have been a hard question to answer, leave alone to prove. Thanks, my friends from the Chemistry department, for not asking! I hope I was able to fill in those little gaps on your knowledge about Africa. It is not possible to answer everything about Africa, or any other place, for that matter, as all of us know there are things we know and there are things that we know we do not know. Some of the questions put to us were eye-openers, too, we did not have any clue that such and such things exist there. We may not remember all the questions, but we love your way of thinking. And we will share them with our folks back home.

Over a period of time, we came to be part of Loyola's history. The celebration of the golden jubilee of the college is something I will never allow myself to forget. For fifty years the college has endured not only the test of time but the evil wishes of some students during hard times. Just like RK Narayan's experience in his story, "Father's Help" from "An Astrologer's Day and Other Stories". He narrates how Swami had wished on a certain day that the school collapse. "Lying in bed, Swami realized with a shudder that it was Monday morning. It looked as though only a moment ago it had been the last period

on Friday; already Monday was there. He hoped that an earthquake would reduce the school building to dust, but the good building....... had withstood similar prayers over a hundred years now". I belive Swami's experience is not uncommon. I am sure the college has gone through this, and it will get through it in the future, too.

In Africa, every morning, a deer wakes up and knows that it must run faster than the fastest lion, or it will be killed and eaten. Also, in the same jungle, a lion wakes up and knows it must outrun the slowest deer, or it will starve to death. In the jungle, it does not matter whether you are a lion or a deer, when the sun comes up you'd better be running! My dear friends, in life, too, it does not matter whether you are poor or a millionaire. All you have to do is to keep on working hard. I am starting my run, when will you run?

To me, Loyola represents the embodiment of a multi-dimensional approach. In this competitive environment, the quality of education is not only measured in how well the students do in their exams but how well they adapt themselves to a multi-cultural working environment. In Loyola, we are able to work, live and learn together from people of different cultures, creeds and even nationalities. If we were able to do that here, I am certain that we will be able to do that anywhere we go. I came to know that many old students of this college have made a mark in different fields. The college has produced proud citizens, eminent personalities who are serving the nation not only at home but abroad as well.

With us, we are carrying the best name in the arena of education which we will always be happy to speak of. At the same time, the goodwill of the institution is very much on our shoulders, depending upon how well we will be able to put into practice all that we have acquired here.

With us, we carry the fond memories of love, commitment, values and dedication that our lecturers have endured to instil in us. There is an old saying : "If you teach me, I will understand". I belive this is what the college has given us, the ability to understand ourselves, our neighbours and, above all, the genius potential in us all. The college, I believe, has given us tools with which we have to make our future. In a great measure, it is the launching pad for what we want to become.

The departing time is the hardest to come to terms with. We will miss everybody's company very much, for sure. Our presence on the campus not only attracted attention, but we are able to pay attention to every question that wasput across to us by everybody, anywhere and always. Whether it be in a restroom, a staircase, an auditorium, even the middle of a session in the class. The questions ranged from hair to soil.

Towards a better living society : the role of students

G V S Naresh, DML 12

The famous German philosopher Goethe once said," The Destiny of any nation, at any given time, depends on the opinion and attitude of its young men and women". These words of Goethe tell us about the importance of young men and women. Obviously, most of the young men and women are students. Therefore, students play a key role in deciding the destiny of a nation. A nation is nothing but a conglomeration of many societies. So far as the well-being of the nation is concerned, a society ought to gift the nation students who are multitalented, well - disciplined and who have a humane concern towards others.

In order to gift such multi-talented students to the nation, a society should be high in its morale. It should be balanced in each and every social aspect. But, unfortunately, today's societies aren't in a state to mould the students as desired by the nation. The society has witnessed a great revolution in the fields of science and technology, but has failed to blend it with a humanistic touch. It ran after numerous materialistic comforts like plastics, concrete structures, thereby causing enormous loss to the natural habitat of many a plant and animal. The evil forces of communalism are still active under the covers of democracy. Even the civilized people of this so-called developed societies try to darken the lives of many innocent, helpless females. Also, it's too busy to take care of its youth who easily fall prey to evil habits.

Societies of this kind are going to do no good for the nation. Therefore, students have to play a dual role in building fair societies because they are the future leaders and trendsetters. They are the ones who can easily influence others and can be influenced by others. In order to attain excellence in society, a student should be an assemblage of the following qualities:

- They should be disciplined intellectuals, to think clearly.
- Their appearance should be with propriety and elegance.
- The knowledge they acquire should polish their character and widen their wisdom.

- True politeness to prevent giving pain.
- A deep sense of morality, to preserve the dignity of speech.
- A spirit of benevolence to sanctify their powers.
- Should have tolerance towards their own views and consider others' views.
- Most importantly, they should spend at least half-an-hour in meditation or praying to God so that their thoughts would be pure and their will power would be strong.

A student with the above-mentioned qualities can now try to improve the living conditions of a society by the following means:

- They should try to counsel their friends who have fallen prey to evil habits and educate others about the bad effects of smoking, drinking, etc., because the vices of today's youth become the follies of mankind. Also, educating about the bad-effects of eve-teasing, which often results in the death of the students.
- They should try to educate poor children who can't afford to go to a school.
- They should inform the authorities concerned about the illegal activities in the society.
- They should encourage their friends to reduce the use of plastics and to increase the use of cycles for a pollution-free atmosphere, as it is the case with the students of the Indian Institute of Technology (IIT), Kanpur.
- They should educate people on the proper use of power and water because, in the future, we may not be able to afford the cost of both.
- Students should conduct group discussion among themselves on various national and international issues so that they would be well prepared for many competitive exams.

The above-mentioned thoughts are some of the means by which students can do a little good for the welfare of the society.

Caste system: a curse to the society

Biju Mathew, NGH 19

The caste system is pervasive in India. It has been there as a curse to the society since the very origin of it. Although it is entwined in Hindu beliefs, it encompasses non-Hindus as well.

A caste, 'jati' in Sanskrit, is a social class to which a person belongs at birth and which is ranked against other castes, typically on a continuum of perceived purity and pollution. People generally marry within their own caste. In rural areas, caste may also govern where people live or what occupations they engage in. The particular features of the caste system vary considerably from community to community and across regions. Small geographical areas have their own group-specific caste hierarchies.

There are, thus, thousands of castes in India. In traditional Hindu law texts, all castes are loosely grouped into four 'varnas'. They are the 'Brahmins' (priests and scholars), the 'Kshatriyas' (warriors and rulers), the 'Vaisyas' (merchants, farmers, and traders), and the 'Sudras' (labourers, including artisans, servants, and serfs). The 'varnas' no longer strictly correspond to traditional professions. For example, most 'Brahmins' today are not priests, but farmers, cooks, or other professionals. However, remember that is only found today.

Ranked below the lowest caste are the people of no caste, the so-called untouchables or 'Harijans' ("People of God," a term first used by Mahatma Gandhi). They traditionally performed tasks considered "polluting," such as slaughtering animals or tannery leatherworking. Physical contact with these people was viewed as defiling. The practice of labelling people as 'untouchables' was outlawed by India's Constitution, although Harijans even today continue to face discrimination on getting work and houses. Today, many former untouchables perfer to be called 'Dalits' (Hindi for "oppressed ones").

Caste is pervasive in other religions, too.

Muslims are often treated as just another caste, particularly in India's villages. There are caste-like categories among the Muslims as well. These are called brotherhoods in northern India,and they identify Muslims with

their traditional occupations, such as butchers or leatherworkers. As with Hindus, Muslims also marry within their brotherhood. Among Christians as well, in the 19th century and to a much less significant extent more recently, converts and their descendants continued to be identified by their Hindu caste of origin.

However, the amazing fact to be noted is that, since independence, the importance of caste has declined somewhat in India. Modern travel has brought people of every caste in contact with one another, since it is impossible in a crowded bus or train. Although caste is intimately linked with the giving and taking of food, no one can be certain of the caste of a person who cooks food in the restaurants and food stalls of towns and cities. There are no particular castes linked to the modern professions of bank clerks, postal workers, teachers and lawyers.

In spite of all these, believe me, my reader, castes have shown no sign of disappearing altogether. Let us never lose our hope that there will be days, when people leave out the caste system that exists today, and live as brothers and sisters.

Bravery

The doctor is speaking to the young mother: 'I am very sorry, Mrs Keller, but you must be brave. Prepare yourself for a severe shock.'

With full eyes and trembling lips the mother asks: 'Then my baby is not going to get better? She is going to ...'

Heart-broken, she cannot finish. The doctor anticipates the question. 'No, she is not going to die, but she will be both blind and deaf.'

The anguished mother cries. 'Blind and deaf. Oh, my poor little Helen, what will become of you?'

The doctor mutters to himself as he leaves the room, 'It is a sad, sad case, one of the worst I have ever attended. The baby might as well be dead.'

That baby grew up to become known as Helen Keller, one of the most famous, useful and happy of creatures. Depending upon the sense of touch and smell, she learned laboriously to speak and then to write. She did her college and authored a number of inspiring books.

- **Courtesy** : *Anecdotes of the Great* by J Maurus

College Day

Chief Guest

Dr S Jelani
Deputy Secretary and Head,
UGC (SERO), Hyderabad

Guest of Honour

Most Rev Dr M Prakash
Bishop of Vijayawada

February 19, 20[illegible]

College Day

PhD awardees (2004 - 2005) being felicitated
(L - R) **Dr GA Prasad Rao, Fr Dr S Philomin Raj, SJ, Dr V Charles**

National Conference

'Quality Assurance in Higher Education'

Inauguration

Prof V Luther Das, Registrar, ANU

Valedictory Address

Prof KV Rao, Dean, CDC, ANU

December 17-18, 2005

Cultural Festivals

Sphoorti

Bhavana

Spandana

Celebrations

Golden Jubilee of
Commencement of Classes
(July 22, 2004)

Christmas
Message : Fr L Jayaraj

Teacher's Day

Gogineni Hostel Day
Chief Guest : Sri L Rajagopal, MP

Xavier Hostel Day
Chief Guest : Sri T Shravan Kumar, DPO

New Hostel Day
Chief Guest : Dr Pattabhi Ramaiah

ALERT Rural Camp

in the aftermath of the tsunami

NSS

Serving free meals during the Krishna Pushkaram

Best volunteers with the Programme Officer, Dr Ch Sree Rama Chandra Murty

Tsunami relief : fund-raising campaign

Association Activities

National-level Chemistry Quiz

State-level seminar on optics

Study Conference on BPO

MEDHA (seminar)

Best Association of the Year:
ALPHA (Physics)

Runners-up :
Chemistry Association

The golden cross

A Jesuraj Singarayar, AEH 22

"You know, Saran," my friend Mickey said, "Arun and Varun were just talking about the golden cross."

I remember it as if it were yesterday. The queasy feeling in my stomach, the tears I fought to hold back, and the incredible hurt I felt in my heart.

That day the classes had begun as usual at St Ignatius' High School, in Trichy. All the students were present in their own respective classes, save for a few. Those few were preparing a grand drama (under the guidance of Mr Maran, a Tamil Pundit), for the annual day of the school. Among them, Arun, Varun, Mickey, Ramie and I were very good friends. Within this circle, Arun was my best friend. Arun asked, "Hello, guys, shall we go out for a short break?" None of us wanted to go out. All our minds were busy in memorizing the allotted script given to each one of us. However, a little later, we all wanted a short break. We went out of the room with the permission of the teacher. There we met Arun and all of us had a cup of tea before returning to the room.

A few minutes later, the speaker in the room was delivering an unbelievable message, "Someone has stolen the golden cross from our school chapel. The one who has stolen it must keep it back in its place by noon or return it to Fr Headmaster in person."

We all were sharing our own opinions about the announcement. "Saran," Arun called, "your younger brother is standing outside." With the kind

permission of our techer-in-charge, I walked out of the room to meet my younger brother, Cheran. But my brother was not there. From behind, a hand fell on my shoulder. I turned to see who the person was. The person was none other than my best friend, Arun. His whole body was sweating. His face looked as though he was beaten up by the devil.

"Arun, what's wrong with you?" I asked. "You are looking like a man beaten up by the devil." For a long time, he did not utter a word. Then he started, "Saran, when I went out alone for the break, I saw the chapel door wide open, which was unusual. I rushed to see what's going on in there. I heard a voice," he stopped talking for a moment, then he coutinued, "I heard a voice not from outside but within myself saying, "Arun, your parents struggle very hard to make both ends meet, as there are seven members in your family. Take the golden cross from here and give it to your father. Your family members can have very good food, at least for a few months easily, even if he sells it for a minimum price." So I took it immediately and tucked it under my shirt."

"So you have taken it," I said. "Return it, as Fr Headmaster asked us to do." Then he came very close to me, taking both my hands into his, and said, "Here it is. Take it. Do as you please." I was stunned, not knowing what to do. But he was talking emotionally, "Saran, at this juncture in my life, only you alone can help me, Save me from this situation. If you don't...I'll jump from here."

I looked down to see the ground. God! We were on the fourth floor of the five-storey school building. He was crying. Yet I could see the determination and seriousness on his face. I was frightened to see it. I wanted to save my best friend from that difficult situation. If he jumped, he would die. Without wasting a second, I said, "Arun, don't tell anyone about this matter. I'll be back in a minute." In that spirit, I grabbed the golden cross and rushed towards the chapel to keep the golden cross in its place. I did not look back to sense any danger in keeping the golden cross back in its place.

As I was placing it in the special place, a stand made of silver, I heard a few footsteps. With fear, I turned. I got a

shock! My best friend, Arun, was leading a group that consisted of Fr Headmaster and a couple of teachers. A crowd was standing outside to see what was going on inside the chapel. My stomach was queasy. I fought to hold back the tears from my eyes, and I felt incredibly hurt in my heart. My heart was in a turmoil. Anger, hatred, frustration and all the so-called, negative feelings arose in me. My heart was telling, "Saran, finally you are caught red-handed." I shut my ears to my heart. I just looked at Jesus hanging on the golden cross. He seemed to be telling me loudly, "My son, Saran, don't be afraid. I'm with you." Of course, none of them heard His voice, except me.

Mr Maran came into the chapel and whispered something into Fr Headmaster's ear. My vision was blurred. "Arun and Saran, come here," Fr Headmaster called. He embraced Arun who was standing just two feet away from him. I could not put my steps forward. Again the queasy feeling in my stomach began; the tears I fought to hold back were pouring down like a shower. The incredible hurt that I felt in my heart was doubled. I almost lost my balance and was about to fall. At that time I heard Fr Headmaster's voice, as though it was coming from a distant place, "Arun, thanks a lot for showing us a person who looks like another Jesus."

I could not belive my ears. I felt very bad about my negative feelings towards Arun. I looked at his eyes. His eyes spoke louder than his mouth showing the sign of tenderness, understanding and forgiveness. We embraced each other for some time. Fr Headmaster was saying to us, "Today, I have seen the power of true friendship, that of Jesus and Lazarus, with my own eyes. Come on boys, Mr Maran has arranged a felicitation function for you." Arun and myself, with smiling face, were walking out of the chapel on either side of Fr Headmaster. He said to the techers and the students, "Immediately, all of you assemble under the big neem tree. I will explain to you the story of the golden cross as well as the golden friendship."

Now the tree has become a place of prayer and a shelter for true friends.

Seven years of hard work, seventy years of enjoyment

N Paul Vijaykumar, AGH 10

Seven years of hard work will give us seventy years of enjoyment. By seven years, I mean, two years of intermediate, three years of graduation and two years of post-graduation.

Hard work never goes waste. It is very difficult to work hard, but the result of it is like a sweet. The seven years of college life is a very precious or important period in everyone's life.

If we really work hard for these seven years, we can lead a very comfortable and luxurious life for seventy years, if we are alive, I suppose. Working hard is like a burden for us at this age. But this hard work estimates our seventy years of life.

These seven years are the golden years in one's life. In these years' we come across so many temptations. As we are young, we usually get attracted to these temptations. However, getting attracted to the temptations is not a wrong thing, but at the same time we have to balance our studies with them. Temptations should not spoil our main goals.

For everything there is a limit. We should be within the limits. If we go beyond the limits, the problems start. Once problems start, they will never come to an end. They will increase day by day. As a result, seven years of precious time will get spoiled. In addition to this, we have to struggle throughout our life without having any job even to survive. Therefore, our aim should be very high. We should work hard day and night sometimes even without sleeping to reach our goals. If we don't try to achieve our goals now, we cannot achieve them in our life. If we enjoy seven years lavishly, remember we have to suffer for seventy years.

Nothing is impossible in this world. A person who got zero marks in political science can become a great political leader, and a person who speaks in Butler English can become a great English writer. Who knows? Everything lies in our hands, either success or failure. Therefore, we should not waste a single second which is very precious in these seven years and after these seven years, we can enjoy our lives for seventy years. Before I conclude, I would like to emphasise the value of a second. In Olympics, sportsmen lose their medals just within micro seconds of time. Therefore, I hope you and I realise the value of time. I wish you all the best in your careers.

Naxalism in India

J Chiranjeevi, NSC 16

Who are Naxalites and what is it that they want? The name is derived from 'Naxalbari', a hilly area in Northern Bengal where peasants forcibly occupied lends in an anti-landlord movement in 1967. At that time, the revolution was very much in the air and China encouraged and lauded the Naxalbarı communists, hoping that in due time they will create a 'liberated base' from which they could launch an armed revolution in India. Naxalism did not survive for long in Bengal. Over the years, the government of West Bengal stamped out the peasant rebellion effectively, but not before the Naxalites had succeeded in terrorizing parts of Calcutta and establishing organizational networks in two of the poorest states in India: Bihar and Andhra Pradesh.

It is nearly two decades since the phenomenon, popularly known as naxalism, manifested itself in the Indian political scene. What is the state of naxalism today? What has happened to the ideolgy and politics of the groups, which comprised the naxalite movement? The emphasis is on analyzing their ideological and theoretical positions and the inner contradictions and conflicts between the groups, based on their own documents and publications.

The farmers of the Telengana are no better off today than they were a decade or a quarter of a century ago. There have been reports that, in Kothapalli in Kurnool district, nearly 150 poor farmers with the help of Bhavanasi Dalam of the CPI (Maoist-Leninist), have occupied some 400 acres of forest land, but the Maoists have little else to show. There is no doubt that the Maoists have a considerable amount of support from the poor and the landless, as it has become apparent when the People's War leader, Ramakrishna, came out of his jungle hidout to a tumultuous welcome from the landless public, for talks with the Chief Minister of Andhra Pradesh, Dr YS Rajasekhar Reddy. The talks have yielded very little substance.

Here, our serious and primary concern is that, with the allotment of land, the problems of the poor will be resolved. Even during the talks, they brought out this issue. If that is the case, I wish the government would join hands with the Naxalites to distribute land to the farmers in order to eradicate poverty from India.

I do not think that the poor are only among the farmers. There are thousands of poor people on the ourskirts of the cities, on the roadsides and in public places. What about them? Therefore, the distribution of land may

not be sufficient to drive out poverty from India.

General rules have to be laid down as to how much land of a specific nature one should possess, but then what does that say about our democracy? The government will only strangle initiative and enterprise, and destroy the basis of a free society.

Ways and means have to be found for the creation of productive jobs on a nation-wide basis, and that requires enormous amount of planning, not to speak of patience. This is a task not just for the Planning Commission or the government in power, both at the Centre and in the States, but for all political parties, which have the good of the country at heart. The needs of the people demand urgency. Politics can wait. Indeed, that is the best way to gain popular support during elections.

The Sea

The rugged coast where land meets sea,
In spite of the ocean's roar,
Has such a peaceful quality,
As foamy waves hit the shore.

But the sea is made of many moods
It never keeps a rule:
Some times it seems quite playful,
At others rough and cruel.

When it is calm and peaceful,
The waves just gently nudge,
As if to say "come play with me,
I bear no one a grudge."

But when a storm is brewing,
And its power pounds the sand,
The wild waves seem to be guided,
By a strong invisible hand.

I think perhaps the fury
Of the lashing, white capped sea,
Is a dramatic way to remind us,
Of a Power much greater than us.

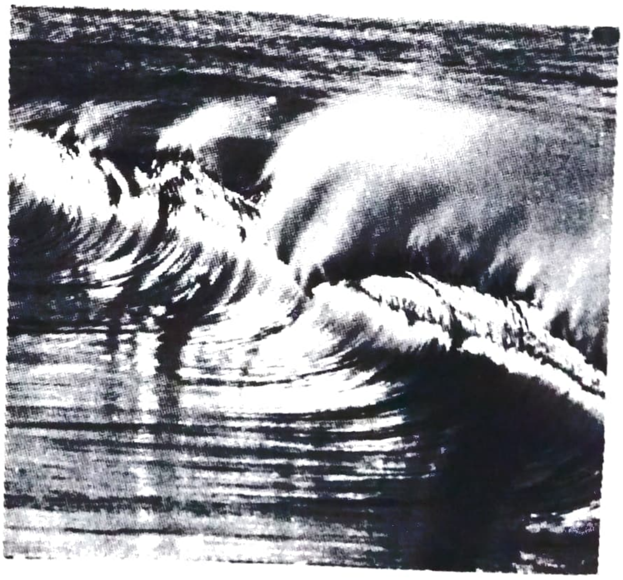

- **J Vijay Kuma,** ABZ 29

Hats off to Loyola lecturers

N Paul Vijayakumar, AGH 10

I have been studying in Loyola for the last two and half years. Two years of Intermediate and half a year of Graduation. It is something special other than my school life. This may be because of the teachers or lecturers in Loyola.

I have joined Loyola because my Dad has told me that Lecturers in Loyola are very talented and experienced persons. As my father worked as a lecturer in Noble College, Machilipatnam, he often used to meet the Loyola teachers during spot valuation times. He knows a lot about the Loyola lecturers.

So, I joined Loyola. Then I really experienced the teaching of Loyola lecturers. When I joined in the first year Intermediate, I was very surprised. I thought as they were government-paid lecturers, they will not show much interest in teaching. But, the conditions here are completely different. Even though the lecturers are government-paid lecturers, they never work for money. They are known for their teaching. They work very hard to make even an average student a meritorious student. I am not just boasting. This is true. This is my own experience.

I know that teaching in both Telugu and English languages is never going to be too easy. It takes more time than the normal. But every teacher in Loyola explains in both the languages. Though I was not a Telugu Medium student, I know the problems of the Telugu medium pupils. This problem was totally solved by the lecturers in Loyola.

Loyola lecturers are also known for their spoon-feeding type of teaching. They explain each and everything in a detailed manner. From my LKG standard, I never come across such teachers as in Loyola.

My father had told me that so many MLAs, MPs and even the Chief Minister of Andhra Pradesh are the old students of Loyola. At first, I did not believe. Later, I recognized the secret of success. The secret was good lecturers produce good students. Then I believed it. I want Loyola lecturers to continue the same spirit in the future and produce more number of MLAs, MPs CMs and even Prime Ministers in future. It's possible for Loyola and Loyola lecturers to make a Loyolite the Prime Minister of India. Once again, I would like to say Hats off to Loyola and to the Loyola lecturers. I am more proud to be a Loyolite than anything else. I am very grateful to my lecturers.

Is India secular?

Manelli Kiran Babu, NC 26

The Constitution of our great India very clearly says that, "India is secular country". It gives freedom to every Indian to follow any religion of his or her own choice.

On 6th December, 2004 when I heard the talk of Dr Srinivasa Reddy on religious harmony day in Xavier Hostel arranged by the AICUF, it made me think about the religious conditions in India today.

In the past few decades, the things that happened reflect real secularism in our country. The demolition of the Babri mosque and the present rivalry about the place ruins the dignity of our country. The murder of Mr Stanes, the Christian preacher, and his two children in Orissa, shows the immaturity and the cruelty of our people. They were burnt alive. The national political parties contesting in the elections with a religious shade in their publicity is a very sorrowful state in our country.

Certain things like the distribution of Trisulas to the people and asking the devotees to bring bricks to an auspicious place to build the temple shows the political trick played by the selfish politicians for their political future. They just disturb the peaceful lives of Indians. It promotes tension in the society. By observing all these things, I can say that, even if a Hindu and a Muslim want to become friends, the society will not allow them to live together.

The VHP and RSS people burning the photo of Mother Theresa, the Nobel Peace award winner from India, at Rajamundry is a very shameful act. We should also remember that she was a service-oriented nun, who served the poor and needy in our country. Making the arrest of Shankaracharya a political issue and making statements like "The Christians are playing tricks to destroy Hinduism" creates lot of confusion in the state. At the same time, the response of Christians that "We will not tolerate these statements" makes the issue more hot and may lead to violence. We should also remember that the work of law should not be interfered with and 'every one is equal before law'.

The main reason for this disharmony in the country is the superiority complex within the people. Everyone tries to claim that their religion is great and all the other religions are foolish beliefs and they start criticizing the other religions which receive counter criticism which creates all sorts of problems.

India is known for 'Unity in diversity.' But it is changing into 'Diversities in Unity'. According to me, true religious harmony exists only when people respect the other religions. Person may follow one religion, but at the same time he or she should respect the feelings and beliefs of other religions. This develops a friendly atmosphere in the country.

I hope and wish my India will be secular and that there is 'Unity in Diversity' forever and ever.

Dogs' good long wait

My granddad, viewing earth's worn cogs,
Said things were going to the dogs;
His granddad in his house of logs,
Said things were going to the dogs;
His granddad in the Flemish bogs,
Said things were going to the dogs;
His granddad in his old skin togs,
Said things were going to the dogs;
There's one thing that I have to state –
The dogs have had a good long wait.

— *Of unknown authorship*

Tsunami

In one day, in one wave,
you have changed the lives of millions,
leaving one half dead, and the other homeless,
from fishermen to pilgrims.
Oh! Tsunami, Tsunami, Tsunami.

Depriving the poor of the basics,
disturbing the faith in the layman,
killing even innocent babies.
Oh God! why did you allow this to happen?
Oh! Tsunami, Tsunami, Tsunami.

Submerging the lives and livelihood,
of those who never even thought of you.
What wrong have we done to you?
Why did you do this to us?
Oh! Tsunami, Tsunami, Tsunami.

Is it a curse? Or
is it our fate?
God you have created us,
you brought us up and,
you know when to call us back.
Oh! Tsunami, Tsunami, Tsunami.

- **E Prathish Peeriz,** NO 15

If you like people, people will like you

Alphonse A, NSC 21

Dear friends, here are six points, which will help you to be liked and loved by many friends, when you practise them.

1. Be a positive thinker

If you begin to love everybody, you yourself will become lovable. Say I am good and others are good. Try to accept yourself as you are. You must have self-image and self-knowledge. Have determination and an optimistic attitude in order to like people. The way you think, speak and act will show you who you are and what kind of person you are. Nothing in life is impossible for a person who has in him/her the qualities of faith, positive attitude and the capacity to work hard at a task, which is undertaken. So be a positive thinker and accept yourself as you are and others as they are.

2. Bring out the best in others

Always try to bring out the best in others and you will be welcomed, wherever you go. You must be grateful for each and every small deed that is done by others. Similarly, you must also appreciate others for their good works and their abilities. A person may not be aware of his/her talents, which are hidden in him/her. You are there to bring out their takents and show it to them. From then, he/she will grow in it. So please make use of all the possible ways to bring out the best in others, then they will be grateful to you and will like you very much. When you appreciate and bring out the abilities in others, automatically you are welcomed and loved by all.

3. Make your friends feel comfortable with themselves

'Thou shalt not blame others'. Do not make others responsible for your happiness. You are in control of your happiness. You can choose to make the day positive, when you make your day positive. When you make others happy, you yourself are happy. The more you give to others the more you receive. Make your friends feel comfortable with themselves and make yourself comfortable, too.

4. Be calm, patient and cheerful

Today is the first day of the rest of your life, so be cheerful. Cheerfulness is personal efficiency. That is why the following quotation beautifully says,

"Smile a while, for while you smile, another will smile, and soon there will be miles of smiles just because you smiled".

A smile costs nothing but makes a big difference. You do not gain anything when you smile but the person, who looks at you, gains a lot. Be calm, gentle and listen to others with a smiling face. Then you yourself will see the change in you and others. So the more you smile, the more you are loved.

5. *Be a source of support to others*

Support people in their difficulties and in their good things. We are made for each other to love and support. A sick person needs not medicine but kind words and encouragement. When you support a person who is in difficulties, he will remember and love you throughout his/her life time. Try to help others in all possible ways in order to support others.

6. *We must use things and love people, not use people and love things*

People make friendship with other people in order to fulfil their needs and wishes. Once the need is fulfilled, they just leave their friends and go. This is not good friendshp. Things can come and go but friendship is something precious. It cannot be easily cultivated or developed. So you must not love things and use people. But you must always love people and make use of things. By loving things, you cannot have happiness throughout life. But, by loving people, you can have a wonderful life. Try to love people as much as you can and be loved by uncountable friends.

What fools are capable of

- A fool always finds a greater fool to admire him.

  - Boileau

- The trouble with the world is that the stupid are cocksure and the intelligent are full of doubt.

  - Bertrand Russell

- Love, friendship and respect do not unite people as much as common hatred for something

  - Anton Checkhov

The evils that dehumanize us

Sanu Raphel, NGH 05

"When people begin to ignore human dignity, it will not be long before they begin to ignore human rights", said GK Chesterton. India has made remarkable progress in almost every field after Independence. But she is still in the grip of various social evils like the caste system, harassment of women, child labour, corruption, etc. The caste system has been prevalent in India for ages. It is something peculiar to our country. Since times immemorial, our social structure has been based on castes.

It was a stratified and hierarchical socio-economic organization of society that evolved as India's ancient civilizations, with its own social order, moral and ritual codes. The caste system in its initial stage was not so bad as it became later.

It became a curse on the society. It is a proved fact that, under the present conditions, the rigidity of castes caused much oppression and injustice to the weaker sections of society. A person belonging to a particular caste could not marry a person of the other caste, even though caste discrimination is officially forbidden in our country. Today, the caste mentality still lingers in the minds and behaviour of many.

Child labour is another significant problem in India. Children are supposed to be sent to schools; but, unfortunately, they are sent to fields to graze cattle and sheep. The hands that are supposed to handle pen and paper are forced to take sickles and spades. The palms of these children, instead of being smooth as rose petals, are hard and rough; the faces, which ought to shine like the moon, are darkened by the sweltering heat and hard work; and the eyes, which ought to shine with hope, are filled with disappointment. Most of them spend their lives as:

"Full many a gem of purest ray serene
The dark unfathom'd caves of ocean bear;
Full many a flower is born to blush unseen,
And waste its sweetness on the desert air".

(Thomas Gray)

One of the nasty things prevailing in India is the harassment of women. Women are treated as a commodity and as a mere sex object at the disposal of men. Sexual exploitation is present in all professions, whether glamorous or ordinary. Sexual harassment in offices is a new form of exploitation that is rearing its ugly head today. It acts as a threat, and this threat constantly curtails women's freedom and mobility.

The problem of wife-beating is most common among Indian women. The husband being Christian, Muslim or Hindu seems to make no difference when it come to beating up their wives. Wife-beating occurs even in inter- caste and upper caste marriages. Home Ministry statistics suggest that in nearly 25 per cent of the rape cases, the victim is below 16 years. For a girl no place is safe. Be they places of worship or the four walls of their homes, she is unsafe at any age. It is an exploitation of the child's innocent confidence in persons from whom she expects no harm. Gender victims themselves perpetuate gender injustice. Pregnant women are forced to destroy their foetuses when the husband or his family does not want a girl child. The cruellest form of female infanticide is seen in parts of Tamil Nadu where mothers or the mothers-in-law are driven to kill the girl child with paddy grains or hot chicken soup. The pressure on the institution of marriage and the family does not allow women to get back to their parental homes during any irretrievable crisis. Mothers bear the pain of losing girl children just to save their marriage so that there is no hindrance to their sisters' marriage.

Human selfishness, combined with injustice has paved the way for social evils. Those who become victims of social evils will begin to hate themselves when they see other persons of their age move around, singing and dancing. The hard treatment that they have received from their inhuman fellow beings can eventually turn them into criminals. Psychological problems will follow them, as shadows, all through their lives. They become unhealthy and old at an early age.

There are laws prohibiting social evils and there are people to execute them. Yet we see that social evils are prevailing in our country. Every citizen should come forward to stop the injustice prevailing in our country.

Dear friends, unless and until we try to break the chains of social slavery, we will not be able to make progress in our country. We are the future of the world. We are the future of our motherland. If we love our motherland, let us light a candle instead of blaming the darkness. Creating a moral society is the sacred duty of every Indian citizen. Each of us can play a very crucial role to alter the situations. Let us believe in ourselves that we can make a difference. Let us dream of an India free from social evils, and let us take a pledge today that, when we grow up, we will not be part of any kind of social evils. Let us try our best to root out this social evil from the Indian soil.

Ten most stupid questions people usually ask in obvious situations - and some equally stupid answers !

Bhawesh Mehta, NEP 29

1. At the movies:

   When you meet acquaintances/friends

   Stupid question: Hey, what are you doing here?

   Answer: Well, it's so hot, there were no cool cabs, so I thought I'd watch some advertisements in the cool comfort of the theatre.

2. On the bus:

   A fat girl wearing pointed high-heeled shoes steps on your feet.

   Stupid question: Sorry, did that hurt?

   Answer: No, not at all, I'm on local anesthesia....Why don't you try again, or should I try this time?

3. At a funeral:

   One of the teary-eyed people ask

   Stupid question: Why, why him, of all people?

   Answer: Why? Would it rather have been you?

4. At a restaurant:

   When you ask the waiter

   Stupid question: Is the "blah blah blah" dish good?

   Answer: No, its terrible and made of adulterated cement. We occasionally also spit in it.

5. At a family get-together, when some distant aunt meets you after years

Stupid question: Munna, Chickoo, you've become so big,

Answer: Well, you haven't particularly shrunk yourself.

6. When a friend announces her wedding, and you ask

Stupid question: Is the guy you're marrying good?

Answer: No, he's a miserable wife-beating, insensitive lout...It's just the money.

7. When you get woken up at midnight by a phone call :

Stupid question: Sorry, were you sleeping?

Answer: No. I was playing cricket for India at Sharjah, and just when you called, Salim Malik was betting with me that Pakistan would win. What do you think?

8. When you see a friend/colleague with evidently shorter hair

Stupid question: Hey, have you had a haircut.

Answer: No, its autumn, and I'm shedding.........

9. At the dentist when he's sticking pointed objects in your mouth

Stupid question: Tell me if it hurts.

Answer: And while I'm telling you, you tell me if I bite.

10. You are smoking a cigarette, and a cute woman asks:

Stupid question: Oh, so you smoke?

Answer: No, it's a miracle.... it was a piece of chalk and now it's in flames !!!

(A compilation)

Reneez

Joseph Edward Felix, Lecturer in English

"George, promise me that you will keep my baby, please.......".

Her voice had trailed steadily into a whisper and now was totally drowned as her eyes shut its lids for an eternal kiss, thus denying her eyes from ever opening again. As they shut, a tear drop trickled down the length of her left cheek, which, like the right one, was as pale and faded like the curtains hanging in the hospital cabin. Even before he could reply, her joined, pleading palms dropped onto her breasts. His soul stirred to see the blood stop flowing through her palms, which were a few moments ago glued together as if they were meant to plead earnestly. He let out a sigh, which only grief can identify itself with, as he again put her palms one over the other. Then he stooped to kiss her forehead and then left to make arrangements with a heart as if loaded with lead. She migrated into the everlasting world, the day she was born in this passing world, twenty-six years ago.

Eight years later, like the obvious weather changing phenomenon, even that year, torrential downpours announced the arrival of winter. It seemed by the look of the clouds that heaven was just waiting to open the floodgates. The clouds looked as if a heart-broken painter took up his paintbrush and a pail of black paint and painted the clouds the colour of tar. It seemed as if the chimneys on the housetops were holding up the clouds or, if not for the chimneys, the clouds would have burdened the ground of black bears on the chimneys. The wind had picked up momentum and was lashing the branches of the trees one against the other as if they could not bear the sight of one another. The growling again. The few pedestrians were clutching their hats in its place and seemed to be hastily measuring the roads ahead of them. Now the lightning was flashing across the sky at regular intervals followed by more growlings and then.........the floodgates opened. Sheets of rain just fell mercilessly.

They were in the kitchen exchanging words just like the rain fell mercilessly.

"She can't stay in our house any longer, George. I can't take care of her anymore. DID YOU HEAR?" And she banged the kitchen window so furiously that the pane

disintegrated into fragments and the rain beat in. "Maggie, she has nowhere to go, and I am all she has. She is just right to keep Tony's company. I don't know why you dislike her." She banged the saucepan onto the stove and yelled above the thunder, "She is not fit for Tony's company. Tony is questioned about her and he knows that she doesn't belong to us. If I find it so difficult to ease the raised and questioning eyebrows and tongues, what do you think my son faces...?" She must have been choked to stop abruptly. He took up the opportunity and pressed on. "Maggie, Reneez is NOT going anywhere. She is staying right here with us." Maggie slammed the cabinet shut as she replaced the coffee container and amidst tears she raised her shrill voice and nearly screamed the roof down, "You take care of her yourself. Don't you worry about Tony and me. We will go away from here so that you can have the full house to yourself and that imp of a girl. We can't stay in this house. If she gets a chance, she would kill me. Even without trying it, her mere sight suffocates me." George, his eyes flaming red with the fire reflecting said, "She is harmless, what has she done to you." Maggie screamed, "She.........I can't stand the sight of her. Yesterday she broke my porcelain dish. Nearly every day she destroys something, either of mine or Tony's. I can take it no longer. Either she stays here or we. George you can stay with her. Goodbye, George......." and she scaled across to the door. He lost control of himself, rapidly walked to her, held her before himself and slapped her across her face. For any little thing she had threatened to leave the house. This time it was because of Reneez. Maggie held her stinging cheek and cried, "I wish she'd die," and left George wiping the spit off this face because of the disgust in her tone.

And meanwhile they were upstairs. Innocent Reneez asked, "Why are they fighting, Tony?" Even before her melodious voice questioned her half-brother, he scowled and said, "It's just because of you that my dad and mum keep fighting. You are the main cause for the noise and commotion and unrest at home. You are such a burden. You are so mean and selfish, unkind and a big troublemaker. It's because of you that there is so much of disharmony at home. Why don't you just go away and leave us in perfect peace. You are a thorough pain in the neck and a thorn in our flesh. Just get out of home and we'll live happily. At least Dad and Mom won't be fighting each evening." She recognized the hate in his voice. As he accused her, tears traced down the course of her cheeks and, even before she wiped them, Tony pulled her hair and slapped her ear. By then his mother had entered the room, shoved some clothes for her and him, called to him, slapped Reneez hard aross the face and spat these words into her cute face before she left, "Stay here, you, devil, you be happy and make us all unhappy." After

Think positive, win positively

A Arockia David, NCP 17

"A man who wins is the man who thinks he can."

Water D Wintle

Positive thinking leads a man to success. Every success indicates the person's way of thinking. Thinking positively always makes a person to win positively. Every human being goes through some psychological doubts or problems. For example, a person might be an excellent elocutionist or a writer, yet if he "thinks" that he "can't", then he becomes ignorant like others. Thus his real self is buried just because of his negative way of thinking. Jesus said, "If you bring forth what is within you, what you do not bring forth will save you. If you do not bring forth what is within you, what you do not bring forth will destroy you".

Imagine a classroom set up. The teacher asks the students to come forward to speak on something. Only a handful of them put their hands up, that too with certain amount of fear and doubt. At times even that too may not be visible. Why? What is the reason for such a problem? Is there any solution?

There will always be a solution to a problem in any case at any cause. The first thing is to think positively to build up your growth. Think everything as you can on earth above and below and I am sure you will win positively. "Confidence is the hinge on which the door to success rests".

Life is a battle; one has to fight it fearlessly. Fortune is said to favour the brave. God also helps those help themselves. Dr APJ Abdul Kalam, the President of India, is a great model for every citizen of India, especially for students. He was born in a poor family, poverty struck him throughout his student life, but he never lost hope. His positive thinking that "One day I will become a scientist for the nation" not only made him a scientist but also led him to become the President of India.

Determination, Dedication, Confidence and Hard work are the pillars of success. Confidence is the most important key to success. It boosts you to attain even the impossible things in your life. For a confident person, the word 'impossible' is nowhere in his dictionary. In the poem, "Road Less Travelled," Robert Frost saw two roads, but he confidently chose the road less travelled, and that made all the difference in his life.

Never lose hope, keep cheerful, and take the best possible step. Positive thinking can win over mountains, seas and even the whole universe. A winner never quits and quitter never wins.

Journalism and multimedia

V S N Krishna, NCP 40

In this globalized world, a mere completion of graduation is not sufficient to get a good job.

With this view, our college introduced diploma courses, to give an opportunity to the students as well as to the outsiders, to enable them to gain certificates of merit in different disciplines. Two of the many diploma courses are in Journalism and Multimeda.

1. JOURNALISM

Within twelve weeks of the course, we learnt not only the syllabus but also interesting aspects relating to current affairs. Fulfilling the requirements of the syllabus:

We *responded* to *news reports,*
We *compared* the *copywriting,*
We *merged* the *magazines,*
We were *bowled over* by the *broadcasts,*
We *filtered* the *freedom of press,*
We *burrowed into* the *background information,*
We *surveyed* the *news source,*
We *nourished* the *news leads,*
We *showcased* the presenting of *sports action,*
We *stored* the tips to *success in reporting,*
We *included interviews* in a news story,
We *struggled* to arrange a *story together,*
We *liked* the *live coverages,*
We *toiled* with the *typography,*
We *enjoyed* the *editorials,*
We *polished* the *page makeup,*
We *paid* attention to *proof-reading,*
And finally we *housed* our *heads* with *headlining.*

2. MULTIMEDIA

Many of the students are vibrant with intellectual inquisitiveness to know more about the latest trends in this everexpanding world of computers. One of the many computer courses is Multimedia. Within seventyfive hours of the course:

Teaching is *Terrific,*
Lab is *Luxuriate,*
Adobe is *affectionate,*
Flash is *Fantastic,*
Cool - 3d is *Creative*
Sound force is *Superb,*
Totally
Multimedia is Marvellous.

Now if anybody asks me, "What have you learnt from the two courses?" my reply to him/her will be:

We, journalists, communicate with the world, and presently the keyboard is mightier than the nuclear weapon.

Status of women in India

Shinto Joseph, NGH 04

The worth of a civilization can be judged by the place given to women in the society. But, today, a woman, as individual and as an autonomous being, is treated unequally and unjustly by society. Her basic and fundamantal rights are being constantly violated. She has been dehumanized and silenced for centuries. As a consequence, she has been unable to express her views, and she continues to be treated so even today. She has been told to do what she is asked to do and remains, life - long, dependent on others. Moreover, even though she takes care of the household economy and the general well-being of others in the family, her own well-being is sadly neglected. Society refuses to recognize how much she contributes to its welfare.

Historical Perspective

It was Rousseau who said, 'Man is born free but everywhere he is in chains. This is certainly true as far as the situation of women in India is concerned. We received our freedom fifty eight year ago and the Preamble of the Constitution assures security, equality and justice for all citizens. Can we justify the status of women today in our society? Let us have a close look at the status and the conditions of women in various periods of history.

Vedic Period

The situation of women in ancient India was an enlightened one. They occupied an honourable position at home. No distinction was made between the social rights of men and women. Women enjoyed a fair measure of equality with men in all spheres of human activity: spiritual, secular, teaching and learning, even war and statecraft. Both men and women had the right to become *Hotr*, that is performer of sacrificial rights. (Rig Veda, I, 131:3, V, 3:2) Women had ample opportunities to study the Vedas and possessed the right to teach them. Even as men had the right to polygamous marriages, women too had the right, at times, to polyandrous marriages. It is probable that marriages of widows were also prevalent. Women could even perform the funeral rights of their fathers if there was no male heir. Marriage was not compulsory. Marriage was a matter

of choice by the woman concerned through the institution of 'Swayamvara', and the dowry system was quite unheard of. Even unmarried women enjoyed the right to property.

Of the several factors that justify the greatness of India's ancient culture, one is the honoured place ascribed to women. Manu, the great lawgiver, said long ago, "Where women are honoured, there reside the gods". However, there was a gradual decline in the status of women probably from the time of Atharva Veda. Women lost their freedom to choose husbands. The Brahmins considered pregnant women as impure and treated them contemptuously as dice and drink. Lawgivers, such as Angiras and Parasara, taught that widows could attain salvation only through Sati. Chanakya assigned only a biological funtion to women: "Women are created for the sake of sons". (Arthasastra II, 2, 153)

Muslim Period

In spite of the fact that Islam granted religious equality to women, the social customs did not. Modesty, decorum and chastity were emphasized for women and they were advised not to display themselves. Therefore, they had to be in 'purda' always. Women's seclusion in Islam made them lose an important privilege, i.e., participation in communal prayers. Marriage was not a religious obligation for women, but they could not have more than one husband at a time. But a man was allowed to take four wives. The Islamic society was patriarchal in structure, but it gave inheritance rights to women. There was complete absence of education for Muslim women except that they had to compulsorily learn to read 'The Koran'.

Pre-Constitutional Period

The family law, in the pre-Constitutional period, was designed to preserve the traditional family system based on male dominance and the control over female sexuality. A woman had only limited rights on the property she possessed. The guardianship laws upheld the superior right of the father. In order to preserve caste relations and to consolidate property, marriages were arranged at a very young age, strictly within clan lineage. Polygamy continued to be prevelent until it was outlawed in the 19th century, except for the Muslims.

The 19th century social reform movement tried to combat abuses against women, such as child marriage, sati, etc., and promote remarriage.

Efforts were also made to improve the status of women through education and social legislation. However, even the best efforts of the reformers were merely moderate, and there was no question of establishing social equality, challenging the religious and social systems, and changing sex roles. Eventhough, in the 1920's, Gandhi tried to get women actively involved in the nationalist struggle, there was considerable ambiguity among Congress leaders on the question and meaning of women's equality. Therefore, in spite of the presence of some radical women and women's groups, not much emphasis was placed on quality and justice on women's struggles before Independence.

After Independence

After Independence, a number of legal measures were enacted to improve the standard and quality of the life of women. The Special Marriage Act, 1954, provided a form of marriage for persons who did not profess the Christian, Jewish and Hindu religions. The Hindu Marriage Act, 1955, pertaining to Hindus, Buddhists, Sikhs and Jains introduced unifomity of treatment in the matter of matrimonial law. The Hindu Succession Act, 1956, conferred on women the right to inherit and hold property. The Suppression of Immoral Traffic in Women and Girls Act, 1956, sought to prevent the exploitation of women and girls. The Prostitution and Immoral Taraffic Act, 1958, abolished prostitution. The Dowry Prohibition Act, 1961, removed some of the special disabilities suffered by women with regard to dowry. A number of women's movements emerged to fight for the right of women and to work for their welfare. The passing of law and its absorption into the collective thinking of society are quite different matters. That is why today we see a number of contradictions between what is in the law and what the reality reflects.

The Suppressed Creatures

There is no denying the fact that women in India have made considerable progress during the last fifty years. Yet they have to struggle against many handicaps and endure silent suppresions in the prevailing male-dominated society. Let us take the simplest example of the life of an ordinary housewife. Perhaps the person who has to struggle the hardest is the housewife. Consider an average day of a housewife.

In a house, the wife or the mother co-ordinates a variety of things - she

prepares the meals, keeps the house clean, sends the children to school, attends to the needs of the different members, etc. Even as she goes through all these different chores, she is constantly in touch with the emotional needs of the family members and their vicissitudes.

There is no acknowledgement or award for the kind of work that a housewife does. Unlike the TV commercials, in real life she seldom receives compliments on her clean home and sparking bathrooms, her daughter's luxuriant hair, her husband's super white shirt, her shining vessels or her dust-free tabletops. Neither does she get a promotion for her work, nor can she look forward to a priod of retirement .

If we ask men what their wives do at home, most of them will have a similar answer, "Nothing much." If we ask the children what their mothers do at home, they will cheerfully say, "Nothing!", because they have not really understood what their mother is doing for them. Can you imagine the experience of emptiness within, if others believe she is just idling away her life? How can a woman feel worthwhile if all those who are close to her believe that day after day she is doing nothing?

Expected Norms from Indian Women

Women in India are expected to have a particular life-style. This limits their freedom and scope for their development. Breaking the norms results in condemnation from society. So women in general follow the expected norms. The differnce between the male and the female is seen at every level. Girls, in the family, are expected to do all the chores at home. The sight of a boy taking the broom to sweep or taking the dirty clothes to wash is a rare one to anyone who is brought up in an Indian culture. Domestic labour is meant for the female sex. There are so many restrictions to the female sex, like they are expected to go out with an escort. Even if she goes with an escort, she must return before it gets dark. While playing games, too, girls are expected to be modest. In short, girls are expected to be modest in all their undertakings.

A virtuous woman is looked upon as following certain principles or norms in her married life. Marriage is sacred and she is wedded to live with her partner for life. Her prayers should be to give full life to him. As a sign of this, every morning when she gets up from the bed. she touches her husband's feet

and takes her 'Mangala Sutra' and places it under her eyes very reverentially. The 'Mangala Sutra' stands for unity in wedded life. The hallmark of a good wife is that she forgets her own home and replaces it with her husband's family. She idintifies full with the burden of her husband's family. In most of the villages and small towns, one can witness the woman walking behind the husband but never by his side. She also wouldn't sit beside him in public places. A good woman will never enter into a conversation with male members, apart from her own family members. It is considered the pride of the wife to use the same plate of her husband with the left-overs remaining in it.

What Can Be done?

It is a fact that even today women are not treated equally in society. In order to have equal rights, I think it is high time for women to act on their own. Women are expected to come forward forgoing their differences against other women in the society. They are expected to join hands, cutting across religion, region, language, caste, etc., and to lobby the government and fight for the raising of the status of women in India. Any decisions relating to women should be discussed with their representative bodies.

Conclusion

Woman is considered to be the weaker sex. But society does not realize the fact that she works sixteen hours a day bearing the double burden of taking care of the family and its household jobs as well as work in the fields, and that too for unequal wages. Suppose all the women in a family were to go on a strike one day, then what would be the consequence? Perhaps the whole family will begin to stink!

Prudence and wisdom

- Prudence is a rich, ugly, old maid courted by Incapacity. – *William Blake*
- It is the province of knowledge to speak, and it is the privilege of wisdom to listen. — *Oliver Wendell Holmes*

Live life to its fullest

Deepu Paul, NGH 3

"It is fascinating to be a human being, and each of us is a miracle. In the magnificent, complex architecture of life on this planet, human life is like the rising sun. The glorious essence of being human is always present within each of us, just like the sun, even though sometimes it cannot be seen. To reach it, we need to work on overcoming what stands in between". (Bhante Y. Wimala)

In our basic human behavior, very little changes have been made since the beginning of recorded history till the present age. Human beings have always been unconcerned about maintaining a never-ending relationship with others and, more importantly, with oneself. We hold the key to our being happy with others. To be happy with oneself, there has to be a constant looking for a transformation from within. Our true selves need not be changed; they need to be liberated from the clutches of destructive forces. Every one of us is endowed with the gift of life to live as a human being, and we have the power to enjoy a richer and more meaningful life than what most others experience usually. The power is within, lying dormant. We do not have to wriggle and struggle through life if we know how to live this gift of life. All we need to do is to become aware of what we are, recognize the mental wealth hidden within us and muster the willingness to blossom forth as joyful human beings. However, the enemy - the negative feelings - within ourselves hinders our vision to look ahead to a joyful living.

The best way to live life to its fullest is to love and accept oneself as she or he is. When we cease to do this, we become jealous, angry, depressed and fearful. We lose our temper when we do not get what we want. We become jealous because we are not able to love somebody, as somone else does. These negative elements fuming in us kill the joy of being human; they take the sap out of our lives. Our lives become an insipid, boring burden. No one outside us has the power to influence us; the power to realize our destiny lies within us, in our unresolved self. As long as we do not release this power within us for our own growth, they will gradually enslave us. We will become the worst enemy of others and ourselves. Our real enemy is nobody else but ourselves

locked within us. If we do not know how to handle this mysterious, hidden power within us, we will survive on, but without any passion for living.

Loving and accepting oneself is the pre-requisite to being alive, being human and loving others. In the absence of this self-love and self-acceptance, one tends to find fault with oneself and with others even for trivial matters. This temperament of the individual, during the course of time, causes misunderstanding, unhealthy criticisms, and discouragement. Such a person will never be able to lead a happy life and will find it hard to build up satisfying relationships with others. To love and accept oneself, one should, in the first place, know what she or he is, i.e. knowing one's feelings and thinking pattern. Marcus Aurelius, the wisest man of the Roman Empire, has rightly said, "A man's life is what his thoughts make of it". Our thoughts have tremendous power. We can make ourselves ill with our thoughts; we can make ourselves well, too. Positive thoughts definitely help us to have the right approach to life and make us productive and constructive. On the other hand, there is an opposite face for this structure, when we entertain negative thoughts in our mind.

We feel what we feel, the way we feel because of the way we perceive and interpret them. Most of the time, whether we realize it or not, our perception is conditioned by our need, prejudices and convictions. Feelings which are not reasonably used or constructively given vent to, are stored up in the person, in his nervors system, in his subconscious or unconscious mind, but, of course, without his knowledge or decision. This is what Sigmund Freud called 'repression'. According to him, this is the source of most of the mental ailments and the cause for destructive behaviours. In many of us, there is a tendency to suppress feelings such as anger, fear of some external threat, or reaction from our elders. It is like filling a balloon with more air than it can actually contain. The suppressed feelings are sure to explode like a volcano. Therefore, it is essential for us to know our feelings and learn to describe and communicate them. The more we know our feelings, the better we are able to find meaning in our life.

According to psychologists, there are four prominent trouble-making feelings in all of us: anger, fear, inferiority complex and guilt. Each of these feelings prevents a person from being alive, socializing with others freely and living creatively. They also sow the seeds of destruction in the person by ruining his zest for life, injecting in him pessimism and

hopelessenes. They convey to him the message that he is not competent, he is a failure in life, he is not lovable, etc. As long as people go around with such suppresssed feelings, our society runs the risk of producing many Hitlers, or it will get to see the number of suicide cases soaring high. Most of us have a tendency to react at something suddenly and without thinking much about the consequences. Emotions such as anger and guilt, if not expressed properly and proportionately, will turn out to be a cause for distress and our downfall. Between the stimuli that make us feel whatever we feel - anger, joy, jealousy, etc. - and the response we give, there is a space our freedom and power as human being in which to choose our response resides. And in this respone lies our level of maturity, growth and happiness.

Such reponses, which we make in our day-to-day life, send out the massage to others to decide whether we have brutal, animal instincts in us or if we are approachable human beings. Either way it depends on each one of us to decide in which side of the mirror one would like to see. Whenever we give vent to our negative feelings in an offensive and aggressive way, we distort our real self. Thus, we create an all-time enemy within ourselves, which is more dangerous than having ten outside. In fact, our true self remains intact and content - what it has always been, but the decision we make to face a hostile atmosphere makes us pay heavily.

Self-affirmation is the best way to eliminate the enemy within or, in some cases, to transform him/her to be a most faithful friend. By thinking positively and realistically and by forgiving oneself rather than condemning others, we grow in maturity. *What makes my spirit soar high, should it not be the fact that I am loved by someone but that I am lovable.* When life becomes difficult and hazy, when we go through the most adverse period of our life, we would not see much help coming from anywhere. Though there could be some others to help us, their help will be realisitic only up to some extent. That is to say, that the assistance coming from an external source will be futile or remain far away from serving the purpose if we are not willing to accept them. The ultimate and the most reliable help comes from within. If we are people with good moral values, and are optimistic and constructive, we can remain likewise, as long as we do not let somebody else think for us. The friend within us is the friend par-excellence for whom there cannot be a substitute.

Paradise lost and paradise regained

Sanjeeva Fernando, NGH 22

Introduction

In the past, the island of Sri Lanka was popularly known as the Pearl Island, Paradise in the East or Ceylone. She was under the clutches of the Portuguese, Dutch and the English from 1505 to 1948. After a great deal of endurance, she obtained independence on 4th February 1948. It so happened that the Oriental paradise of Sri Lankan was engulfed by the dark clouds of war in 1982 when the ethnic issue blasted out between the government of Sri Lanka and the Tamil guerillas.

Causes

Equality was the fundamental and basic matter for the beginning of that burning issue. It was born in Colombo University and then spread towards the head of Sri Lanaka, that is, Jaffna. Within no time, the matter of inequality was taken over by the Tamil rebel group who made themselves known as the most horrifying name, LTTE, which means Liberation Tigers of Tamil Eelam. This sudden evolution caused the flight of hundreds of thousands of Tamil civilians who had to be exiled from their own home-towns over the years. Not long after that, on 4th August 1983, the Sri Lankan government extended its emergency to the whole of the country. It was due to act in each and every part of Sri Lanka. But in the countryside, the Tamil people were warned not to follow the orders issued by the government because the government did not give the Tamilians the so called "Equality". This new revelation was strengthened and carried out by the newly formed rebel group, LTTE.

Disaster

Unfortunately, the Tamil civilians who indulged in breaking the law enforced by the government, especially during the curfew, were killed, women were raped and children were given brutal punishments. There were more than eight hundred and twenty five thousand people displaced and homeless, who were living in apppalling conditions. Their lives were sadly crippled by the manacles of segregation and the chains of discrimination. Also include the acute shortage of food, medicine, clothes and other basic needs; for instance, in Jaffna, one litre

of kerosene was sold for Rs. 45, while the same quantity was sold for Rs. 15 in the capital city of Colombo. A cake of soap was Rs. 25 in Jaffna, while the same soap was sold for Rs. 8 in the capital city. For children, underground bunkers had become classrooms. At night, the road lampshades had become their study places. Moreover, every farmer had to be ever vigilant for sudden departure. This would certainly prick our conscience and it will also instigate us to question ourselves: Is this Justice? Is this Equality?

Voice of the Sinhalese

On the other hand, the Sinhalese have been in the trauma of losing their freedom and security and are living amidst the jaws of death. This prolonged agony has devoured the country's prominent leaders like Dencil Kobbakaduva, Lalith Athulath Mudali and the Late President, Ranasingha Premadasa. There is no place which we can say, is intact after the war. This disastrous enemy has bankrupted the bright future of the country. Ruthless bombing and killing have been the multiple causes for the downfall of the economy and the development of the country. Not only that, it has devoured hundreds and thousands of young men, the backbone of this precious island. It has left tears in the eyes of mothers and has created many more widows and fatherless children. It is true that we can make what was destroyed, but how can we recreate life? The life which is lost! The life that has become handicapped! Crippled! It is clear that the twenty-year war has offered us a blurred future.

Blame Whom?

Who are responsible? Whom shall we blame? It is a fact that neither Singhalese nor Tamilians are responsible for this civil war. People are innocent and peace-loving. In Sri Lanka, the Singhalese do not perceive themselves to be superiors to the Tamils or the Muslims. In every-day life, there is no evidence of Sinhalese discriminating against Tamils and Muslims and vice versa.

We only need to go to any city, town or village in Sri Lanka to find proof that there is no ethnic problem. Tamilians and the Muslims live amidst Sinhalese. Every city and town is dotted with *kovils*, mosques and churches. So, it is obvious that the will of the people of Sri Lanka is not to wage a brutal war, but it is the cruel desires of the selfish warmongers and a few politicians, who are ever willing to betray their country

in order to gratify their selfish desires. I am sure that it is time for us to perceive that the Sinhalese freedom is tied up with the Tamilians and vice versa. We may be different in colour and language, but we are the children of one mother.

Dream

Friends, citizens and countrymen of Sri Lanka, as a nation we should be proud to be called Sri Lankans. Remember, we can never be satisfied as long as the Tamilians in Jaffna cannot vote and the Sinhalese in Colombo think that they have nothing to do. No, we are not satisfied, and we will not be satisfied until justice rolls down like water and equality like a mighty stream. I say to you, my friends, in spite of these difficulties and the frustrations of the moment, I still have a dream, a dream to see a free nation. I have a dream that one day this nation will rise up and live out its true meaning that "all citizens are created equal." I have a dream that one day every valley shall be exalted and every rough place shall be made smooth and the glory of the Lord shall be revealed and we may see it together. This is the faith that enables us to be true Sri Lankans, as free as birds in the sky and the lilies of the fields. So let freedom ring from the North, let it ring from the corners of the South, East and West. Not only that, but from all of our hearts, too. Now there is a dawn of peace and harmony amongst the people, and let us think of the future and set no fire again; for, then only we can say that we have regained the paradise that was lost in the past.

Bullies, celebrities, reputation

- A bully is always a coward. *– A proverb*
- You can't shame or humiliate modern celebrities. What used to be called shame and humiliation is now called publicity. *– PJ O'Rourke*
- A man's best reputation for the future is his record of the past. *– An American proverb*

Sports and Games

ANU Athletic Champions

Football Team (Winners)

Fr Devaiah Volleyball
Tournament (Winners)

Sports Day
Chief Guest : Sri L Rajagopal, MP

HEPSN

Software for the "reading" programme for the visually challenged being inaugurated

ALCAA

ALC delegates at JAAI Milan, Jamshedpur

NCC

Army Wing C Certificate examinees
with Capt Dr R Ravindra Bhas

Naval Wing C Certificate examinees
with Lt Cdr Dr P Balasundar Reddy

Air Wing C&B examinees

Flg Offr KV Vijaya Babu :
Best Air Wing ANO (Kakinada Gp)

Lt Cdr Dr P
Balasundar Reddy
*Seniormost (22 yrs)
NCC Naval Wing
Officer in AP*

Sub Lt M
Arokiasamy
*Best Naval Wing
ANO*
(Guntur Group)

PO Cdt Ch Narendra Kumar
participated in the
RD Parade 2005,
and the PM's Rally

Cdt Capt T Sateesh Kumar
Best Cadet Guntur Gp
Best RD Trg Cdt
Distinguished Naval Wing
Cadet 2004-2005

Sr Cdt Capt K Vamsi Nag
Sr Cdt for the entire
8 (A) Naval Unit NCC

Ldg Cdt
M Brahmananda Reddy
Naval Academy Attach-
ment Camp, Goa

Cdt Capt P
Amaralingeswara Rao
Scuba Diving Camp, Vizag

PO Cdt V Ashok Kumar
Scuba Diving Camp, Vizag

Ldg Cdt T Ajay Kumar
Scuba Diving Camp, Vizag

Cdt P Thrilok Madhur
Best Air Wing Cadet
(Kakinada Gp)

Marriage

Mr N Suresh Babu (Lecturer in Sanskrit) with **Ms N Sheela Rani :** *June 22, 2003*

Mr P Bala Swamy (Library) with **Ms Swarna :** *June 25, 2003*

Mr M Vijay Sunand Kumar (Lecturer in Chemistry) with **Ms M Subhashini** : *November 10, 2004*

Mr D Raghava (Lecturer, MBA) with **Ms Vanisree** : *December 17, 2004*

Mr S Srinivas (Lecturer in Statistics) with **Ms Rani** : *December 25, 2004*

Mr MC Rao (Lecturer in Physics) with **Ms Dhana Lakshmi** : *February 18, 2005*

Retirement

Rev Fr C Peter Raj, SJ
Principal
December 31, 2004

Dr P Siraj
Reader in Chemistry
October 31, 2004
(voluntary retirement)

Mr K Rama Rao
Record Assistant (Chemistry)
April 30, 2004

Mr K Krishna
Waterman
November 30, 2004

In Memoriam

Naga Mohan DO 29
July 29, 2004

Raja Suman NC 38
December 30, 2004

Heal the world

A Alphones, NSC 21

Dear friends, I chose this topic with two intentions, rather two reasons. One is because of the two-eyed people and the other, the one-eyed people. What do you mean by two - eyed and one-eyed people? We all have two marvellous eyes to see the wonderful nature and its beautiful things. Very few people make use of both their eyes. Most of us see with only one eye. What do you mean by one eye? One eye means either with the heart or with the mind. Most of us eye the world with the eye of the mind, not with the eye of the heart, where you have love, compassion, sympathy, empathy, kindness and generosity.

Heal the world. It does not mean heal the sick; it means bringing out the love, peace and equality from all human beings. The world is full of war, murder, rape, kidnap, threat, envy, etc. The world is becoming a butcher's shop where the butcher cuts the meat into pieces. Along with human beings, nature also helps a person to butcher the world. So we cannot avoid disasters, which are happening by nature, but, of course, we can heal the affected victims by our help and support.

We always try to take revenge on others by destroying common property. We should think twice or thrice before we destroy something. Ask yourself this question. Why do I destroy, and what I am going to gain from this? Dear friends, let us join together and work for the betterment of our country. One hand can do very little, but two hands can do a lot. Similarly, if many hands join together, we can easily change the world.

Let us help one another and share our happiness, joy and belongings with each other. Only by our help, service and generosity can we heal the world. If we don't heal the world, who else will do this? I request you to get rid of all your pessimistic attitudes and selfishness. Be generous in serving and helping others. We are all human beings. We should have care and concern for each other.

As we know, many people extended their help and showed their love and concern for the fellow beings who were affected by the Tsunami. I don't think that there is a single heart, which did not feel sympathy for these Tsunami victims. Practically everyone in the world contributed some money. So, we are all in the line of healing the world. Most of us are trying to bring peace to the whole of humanity. We can destroy anything very easily but it is difficult to make something.

If you have eyes to see,
And you have ears to hear,
You can heal the world in different ways.

The generous student

(A Medieval Chinese Tale)

P Philip Jacob, NB 16

Lin Piao used to abesent himse,lf from classes very often, and one day the principal of the college made up his mind to expel him. So he sent for the young man. Lin arrived just as the principal was about to go for lunch.

"Is this the time to come?" said the principal sternly.

"Forgive me, Sir" said Lin, "but I got to college very late today. You see, I found a lump of gold in our field."

"A lump of gold!" said the principal, his eyes popping out. "Oh, my, what are you going to do with it?"

I decided to build a palatial house, buy several acres of land and several herd of cattle," said the student. "I also decided to give you a small sum for the trouble you have taken in educating me."

The principal was pleased and invited Lin to eat with him. The young man ate ravenously, but the principal hardly touched his food. He was wondering how much Lin would give him, and if it would be enough to buy that small paddy field he had always wanted.

"I hope you've kept the gold in a safe place," he said, suddenly coming out of his reverie.

"I never got a chance to do that," said Lin. It disappeared the moment my mother shook me awake."

"What!" screamed the principal. "You mean, it was all a dream?!"

The young man nodded.

The principal controlled himself with a great effort of will. "I'm happy you remembered me in your dream," he said finally. "I hope you remember me when you really get some gold. Now please leave."

It was only when the young man had left that the principal remembered why he had sent for him.

Divinity in humanity

When you are away from the world,
You are on the way to God.
When you have the guilt of sin,
You have built-in faith.
When there is poverty in you,
You have property in Him.
When everyone seems to spare you,
He is there to care for you.
When you are helpless,
You are no less in His hands.
When you die to yourself,
You live to Himself.

M Madhu Sudhan Reddy, AC 22

What is right and wrong?

There is nothing right and wrong:

I am right, you are wrong;

Hinduism is good; Christianity is bad;

Christianity is good; Hinduism is not.

There is heaven; there is no heaven;

There is God; there is no God.

What is right and what is wrong?

Criminals are bad; politicians are good;

Strudents are good; teachers are not;

Teachers are good; students are not.

What is right and wrong?

We see what we want to see,

We listen to what we want to listen,

We think what our culture taught us to think.

In reality, a coin has two sides,

There is nothing absolutely correct and wrong.

- **James Joseph,** AGH 23

The horizons of human rights

T Ajay Kumar, NB 01

Everything essential for the development of human capabilities, faculties and dignity is categorised as human rights. Human dignity and worth is inherent in every human being, and they are the essence as well as the helm of all human rights.

"Human rights", according to the United Nations, may be generally defined as "those rights which are inherent in our nature and without which we cannot live as human beings. Human rights and fundamental freedom allow us to develop fully, to use our human qualities, our intelligence, our talent, our conscience and to satisfy our spiritual and other needs. They are based on mankind's increasing demand for a life in which they inherit dignity worthy of each human being and will receive respect and protection".

The Universal Declaration for the Human rights, by the United Nations, adopted on 10th December 1948, formed the basis of the Fundamental Rights as well as the Directive Principles of the states in the Constitution of India, which was adopted by the Indian Republic on 26th January 1950. The Fundamental Rights and Directive Principles included in Part III and IV of the Constitution respectively, made it unique and has placed it above other constitutions of the world with regard to guaranteeing fundamental freedom and human rights to its citizens.

The National Human Rights Commission (NHRC) was formed in 1933, after the famous Paris Doctrine was adopted by the UN, which provides for, besides other things, formation of national institutions to promote and protect human rights. These institutions should be given financial and functional independence.

Significance of the Universal Declaration of Human Rights (UDHR)

Historical Context: The international community was shocked by the egregious human rights violations, which occurred during the Second World War. One has to only recall the holocaust, concentration camps and gas chambers in which thousands of Jews perished in Germany.

The scale of atrocities was such that Prof. Lenkin coined a new word 'genocide' to describe it. Chastened by the grave loss of life and untold suffering of millions of persons, the

religious minorities, in particular, adopted the United Nations Charter in 1945.

The Economics and Social Council (ECOSOC) set up the Commission on Human Rights which began to work on the International Bill of Rights. It was decided that the Bill of Rights should take the form of a 'Declaration', a binding covenant and measures of implementation. In 1948, the General Assembly of the United Nations adopted the UDHR. The UN General Assembly proclaimed UDHR as a common standard of achievement for all people and for all nations.

Overview of UDHR: There are 30 Articles in UDHR which cover both civil and political rights as well as economic, social and cultural rights. The substantive civil and political rights in UDHR include, among others, the rights to life, liberty and security of persons, prohibition of slavery and torture, no arbitrary arrest, detention or exile, right to a fair trial freedom of thought, conscience and religion, right to freedom of opinion and expression and right to vote. The economic, social and cultural rights contained in UDHR include, among others, the right to social security, the right to work, equal pay for equal work, just remuneration, the right to join trade unions, the right to an adequate standard of living and the right to education.

The preamble of the UDHR proclaims that the inherent dignity of the equal and inalienable rights of all member of the human family is the foundation of reedom, justice and peace in the world. It emphasizes the crucial linkages between human rights on the one hand and peace and justice on the other. These profound words are powerful reminders to countries the world over on the need to protect and promote human rights.

UDHR represents a major milestone in human progress, bringing to realization the charter principle, that of universal respect for Human Rights, which is the common concern of all governments and all people.

Future Challenges: Even as Human Rights Day is observed by school, colleges, and human rights organizations on 10th December, yet on this very day there are protests, candle light marches, 'dharnas' by groups and individuals who have been marginalised and unable to enjoy all human rights at par with others. It is important to pay heed to them and address their concerns. Only sustained efforts of all sections of the society can lead to translation of the slogan "all human rights for all" into a practical reality.

Healthy humour

(A compilation)

A Ramakrishna Prasad, NCP 02

Laughter is a good antidote to stress. Scientifically, laughter is called "inner jogging". A robust laugh gives the muscles of your face, shoulders, diaphragm, and abdomen a good work out. Laughter breaks the ice, builds trust and draws us together into a common state of well-being. So here are some thoughts to expand your cheeks.

Thought 1

GRANDEUR OF THE ENGLISH LANGUAGE

Professor Ernest Brennecke of Columbia is credited with inventing a sentence that can be made to have eight different meanings by placing one word in all possible positions in the sentence: "I hit him in the eye yesterday".

The Query: What is this word?

The Answer: The Word is "only."

The Message:

1. ONLY I hit him in the eye yesterday. (No one else did)
2. I ONLY hit him in the eye yesterday. (Did not slap him)
3. I hit ONLY him in the eye yesterday. (I didn't hit others)
4. I hit him ONLY in the eye yesterday. (I didn't hit him outside the eye)
5. I hit him in ONLY the eye yesterday. (Not other organs)
6. I hit him in the ONLY eye yesterday. (He doesn't have another eye)
7. I hit him in the eye ONLY yesterday. (Not today)
8. I hit him in the eye yesterday ONLY. (Didn't wait for today)

This is the beauty of English language.

Thought 2

GUIDELINES FOR PUBLIC SPEAKERS

A famous public speaker was asked the formulae for success in public speaking. "Well," he said, "in promulgating your esoteric cogitations and articulating superficial, sentimental and psychological observations, beware of platitudinous ponderosity. Let your extemporaneous decapitations and unpremeditated expatiation have intelligibility and veracious veracity without rodomontade and thrasonical bombast. Sedulously avoid all polysyllabic profundity, pusillanimous vacuity, pestiferous profanity and similar transgressions."

"Or to put it differently, " he concluded smilingly....

The Query: What was the conclusion of the speaker?

The Answer: He concluded smilingly, "Talk simply, naturally and, above all, make use of your personal experiences and avoid big words."

The Message: The answer itself is the message for this joke.

Positive imagination - great visualization

K Leena Priyatham , NSC 30

Imagination - the power exclusively available to man - can be considered a boon. Using this power to see images in the mind is visualization. How do you visualize yourself? The 'me' I see, is the 'me' I'll be. If we add concentration and feelings, it becomes a great creative power that makes things happen. If one can use it in the right way, it might bring changes into lives. *The thought is the blue print* and the feelings provide the energy, the electricity. Sounds funny? Not at all !

The power of creative visualization can cause circumstances to change, cause events to happen, improve possessions and what not. It *is a great mind power.* Imagine that you have a magical assistant at your disposal like the genie in Aladdin's lamp and whatever you wish for is before you. If you believe in this creative visualization with a positive attitude, it will have a similar effect, though *there is nothing magical in it.* It is the natural process of the power of thought.

If all these really work, who does it and why? Thought is a power that affects the material world. When you have to confront some unpleasant situation, visualize yourself as capable of handling the situation easily. Just visualize the environment to be friendly, and you know what! you will be helped without even asking for it; provided *you think positively*, and then we can change the 'illusory' world we live in. It is like dreaming something that is very realistic.

THINK POSITIVE – we often hear this. What actually is the underlying significance? What is it that enables tough people to succeed? What helps them survive the tough times when others are overcome by them? The answer is, the application of the powerful concept of positive thinking. Many doubt if it works, considering it nonsense.

You are a positive thinker-it implies that you admit that you admit into the mind only the thoughts, world and images that are conducive to growth, expansion and success. A positive mind thinks of happiness, health and victory in everything. Whatever the mind expects, it by all means, finds. The result may be delayed, but it will not be denied. Is there any omnipresent wizard causing all this to happen? No, it is all natural. Neither success nor self-esteem comes necessarily through mere talent or territory.

It is greatly essential that you take these works to heart to find the stuff worthy and working. If one feels that

his attitude is positive, and he is sure of success, but in a corner of his mind, he is sceptical about the hidden fact; this negative aspect alone may cause him to fail. It is not meant to underestimate the seriousness of the problem or the situation. On the other hand, never underestimate your power to cope with it. You have an untapped potential to deal with it.

Changes do not occur overnight. Once a negative thought enters your mind, just relax and try to replace it with a constructive one. It is as if there are two pictures in front of you, and you choose to look at one and disregard the others. Persistence will eventually teach the mind to think positively.

More importantly, do not bother as to how your present circumstances are. Just start visualizing all positive outcomes. *It may take some time for the changes to talk place, but, ultimately, rather eventually, they will.* Feel that you deserve to succeed as much as anyone else, irrespective of the situation, and remember, friends, as it is said:

When the going gets tough, the tough get going.

Oh, what a mistake!

If a barber makes a mistake,
It's a new style.
If a driver makes a mistake,
It's an accident.
If a doctor makes a mistake,
It's an operation.
If an engineer makes a mistake,
It's a new venture.
If a politician makes a mistake,
It's a new law.
If a scientist makes a mistake,
It's a new invention.
If a tailor makes a mistake,
It's a new fashion.
If a teacher makes a mistake,
It's a new theory.
But if a student makes a mistake,
"It is a mistake"!

- **E Prathish Peeriz,** NO 15

Pamper your talent

S Saikiran, NCP 1

Talent is probably the most valuable asset of every student. Even talent is a matter of survival.

The tried and tested way of building and managing your talent pool is to develop a culture of learning and knowledge-sharing even while taking care of external environmental needs and applying optimum work pressure.

Talented people are often high strung and temperamental. You may have to put up with a few temper tantrums and heated arguments along the way.

People with talent are, after all, a different species altogether from the rest of the pack and hence need to be managed differently.

Here are a few insights:

- Talented workers are often ambitious, highly motivated and love challenges that test their abilities; it gives them a high.

  Don't insult their capabilities by relegating them to mundane tasks.

- Put them onto only the very best projects and the finest assignments. A dull monotonous job sans any challenge is a sure shortcut to send your blue-eyed boy scuttling into the waiting arms of competition.

- Talent breeds talent. Put talented people in the ecompany of other talented people and they are likely to come up with some really bang-up ideas and innovative solutions. Conduct frequent workshops, seminars, training sessions and the like to bring the best in your organization together and get them to interact.

- Geniuses thirst for knowledge. They need to apply, create, acquire and leverage knowledge, just as much as they need to breathe. Always encourage them in their quest for knowledge, even if you need to go out of your way to do that. Else, they will find another company that does.

Hence, careers make you look like a genius for managing, to find and retain such toppers in the first place!

Do you tend to be judgemental ?

Deepak Jose, RA 09

When you look at a person and assume this self-allotted duty of deciphering actions and defining motives, you not only meddle with the divine law that each human being is a unique creation of God, but you also ignore the most prominent psychological observation that people need their own spaces. We have no right to trespass.

"Your freedom ends where my nose begins" is no strange philosophy to the strange eye. Unfortunately, learning does not guarantee culture. It is this culture that helps maintain discreet silence when we are tempted to say a hundred and one things.

"The tongue is the rope by which most men hang themselves." To hang oneself is bad enough; to hang others would be a sin. Discretion is probably the thin, almost invisible line, between literacy and education. How discreet are we and how exemplary are we in our own discretion? For, aren't we watched by hundreds of young discerning eyes?

We belong to a cold-blooded age where we unscrupulously watch cricket. While the highly inflated egos of two men play havoc with the lives of hundreds, totally insensitive to the trauma and tragedy, we are not dismayed when people commit suicide for the falling wickets, while conveniently bypassing the deteriorating values. Our sympathies are always with the powerful, because we feel safe. But the common man who touches our lives as a part of their job, we do not spare. We look at them as we look at cockroaches under a microscope and do an autopsy almost with a satanic pleasure. Where does all this begin?

It probably begins at the base of low or no self-esteem, where we tend to appear tall by ducking the heads of the taller. Behind the vicious tendency of passing judgements, is the pitiable absence of self-respect and the most abominable part of the whole attitude is how we justify our own actions as a sincere effort of deep personal concern. Lack of courage is forgivable, but moral cowardice is unbearable.

People need their own spaces to exist. It's not human to press into someone's life and try to own it

theoretically or verbally. "Human relationship is everything," says William James. Surely, he was not referring to reflections in the mirror or shadows at noon, acting exactly the same way, but to dynamic relationships where people agree to disagree. We lack the strength in conviction that children so often display in their conversations.

Thanks to our "education", we are gifted with the power of reasoning. There is no need to jump into conclusions. There is no reason to be threatened by how good or bad others are. There is no necessity to attribute motives to what we fail to understand. There is no pleasure when we look into ourselves at the end of the day and remember with shame the things we have said and done. There's one thing that can never be undone in this world: ..... A THOUGHTLESS WORD.

Who am I?

I'm a lover's eye and the spirit's wine
and the heart's nourishment.
I am a rose, my heart opens at dawn
and the virgin kisses me and places
me upon her breast.

I am the heart of true fortune, and
the origin of pleasure and the beginning
of peace and tranquility; I am the gentle smile
upon the lips of beauty. When youth
overtakes me, he forgets his toil and his
whole life becomes a reality of sweet dreams.

I am the poet's elation
and the artist's revelation
and the musician's inspiration.

I am a sacred shrine on the heart of a
child, adored by a merciful mother.

I appear to a heart's cry; I shun a demand,
my fullness pursues the heart's desire,
it shuns the empty claim of the voice.

I appeared to adam through eve
and edile was his lot;
yet I revealed myself to solomon, and
he drew wisdom from my presence.

I am the ages - building today
and destroyed tomorrow;
I am like a god, who creates and ruins.
I am sweeter than a violet's sigh;
I am more voilent than a raging tempest.

Gifts alone do not entice me;
parting does not discourage me;
jealousy does not prove my awareness;
poverty does not chase me;
madness does not prove my presence.

- **P Jagan**, AP 55

The seven wonders of the world

Deepak Jose, RA 09

A group of students were asked to list what they thought were the seven wonders of the world. Though there were some disagreements, the following got the most votes:

- The Great Pyramids
- The Taj Mahal
- The Grand Canyon
- The Panama Canal
- The Empire State Building
- St Peters Basilica
- The Great Wall of China

While gathering the votes, the teacher noticed that one student had not turned in her paper, so she asked if she was having any trouble with her list. She said, " I couldn't quite make up my mind because there were so many." The teacher said," Well, tell us what you have!" The girl hesitated, then read,

- To See
- To Hear
- To Touch
- To Taste
- To Feel
- To Laugh
- To Love

The room was so quiet that you could have heard a pin drop. The things that we overlook as simple and ordinary and that we take for granted are truly the most precious.

(A compilation)

My city: The heart of Andhra

SK Jani, NSC 23

Vijayawada! The very name evokes myriad images, images diverse and conflicting, despite the picture of dismal gloom. There are pockets of oasis in this desert, spread over an area of fifty-eight kilometers square, taking care of 8,53,000 people.

Vijayawada - the name, when translated, literally means, 'the place of victory,' - is dedicated to the victory of Arjuna, the Pandava prince, on the hills of Indrakeeladri. Originally called Vijayavatika and Vijayapuri, later it was changed to Bezawada. The British called it Blazewada.

It is a place on the rich coastal delta nestled between the hills of the Eastern ghats and the River Krishna. It is famous for being the commercial and cultural capital and also the political hub in Andhra Pradesh. Its panoramic lake and the 3 (three) canals that run through the city give Vijayawada a Venetian appearance.

Places of interest

This city is a must visit if anyone wants to go temple hopping. The presiding deity is Goddess Kanakadurga. The temple atop the Indrakeeladri hill is dedicated to her. She is grandly celebrated during Dusshera.

The Gandhi Hill

Formerly known as Our Hills in the center of the city, it has a unique monument standing eighteen point five three metres high, dedicated to our Father of the Nation. The first ever monument in the country dedicated to him, it was inaugurated by the late former Prime Minister of India, Sri LB Shastri, in 1968. It houses a planetarium and a toy train for a joy ride.

The Prakasham Barrage

This is one of the prime attractions in the city. This impressive one thousand, two hundred and twenty-three point five metres long, modern regulator-cum-road bridge was named after the first Chief Minister of Andhra Pradesh, Sri Tanguturi Prakasham. It has been serving this for forty-eight years and still promises to continue its service.

Moghulrajpuram Caves

This landmark in the city houses 3 temples dating back to the fifth century. The Ardhanareswara idol found

here is considered to be the last of its kind in India.

Hazrat Bal Mosque

This site is of religious significance among our Muslim brethren. A holy relic of the Prophet Muhammad is kept here and is displayed to the public once in a year.

Undavalli Caves

Undavalli, a place eight kilometres away from Vijayawada, is famous for its cave temples, carved out of black granite hills. The five-metre-long reclining Lord Vishnu, sculpted from a single black of granite, is a must see.

Akkana- Madana Caves

On the way to the Kanakadurga temple, are the rock-cut caves dedicated to Akkana and Madana, ministers in the court of Abdul Hussan Tanisha of the seventeenth century.

The Pandit Jawaharlal Nehru Bus Station (PNBS)

The Pandit Jawaharlal Nehru Bus Station, inaugurated by the then Chief Minister, NT Rama Rao, is said to be the largest bus station in India. It was inaugurated on 23 September 1990. It was formerly known as Telugu Satavahana Prayana Pranganam. It has all the facilities required for a modern bus station.

To her honour it is said that Vijayawada was once visited by the famous Chinese traveller, Hieun Tsang, and twice by Mahathma Gandhi. Really, how great my city is !

'I have struck another match.'

In the depths of his bereavement, a widower had this engraved on the tombstone of his wife: *'My light has gone out.'*

But as time healed the wound and another girl caught his fancy, he decided to get sliced with her. He asked the advice of Bishop Henry C Potter whether or not he should have the inscription erased, since it seemed at variance with the new conditions.

'Oh, no', said the bishop, 'I wouldn't have it taken off. Just put underneath it: *I have struck another match.'*

- **Courtesy**: *Anecdotes of the Great* by J Maurus

Jaai Milan : National Congress of Jesuit Alumni/ae

Fr A Theckemury, SJ (Director, ALCAA)

Andhra delegates at JAAI MILAN

ALCAA (Andhra Loyola College Alumni Association), is a vibrant unit of the National Congress of the Jesuit Alumni (India), which in turn is an active constituent of the World Congress of Jesuit Alumni. While it is difficult for many members to attend an international conference of the Jesuit Alumni, it is comparatively easy for many members of ALCAA to attend a National Congress. A team of 25 delegates from Andhra Pradesh attended the National Congress held in Jamshedpur from October 29 to 31. Out of the twenty five delegates, fourteen were from ALC.

The four zones into which the Jesuits in India are divided are entrusted with the organization of the Jesuit Alumni National Congress. The South Zone took the initiative to organize the first National Congress in Chennai in 1995, where two illustrious Jesuit alumni, Sri Jothi Basu, the then Chief Minister of West Bengal, and Dr APJ Abdul Kalam, the President of India, took part.

The second National Congress was held in 1998 by the North Zone in Kolkata.

The West Zone hosted the third National Congress in Mumbai in 2001. It was the turn of the Central Zone to conduct the fourth National Congress. Jamshedpur was the venue selected for the fourth National Congress, namely, JAAI MILAN, in October 2004. Delegates from ALCAA always took active part in all these national congress meetings. Twenty-five delegates from Andhra mingled with 300 delegates, who came from different parts of India, for the fourth National Congress.

The theme of the Mumbai National Congress was 'Making a Difference', By taking 'Networking' as its theme, the Jamshedpur meet demonstrated how this difference can be achieved through Networking. Thus, not only the continuity of the theme was kept up but it enabled the Congress to go deep into the same theme. What was

abstract in the Mumbai meet was made concrete in the meeting at Jamshedpur.

One of the resource persons pointed out the lack of effective net- working among the individual Jesuits and among the various Jesuit Institutions, and, as a consequence, there is a waste of intellectual output, money and time. While individual institutions excel in one field or the other, the lack of sharing and the lack of exchange of information deprives other institutions of valuable information which they could make use of in moving ahead in academic excellence.

The ALCAA school project is the concrete fruit of networking. Inspiration for the ALCAA school is drawn from a similar school in Kolkata. Exchange of information and sharing of experience helped the alumni to think in a different line. From material construction, it was possible for the members to focus on human development. The Jesuit alumni, all over the world, are exposed to the same educational atmosphere and the same spirit. Commitment and compassionate concern for the poor is just one of those values imparted by the Jesuit alumni. This concern for the poor is manifested in various ways by adapting to the needs of the target group. The poor are everywhere. A Jesuit alumnus cannot escape from encountering them, since he/she has been moulded into man and woman for others.

There are many other values imbibed by the alumni during his/her stay in Jesuit schools and colleges.

Fr Kolvenbach, the Superior-General of the Society of Jesus, speaks about these values in a succinct way:

"In a world where warring ideologies, ethnic conflicts, religious fundamentalism and intolerance have been causing so much suffering and oppression, where many conflicting voices are raised, but very often the voices of sanity and of justice are not heard, because we do not speak up; I see a special role for the Jesuit alumni as a worldwide organization. They are called upon to make an impact both at the national and international levels.

"The Jesuit institution where you have studied, where students coming from different social, economic, cultural and religious backgrounds are trained successfully to live and work in harmony, tolerance and friendship, will have trained you to appreciate human dignity and have prepared you to contribute now as adults to build all important bridges among various communities, to promote inter - religious and inter - cultural dialogue to work for human harmony and peace."

Learning English can be fun and easy

Ashok Kolla, DGH 19

Language learning can be easier and more fun. Any language under the sky can be learnt through the LSRW method. Of course, this method is very popular these days. LSRW stands for Listening, Speaking, Reading, and Writing. Through this method, by spending a considerble amount of time of twenty to thirty minutes, on each of these four methods stated above, we can achieve results in acquiring good language skills. These days, the scope of English language has become wider. One cannot cope without English in his academic and daily activities. Especially students, at the college level, should take learning English seriously. After leaving the college, we have to face interviews, group discussions, micro presentation, etc., for jobs and for admissions into postgraduate courses like MBA.

LISTENING : A child starts learning by listening. When we listen to something, we remember it for a long time. The best example is the cinema songs. Likewise, if we have the habit of listening to English, we can express whatever we have in our mind.

What to listen?

Listen to the English news on BBC and All India Radio regularly.

Listen to speeches and conversations of others.

SPEAKING : The most practical way of learning a language is through speaking. We can develop a command over the language through conversations in different contexts with the people of different walks of life. At least when we are chatting with friends, we must cultivate the habit of speaking in English. Meanwhile, participating in debates, elocutions, and floor-crossing competitions will definitely enhance our language usage. Good oral presentations improve our job prospects. Some books on speaking.

- John Seeley. *The Oxford Guide to Speaking and Writing,* Oxford University Press.
- Grant Taylor. *English Conversations,* Tata McGrahill.
- *Exercises in Spoken English* (accent, rhythm, & intonation, consonants and vowels)-3 books with audio cassettes, published by CIEFL, Hyderabad.

READING : Reading helps us to improve our vocabulary and comprehension ability. One should read a wide variety of reading material on different subjects like History, Anthropology, Mathematics, Philosophy, Physics, Psychology, Literature, Economics, Sociology, Finance, novels in science fiction suspense, etc. Reading newspaper editorials and magazines improve our language skills.

Books like 'How to Read Better and Faster' by Norman Lewis will be very helpful for effective reading.

WRITING : Writing carries equal importance on par with the three other aspects discussed above. Through writing we can rectify our problem of language and the mistakes we make.

Writing a diary - just the daily activities - really helps in getting a command over the tenses. Take any object of interest and start writing a simple paragraph on it.

Simultaneously, write on any topic such as current politics, local problems or about our college for the newspapers.

Divided we stand

A worldwide survey was conducted by the UN. The only question asked was: "Would you please give your honest opinion about solutions to the food shortage in the rest of the world?"

The survey was a huge failure because :

In Africa, they didn't know what 'food' meant.

In Eastern Europe, they didn't know what 'honest' meant.

In Western Europe, they didn't know what 'shortage' meant.

In China, they didn't know what 'opinion' meant.

In the middle East, they didn't know what 'solution' meant.

In South America, they didn't know what 'please' meant.

In the USA, they didn't know what 'the rest of the world' meant.

- **J. Satheesh,** DGH 21

Duelling proverbs

Dhiren Chauhan, NO 50

Many popular sayings are correct, even insightful, when applied to life's circumstances. But when proverbs are viewed without qualification, they can cancel each other out. For instance, "Too many cooks spoil the broth" and "Two heads are better than one".

Read on, you will find out.

- He who hesitates is lost. But, look before you leap.
- Birds of a feather flock together. But opposites attract.
- You are never too old to learn. But, you cannot teach an old dog new tricks.
- There is safety in numbers. But, better be alone than in bad company.
- Practice makes perfect. But, all work and no play makes Jack a dull boy.
- The best things come in small packages. But, the bigger, the better.
- Variety is the spice of life. But, don't change horses midstream.
- Doubt is the beginning, not the end, of wisdom. But faith will move mountains.
- Silence is golden. But, the squeaky wheel gets the grease.
- The pen is mightier than the sword. But, actions speak louder than words.
- Clothes make the man. but, never judge a book by its cover.
- If at first you don't succeed, try, try again. But, don't flog a dead horse.

(A compilation)

It's a girl's world

If I'm late for class, I'm told, "Time and Tide wait for none".
If she is late, then the bus was late.
If a girl is dressed as a boy, she is modern.
But if a boy is dressed as a girl, "Has he escaped from a zoo?"
If a boy talks to a girl, " I think, he is trying for her."
But if a girl talks to a boy, then she is being friendly.
When a boy loves a girl, "It's just an infatuation".
But if a girl loves a boy, it's love.
When a girl cries, the world is moved to pity.
But, when a boy cries, "Come on, man, don't be a girl."
If a girl meets with an accident, then it's the mistake of others.
But if a boy meets with an accident, " I think you should learn to drive."
If a boy sits in the front seat of a city bus, he is a mannerless brute.
But if a girl sits in a back seat, "Try to respect ladies, man".
If there are girls in a class, the professor gives an interesting lecture.
And if there are no girls, "Today there's no class."

- **M Karunakar,** NMBA 29

Discipline vs you

Arokiyaraj, TB 95

Life is beautiful, but it is difficult as well. Difficulties, problems and pains make life worth living. This is a great truth, one of the greatest truths, as the great Buddha taught: "Life is suffering". It is a great truth because once we truly grasp this, we can transcend it. Once we truly understand and accept it, life is no longer difficult. Categorically, we can state that life is a process of learning, a process of errors, falls and successes. But only a disciplined one will find this great truth. Most of us do not fully perceive this truth that life is difficult; instead we moan more or less incessantly, noisily or subtly about the enormity of our problems, our burdens, and our difficulties as if life in general should be easy ! To arrive at this great realization, we have to choose the path of discipline. As the saying goes, "If there is no pain, there is no gain". To achieve something great, great sacrifice is required of us to touch the height of glory. We have to swim against the current. The greater the suffering, greater will be the glory.

Life is a series of problems. Do we want to moan over them or love them? Discipline is the basic set of tools we require to solve life's problems. With some discipline, we can solve some problems. With total discipline we can solve most problems.

What makes life difficult is the process of comforting and solving problems, which is painful. Problems, depending upon their nature, evoke in us frustration or grief, sadness or lowliness, guilt or regret, anger or fear, anxiety or despair. And since life poses an endless series of problems, life is always difficult and full of pain as well as joy. But every problems has a way out. Yet it is in this whole process of meeting and solving problems that life has its meaning. Problems are the cutting edge that distinguish between success and failure. One may fail, but he or she is not a failure. Problems call forth our courage and our wisdom. When we challenge and encourage the human capacity to solve problems, we scale great heights. But only a disciplined person can achieve this. As Benjamin Franklin said, "Those things that hurt, instruct."

The more discipline we possess, the better we know our responsibility, aim and objective. A disciplined person can fulfil his or her duty faithfully. He or she knows his or her duty towards oneself and towards the other. We have to rise above all. Therefore, the need of the hour is discipline, more accurately self-discipline, a mastery over ourselves, which is the source of joy, happpiness and prosperity. I call upon all of you to ponder over this again and again.

Oh, dear Examination !

Oh, dear Examination!
What makes you come so often?
Like the mighty Kumbakarna of the *Ramayana,*
After a six-month rest,
Just to paralyze our activities.
Pushing us into the sea of books,
Taking away our sleep,
For about a month, and then back to your bed!

Tell me, are we your prey?
What is the pleasure you get?
Troubling these young hearts?
Even that Kumbakarna did not awake,
By the roaring sounds of drums!
But how come you get up at the right time?
Isn't your stomach filled with eating (failing) hundreds of students?
Isn't your thirst quenched by drinking our sorrows?
You are indeed a season! A special season!
You bring heat cold rain altogether upon us!
You are a special dish!
You result sweetly to some, bitter to many!
That's why many of us fear you and hate you.

But one thing is true :
We still need you
Because, without you, we have no value.

- **V S N Krishna,** NCP 04

World Social Forum 2005

B Sateesh, NEP 5
Secretary, AICUF, ALC

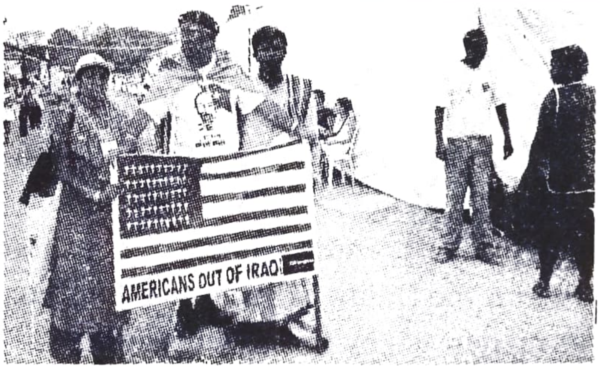

The author at the WSF 2005

It is a great privilege for me as well as Andhra AICUF to represent the Fifth World Social Forum (WSF 2005) held in Brazil. I was one of them who represented the National AICUF on behalf of the South Asian Peoples' Initiatives (SAPI).

It was my maiden fliggt experience and it was also an unforgettable experience in my life. We, a team of 15 members, represented SAPI from INDIA. A team of 15 plantation workers from Sri Lanka (PSSF) joined us in Brazil. In the venue, I came to know the real struggles of millions of indigenous people all over the world. WSF is a place where all those who struggle and suffer can come and share their pains, struggles and sufferings. It is a forum where they also can find alternatives for their struggles. It is a place where they express their solidarity with the marginalized masses.

On January 26, 2005, we took part the Holy Mass in Porto Alegre arranged by Caritas International. In the evening, we, the Indian SAPI team, collaborated with the PSSF, Sri Lanka, and participated in a huge rally. About 1.5 lakh people participated in this rally. At the venue we participated in the inaugural function.

On January 27, we divided among ourselves and attended different seminars. At night, before going to bed, we shared among ourselves what we had learnt from the seminars.

On the 28th, we, the SAPI team, and the NCDHR (National Campaign on Dalit Human Rights) team made a long march, by holding banners and placards, raising slogans in Telugu, Hindi, and Tamil. We attired ourselves with a SAPI over coat and a cap made for this purpose, which drew the attention of the crowd and created a great impact on the people gathered there. Some of our team members attended the speech delivered by Mr Lula President of Brazil. In the morning, Fr Joseph Xavier SJ, Co-coordinator of SAPI, shared about our team and about the struggles and sufferings of the marginalized communities in India.

On the 29th, the SAPI team was asked to participate in a press conference,

which lasted for 30 minutes. Three persons from India and three persons form Sri Lanka participated in the conference. Some of the SAPI members shared their experiences with a few journalists there.

On the 30th, we arranged a seminar on "Social Struggles and Democratic Alternatives to Neo-Liberal Globalization". More than 200 members attended the seminar. The seminar had four sessions on tribals, women, the PSSF in Sri Lanka, and the Dalits.

In the first session, Fr Alex Ekka, and Mr Sanjay Basu Mullick from Jarkhand shared their views on tribals and Adivasis and their struggles as marginalized people in our Indian society.

In the second session, Mrs Chadramathi from the PSSF, Sri Lanka, shared her views about the sufferings of women working in coffee and tea industries in Sri Lanka. Mrs Rajini from India shared her views on Indian women.

In the third session, Fr Benedict, SJ, Prof Muttu Mohan and Mr Ramaiah from PSSF Sri Lanka pointed out the struggles and sufferings of plantation workers in Sri Lanka.

In the fourth session, Mr B Sateesh from Andhra AICUF shared his experiences as a Dalit student. He mentioned that, in India, for generations, the numerically minority people, the so-called "dominant classes" are enjoying the majority of the available resources, whereas the majority people (in number), the so-colled "oppressed classes" are suffering without access to resources. Mr Anand from NCDHR, India, also shared his views on the Dalits. The entire seminar was moderated by Fr Joseph Xavier, SJ, Coordinator of SAPI. The seminar came to an end with an awareness song sung by Fr Jabamalai Raja, SJ.

On 31st we participated in the closing ceremony of WSF-2005. The WSF-2005 ended with the solemn pledge, *Another World Is Possible.*

Let me conclude with a short account of my own participation. On January 28, I was asked to speak to a Spanish journalist on my own experiences as a Dalit student living in the caste-ridden Indian society. Later, I shared my experiences with a Brazil TV network for four minutes. I had the chance to sing a song in Telugu on "Dalit empowerment" in the press conference held on the 30th. I also shared the struggles and sufferings of students of the marginalized communities in India, in a seminar arranged by the SAPI team.

NSS Report : 2004-2005

Dr Ch Sree Rama Chandra Murthy
Programme Officer

Our NSS Units I and II selected Vijayanagara Colony and Mytri Nagar for regular NSS activities respectively. We have been continuing to work in these adopted places. These are the main activities undertaken:

* Conducted a survey to identify school drop-out children and given proper motivation continuously.
* Conducted a survey and identified some child labourers at Autonagar. Submitted a report to the authority concerned to solve this problem in a smooth way.
* Clean and green programme conducted in Christurajapuram.
* Plantation work took place in the hilly area.
* Pulse Polio Immunization programme was organized with the help of the Rotary and the Municipal Corporation of Vijayawada in December 2004.
* Blood donation
* 23 NSS volunteers gave blood to different patients when they were in critical conditions. Our volunteers are always ready to donate blood and save their valuable lives.

Special service in Krishna Pushkaram : Aug 28 - Sept. 08, 2004

Our volunteers, 55 in number, were divided into 9 groups (each group contained 06 volunteers +01) including one leader They rendered services as follows :

* Two batches participated in traffic control programme from Kanaka Durgamma Varadhi to Prakasam Barrage.

* Three batches rendered services in main center's Municipal Corporation Office, RTC Bus Complex, Railway Stations and other different ghatts with the help of Dept. of Public Relations & Information.

* Two batches extended their services to organise free meals facility. We worked with some service organizations like Ganesh Friends Youth. Our volunteers served meals to the pushkaram pilgrims, more than 2500 per day.

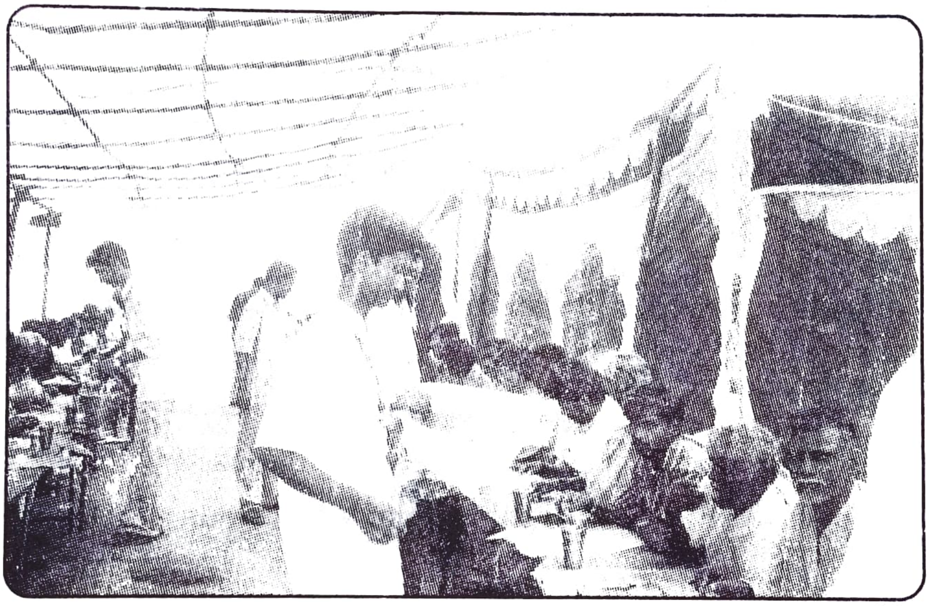

NSS volunteers serving free meals to pilgrims of Krishna Pushkaram near the Durga Temple

* Two batches of our students co-operated with the pilgrims in various Ghats like Punnami, Durga, Bhavani, Krishnaveni.

* Our volunteers directed the Pushkaram pilgrims in a good way and rendered memorable service. They received appreciation from the public as well as officials.

Outgoing Students : Intermediate

RA

RH

RM

Outgoing Students : Intermediate

RMY

RMC

RB

Outgoing Students : Degree

BA (DEH, DGH, DEM, DET)

BSc (DB)

BSc (DBM)

Outgoing Students : Degree

BSc (DZ)

BSc (DP)

BSc (DC)

Outgoing Students : Degree

BSc (DCP)

BSc (DSC)

BSc (DEP)

Outgoing Students : Degree

BSc (DEC)

BSc (DML)

BCom (DO)

Outgoing Students : PG

MSc (Electronics)

MSc (Botany)

MSc (Mathematics)

Outgoing Students : PG

MCA

MBA

The New Vice-Principals

(L-R) Fr Dr S Philomin Raj, Vice-Principal (PG)
and Fr L Joji Reddy, Vice-Principal (Inter)

Staff : Intermediate

Teaching Staff : Degree (Arts and Commerce)

Teaching Staff : Degree (Science)

The Department of Examinations

Women members of the staff :
Teaching and Administrative

Non - Teaching Staff

Contingent Staff

తెలుగు విభాగానికి స్వాగతం

సంపాదకీయం

"అపారే కావ్య సంసారే కవిరేవ ప్రజాపతి:
యథా స్మైరోచతే విశ్వం తథేదం పరివర్తతే" -

అపారమైన కావ్యప్రపంచానికి కవి మాత్రమే ప్రజాపతి. కవి భావానికనుగుణంగా విశ్వాన్ని సంచరింపజేయగల శక్తి కవిత్వానికుంటుంది. కవుల శక్తి మన భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ సమయంలో విశిష్టపాత్ర వహించిందని చెప్పటంలో అతిశయోక్తిలేదు.

గంటలకొద్దీ మాట్లాడగల వారు చాలామంది ఉన్నా కలంపట్టి రాయగలిగిన వారు మాత్రం పరిమితంగానే ఉంటారు. ఆలోచనల్ని అక్షరరూపంలో పెట్టటం అంటే భావనలకు శాశ్వత రూపాన్ని కల్పించటమే. కళాశాల వార్షిక సంచికలు విద్యార్థుల్లో నిబిడీకృతమై ఉన్న బహుముఖ ప్రతిభల్ని వెలికితీసే వెలుగు బాటలు. ముఖ్యంగా రచనాశక్తిని ప్రదర్శింపజేసే ఆదర్శాలు.

కవులుగాని రచయితలు గాని తమ అనుభవానికి వచ్చిన లేదా ఆలోచనకు వచ్చిన అంశాల్ని రచనల రూపంలో వెల్లడిస్తారు. ఈ సంవత్సరం కళాశాల సంచికలోని కవులు అమ్మప్రేమను గూర్చి, యువతరాన్ని గూర్చి, రైతుల బాధామయ గాథల్ని గూర్చి, ఇటీవల మానవ జీవితాల్ని అల్లకల్లోలం గావించిన సునామీ విపత్తును గూర్చి కవితలు వెల్లడించటం ద్వారా తమ సామాజిక స్పృహను ప్రకటించారు. సమాజాన్ని పట్టించుకొన్న కవినే సమాజం పట్టించుకొంటుంది. ప్రస్తుత సంచికలో కవితలతో పాటు వ్యాసాలు, కథ ఉన్నాయి. ఈ రచనల్లో అధ్యాపకులు, విద్యార్థినీ విద్యార్థులు తమ సృజనాత్మక, విమర్శనాత్మక ప్రతిభను వెల్లడించారు. మంచి మనుగడకు మార్గాలు చూపించే ప్రయత్నం చేశారు. విలువల్ని పరిరక్షించవలసిన ఆవశ్యకతను ప్రకటించారు. వినోద పూర్వక రచనలు చేశారు. యువతరానికి ఆదర్శప్రాయమైన రచనల్ని వెల్లడించారు.

అభ్యాసం ద్వారా రచనా వ్యాసంగం అభివృద్ధి చెందుతుందనే అంశాన్ని గుర్తించి రచనాసక్తి ఉన్నవారు నిరంతర పఠనంతో పాటు రచనా ప్రవంతిని కూడా సాగించటం సముచితమని భావిస్తాను. చిత్తశుద్ధితో చేయబడిన రచనలు సహృదయుల చిత్తాలను రంజింప జేస్తాయనటం వాస్తవం. ఈ వార్షిక సంచికలోని రచనలు ఆయా రచయితల మనోభావాలకు, విమర్శనాత్మక దృక్పథానికి, కథనాత్మక ప్రతిభకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలని భావించవచ్చు.

"త్రికరణ శుద్ధిగ చేసిన పనులకు
దేవుడు మెచ్చును లోకము మెచ్చును"
- (అన్నమయ్య)

డాక్టర్ గుమ్మా సాంబశివరావు
సంపాదకుడు

మన భాష

జె. కె. సాయికుమార్, డి.ఇ.టి. - 13

తెలుగురా ఇది మన వెలుగు రా
లేదురా అమ్మకన్న తియ్యని మాట
సాటి రాదురా తెలుగుకి ఏ భాషా
దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స

చాటర మాతృ భాష గొప్పతనం
చూపర తెలుగు జాతి నిండు గౌరవం
మరిచావో తెలుగును నీవు !
మర్చిపోదువు నిన్ను నీవు

తెలుగు ఖ్యాతి దశదిశలా చాటుదాం
తెలుగు వికాసానికి కృషి చేద్దాం.

చూసుకో నన్ను పదిలంగా....

యం. సుధాకర్, డి.యం.యల్. 02

నేస్తం !
చూసుకో నన్ను పదిలంగా
నీ చేతిలో అద్దాన్నేమో - పగల గలను, నిన్నే గాయపరచగలను
పదిలంగా చూస్తే నీ రూపాన్ని నాలో చూపించగలను.
చూసుకో నన్ను పదిలంగా !
నీ దారిలో దీపాన్నేమో - రగలగలను, నిన్నే దహించగలను
పదిలంగా చూస్తే నీ దారిలో వెలుగును పంచే
జ్యోతిని కాగలను
చూసుకో నన్ను పదిలంగా !
నిన్ను అల్లుకున్న స్నేహలతనేమో - బిగవగలను,
ప్రాణం తీయగలను
పదిలంగా చూస్తే మల్లెతీగలనై నిన్ను అల్లుకుని
నీ జీవితానికి సుగంధాన్ని పంచగలను.

ఎదురీత

యన్. దానయ్య, డి.యం.యల్. 44

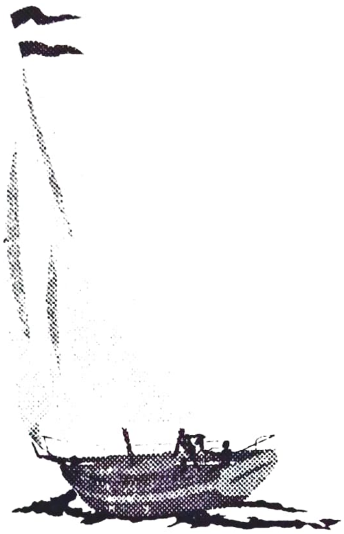

పెనుతుపాను తాకిడికి తునాతునకలైన
గూడును తలచుకొని విలవిలలాడిన పక్షి
నేల కొరిగిన మహావృక్షాలను చూస్తూ
దృఢ నిశ్చయంతో దూసుకెళ్లింది.

మహా సాగరాలు దాటి మంచి గంధపు చెట్టుపై
అలసట తీరగా సుగంధ పరిమళాల సుహృద్భావం
మృదువుగా తాకి ధైర్య సాహసాలను
తట్టి లేపి లక్ష్య సాధనలో పోరాడి నెగ్గమని హితవు చెప్పింది.

పరాజయపు మెట్లపై పాకులాడే వేళ
ఆత్మ విశ్వాసపు నిచ్చెనని అందించింది మనసు
నమ్మకాల పునాదిపై విజయానికి మెట్లు వేయమని
అంతరంగాన్ని ఆదేశించింది ఓటమి సహించని హృదయం

అలుపు ఆలింగనంలో సతమతమయ్యే భావాలను
ఆశయాల తెరచాప ఒడిలో లాలించి
ఆత్మ స్థైర్యంతో అనంత సాగరంలో చేసే
ఎదురీత మనిషి జన్మకి సాఫల్యం !

నేనంటాను

పి.వి. సుబ్బారావు, నెం. 53.

జీవితం -

సుఖదుఃఖాల సమ్మేళనమంటారు
నేడు సుఖమే కరువని నేనంటాను

సమయం -

నిమిషాలుగా విడదీసేస్తుంటారు
నేడు సమయమె కరువని నేనంటాను

విజయం -

లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడమంటారు
నేడు లక్ష్యాలే కరువని నేనంటాను

అభివృద్ధి -

అనుకున్నది సాధించడాన్నంటారు
నేడు సాధనె కరువని నేనంటాను

మరణం -

శ్వాసను ఆపితే మరణమంటారు
నేడు జననమె మరణమంటాను.

అబద్ధం -

ముందు నేను చెప్పినవాటినంటారు
నేను వాటిని కలినిజాలు అంటాను.

భారతీయుడా మేల్కొనరా

వెంకట సురేష్, నర్రా. యన్.పి. 24

వీరులారా, శూరులారా
భరతమాత బిడ్డలారా
నవయుగ నిర్మాతలారా
మేల్కొనండి మేల్కొనండి
మీ కర్తవ్యం తెలుసుకోండి.

కనబడలేదా ప్రపంచీకరణ అగ్ని జ్వాలలు
వినబడలేదా శ్రమజీవుల ఆకలి కేకలు

కూటికొరకు, గూడు కొరకు
అనునిత్యం సంగ్రామం
ఏమిటి ఈ దేశపు దౌర్భాగ్యం
గత చరిత్ర మోజులో భవితను మరువొద్దు
మీ లక్ష్యం వదలొద్దు

మరో చరిత్ర రూపశిల్పివి
భావి భారత భాగ్య ప్రదాతవి
నీవేరా ఓ సోదరా
ఇకనైనా మేల్కొనరా

స్వతంత్ర భారతావనిలో
ప్రజాతంత్ర రాజ్యంలో
కుతంత్రాల వెల్లువలో
నోరుండి మాటాడలేక
దురాగతాలకు మౌనసాక్షిగా
నిలిచి పోయావా
నీ కర్తవ్యం మరచి పోయావా

చండ ప్రచండ వాయువులు
నీ ఊపిరిలో నిండినవి
నీ చూపుల తాకిడికి
హిమాలయాలే కరిగినవి
నీ గుండెలో నిండిన శక్తిని
ప్రపంచానికి చాటి చెప్పే
తరుణం ఆసన్నమైనది
మాతృభూమి మానవరక్షణకు
సమాయత్తమయ్యే సమయమిది.

ఇకనైనా మేల్కొనరా
నీ కర్తవ్యం తెలుసుకోరా!

సువర్ణ భారతావనిని నిర్మించరా
అంబరాన స్వర్గాన్ని ఇలదించరా
ఓ భారతీయుడా
నీ కెదురు లేదురా
నిండు గుండెతో ముందుకెళ్ళగా
కొండలైనా కరుగవా
మనసులన్నీ ఒక్కటవ్వగా
ఎడారినైనా సిరులు పొంగవా
జగతి చరితలోన జాగృతిలా
నిలిచి పోరా
మాతృమూర్తి రుణం తీర్చుకోరా
ఓ భారతీయుడా
ఇకనైనా మేల్కొనరా
నీ కర్తవ్యం తెలుసుకోరా

దేని కోసం?

కోట శ్రీనివాసరావు, IIIrd BA English

తల్లి తపిస్తుంది బిడ్డకోసం
పువ్వు పుష్పిస్తుంది పూజకోసం
నది ప్రవహిస్తుంది సాగరం కోసం
ప్రతి రాత్రి నిరీక్షిస్తుంది ఉదయం కోసం
వర్షం కురుస్తుంది జీవుల కోసం
మనస్సు తపిస్తుంది ప్రేమ కోసం
చెలిమి కోరుతుంది చేయూత కోసం
మతం ఉద్భవిస్తుంది మానవత కోసం

జీవితం

బి. మల్లేష్, బి.యస్.సి. కంప్యూటర్స్ మొదటి సం॥, ఎ.సి.పి.-47

ఓ నేస్తమా !
ఇంద్రధనస్సును చూడు కనిపించి మాయమవుతుంది.
పువ్వును చూడు వికసించి వాడిపోతుంది.
మేఘాన్ని చూడు గర్జించి అదృశ్యమవుతుంది.
నీ జీవితం ఇలా కాకూడదు.
ఇంద్రధనస్సులా అందరిని ఆకర్షించాలి.
మేఘంలా అందరికి ఆశ్చర్యాన్ని, ఆనందాన్ని ఇవ్వాలి.
పువ్వులా అందరికీ నీ యొక్క పరిమళాన్ని చూపించాలి.
చివరకు అందరి మదిలో నిలిచిపోవాలి
అదే నీ జీవితం యొక్క ఆశయం కావాలి.

స్నేహం

డి.యస్.యస్. కృష్ణా, AEM - 09

విరబూసిన మల్లెలతో పోల్చుదామంటే ఆ పరిమళం ఒక్కరోజు
నిండు చంద్ర కాంతితో పోల్చుదామంటే
ఆ కాంతి పక్షం రోజులు మాత్రమే
మధురమైన వసంతకాలంతో పోల్చుదామంటే వెంటనే వచ్చే గ్రీష్మ ఋతువు
చక్కని సంగీతంతో పోల్చుదామంటే స్వరాలన్ని వెదకినా కనపడలేదు
మన స్నేహంగా అందుకే నే నిర్వచిస్తున్నా
ఏ ఉపమానాలకు అందని ఉపమేయం మన స్నేహం అని
జీవన సెలయేరు ఎన్ని మలుపులు తిరిగినా....
చిరునవ్వుల గలగలలే మన చెలిమికి చెరుగని చిరునామా

సుందర స్వప్నం

యస్. సతీష్, యస్.పి-26

ఒక నడి నిశిలో సుందర స్వప్నాలలో విహరిస్తున్న నన్ను
మేల్కొల్పింది ఒక వెలుగు
కళ్ళు తెరచి చూసిన నాకు
ఆ వెలుగు ఏదో దారి చూపించింది
ఆ దారిలోనే సాగుతున్న నాకు
ఆ వెలుగులో ఎన్నో అందాలు కనిపించాయి
అందమైన పూదోటలు
గలగలమంటూ పారే సెలయేఋలు
ఆ వెలుగులో నాకు కనిపించాయి
ఎన్నో ప్రకృతి సౌందర్యాలు
ఉప్పొంగిన మనస్సుతో నేను
నా భావాలు ఆ వెలుగుతో పంచుకున్నాను.
ఆ వెలుగులో దర్శనమిచ్చాయి నాకు
ప్రణయకాంతులు
ఆ వెలుగులోనే దర్శనమిచ్చాయి నాకు
జీవితపు మధుర ఘట్టాలు
కరిగిన మనస్సుతో నేను, మళ్ళీ
నా భావాలు ఆ వెలుగుతో పంచుకున్నాను
నేను చూసిన స్వప్నాల కంటే
ఆ వెలుగే అద్భుతంగా కనిపించసాగింది నాకు
ఇంతలో ఒక్కసారిగా ఆ వెలుగులోనే
నాకు కనిపించింది
తిలక్ చూసిన అమృతం కురిసిన రాత్రి
ఆ వెలుగులోనే నాకు కనిపించింది
శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానం
ఆ వెలుగులోనే నేను చూశాను
జాషువ పెంచిన గబ్బిలాన్ని
కదిలిన హృదయంతో నేను తిరిగి
నా భావాలు ఆ వెలుగుతోనే పంచుకోవాలనుకున్నాను
అంతలోనే నాకు గుర్తుకొచ్చింది
వారందరిని మేల్కొల్పింది కూడా ఆ వెలుగేనని, కాని
ఎందుకో నాకు ఆ వెలుగులో నేను
చూసిన వాటికంటే, మేలనిపించాయి
చీకటిలో నేను చూసిన స్వప్నాలు
ఇంతలోనే ఆ వెలుగు మాయమయ్యింది
తిరిగి నన్ను చీకట్లు ఆవరించగా
మళ్ళీ సుందర స్వప్నాలలో విహరించసాగాను
కాని నేను తెలుసుకోలేకపోయాను
ఆ చీకటి అనంతమైనదని
ఇంక ఏ వెలుగు
నన్ను మేల్కొల్పలేదని.

జాబిలమ్మ పదాలు

(కీర్తిశేషులు ఆరుద్ర గారికి కృతజ్ఞతలతో....)

డి. నాగేశ్వరరావు, హిందీ శాఖ.

1. కులము - మతములు ఏల,
విద్యనొసగును చాల,
మా ఆంధ్రా లొయోల,
ఓ జాబిలమ్మ !

2. క్రీస్తు చరితను చూసి,
సమరమంటే రోసి
మారెనదె 'ఇన్యాసి'
ఓ జాబిలమ్మ !

3. మనసు ఊరే నుయ్యి,
కవిత చేదగ వెయ్యి,
భావ జలములు తియ్యి,
ఓ జాబిలమ్మ !

4. అమృత భాండము జారె,
భువిని భాషగ మారె,
'తెలుగు' గా అలరారె,
ఓ జాబిలమ్మ !

5. 'కులము - మత' మని అనకు,
'గుణమె గొప్ప' ని పలుకు,
అదియె మంచిది మనకు,
ఓ జాబిలమ్మ !

6. ప్రేమ వృక్షమును పెంచు -
కరుణ ఫలము కాయించు -
పదిమందికీ పంచు -
ఓ జాబిలమ్మ !

7. సునామీ - విధి వ్రాత !
పుడమి గుండెకు కోత !
తల్లడిల్లెను జనత !
ఓ జాబిలమ్మ !

ఆశ.. ఆశ.. ఆశ..

యమ్. నరేష్ కుమార్, డి.నెం : డి.జెడ్. 10

నీవెవరివో తెలీదు కాని
నీతో మాట్లాడాలనే ఆశ.

నిన్నెన్నడు చూడనే లేదు కాని,
నా స్వప్నాల్లో నిన్ను చూడాలనే ఆశ.

నీ మనసెలాంటిదో తెలీదు కాని,
నా మనసులో నిన్నుంచాలనే ఆశ.

నీ అభిరుచు లెలాంటివో తెలీదు కాని,
అవి నా అభిరుచులతో ఏకమవ్వాలనే ఆశ.

నీ ఆశ నెరవేరాలనే నా ఆశ కాని,
నా ఆశ ఫలిస్తుందో లేదోనన్న నిరాశ

నా జీవితాన్ని నీతో పంచుకోవాలనే ఆశ

ఆ ఆశతోనే గడుపుతున్నాను ప్రతినిశ

నీ రాక కోసం వేచి వుంటాను అహర్నిశ

ఆశతో.. !
నీ ఆశానేస్తం

నీ కోసం

కె. పూజా, ఎ.బి.జడ్. 5

ఒక మేఘంలా నన్ను చేరావు
నాలో ఎన్నో ఆశలు రేపావు
రంగు రంగుల కలల్లో ముంచావు
ఇంతలోనే పిడుగులు కురిపించావు
నా మనసును ముక్కలు చేశావు
కనులు తెరచి చూసేలోపు కనుమరుగయ్యావు
ఎందుకు నన్ను పిచ్చిదాన్ని చేస్తావు
న్యాయమా ఇది నీకు.

జీవితంలో ఏదో తక్కువయింది
అది నీ ప్రేమ అని తెలిసింది
నా కంటిలో వెలుగున్నంతవరకూ
నిన్ను ఆరాధిస్తూనే ఉంటాను

కాస్తయినా దయ లేదా నాపైన
మరపురానీక మరచిపోనీక ఎన్నాళ్ళిలా
దగ్గరే ఉన్నా దక్కవు కనుక
దరిచేరే మార్గం లేదు కనుక
అలజడి నాలో రేపిందిచాలిక
రగిలిన మనసును ఇంకా కాల్చక
వెంటాడి వేధించడం ఆపవా ఇక
ఆటలు నాతో ఆడింది చాలిక

కల

ఆర్. భరద్వాజ, ఎన్.ఒ. 16

అందమైన రూపంతో
నీవు నా ముందరున్న సమయానా,

చెన్నగు చెక్కిళ్ళతో
నీవు నా చెంత చేరిన నిమిషానా,

మధుర కంఠంతో
నీవు నాతో మాట్లాడిన సమయానా,

చల్లని చంద్రుని కాంతితో
నీవు నా చెంత నడిచిన నిమిషానా,

వేకువ జామున
నీ మధుర స్మృతులు చెదిరిన సమయానా,
నేనెందుకు ఈ ప్రపంచానా.

అందం

డి. ప్రవీణ్ కుమార్, యస్.ఇ.యం. 9

నింగికి జాబిల్లి అందం
నేలకి లత అందం
లతకి పువ్వు అందం
పువ్వుకి తుమ్మెద అందం

సాగరానికి కెరటాలు అందం
ముత్యపు చిప్పకు ముత్యం అందం
వసంతానికి కోయిలపాట అందం
పల్లెటూర్లకు పచ్చటి పొలాలు అందం

ఆకాశానికి పక్షులు అందం
పౌర్ణమికి కమ్మని వెన్నెల అందం
కొలనుకు కలువ పువ్వులు అందం
అడవికి పశుపక్ష్యాదులు అందం.

పాపాయిలకు బోసినవ్వులు అందం
చిన్న పిల్లలకి బుడిబుడి నడకలు అందం
ఆడపిల్లకి అలంకారం అందం
మగపిల్లవాడికి గుణం అందం

మనిషికి మంచి మనస్సు అందం
మనస్సుకు చక్కని భావాలు అందం
చక్కని భావాలకు ఆచరణ అందం
భావాల ఆచరణ విజయవంతమైతే అందం, ఆనందం

పరిశ్రమలకు కార్మికులు అందం
రాజకీయవేత్తలకు సక్రమమైన పాలన అందం
ఉపాధ్యాయునికి విద్యాబోధన అందం
విద్యార్థికి చదువు అందం

భారతదేశానికి తలలాంటి కాశ్మీర్ అందం
ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు హైదరాబాద్ అందం
విజయవాడకు కాలేజీలు అందం
Loyola College కి విద్యార్థులు అందం
అందానికి అందం దేవుని సృష్టి అందం.

రథసారథులు

డి.వి.కె. యశశ్రీ, ఎస్.పి. 45

జన్మలలో ఉత్కృష్టమైనది మానవజన్మం
జీవితంలో అందమైనది చిన్ననాటి బాల్యం
శ్రీమంతులకిది సుమధర పరిణామం
పేదవానికిది దుర్భరమైన చేదు జ్ఞాపకం

తోటి పిల్లల చదువుల సంబరాలు చూస్తున్న
తమ చిట్టిపొట్టి చేతులు సహకరించకున్న
రెట్టింపు భారాన్ని భరిస్తున్న కాలి అందెలు కదలకున్న
విధి సమ్మెట దెబ్బలతో గుండె బండబారుతున్న
ఆకలి కొరడా తన కాయాన్ని తూట్లువేస్తున్న
యజమాని తన రక్తమాంసాల్ని పీల్చిపిప్పిచేస్తున్న

జీవితపయనం మొదలెడతారు చిన్ననాటినుండి
వెన్ను కంటిన ఆహారంలేని కడుపు మండి
ఆదేకాని, అతంలేని జీవనసమరాన్ని చేయుటకై
తనే ఆధారమైన కుటుంబ సభ్యుల "క్షుధార్తి" నివృత్తికై

ఉవ్విళ్ళూరుతాడు చేరాలని తల్లి ఆలింగనం
పాపం పిల్లవాడి కర్తవ్యం మాత్రం ధనసంపాదనం
నేటి "బాలలే రేపటి పౌరులు" ఇది "చాచా" స్వప్నం
కాని "నేటి బాలకార్మికులు రేపటి అసాంఘికశక్తులు" ఇది నిజం

వేలకు వేలు పెట్టి చేయనక్కరలేదు బాలలదినోత్సవాలు
కల్మషమెరుగని పసిమొగ్గలకు చిన్న ఆదరణ చాలు
అక్కరలేదు, పనికిరాని, విలువలేని పథకాలు
వారి ప్రతిభను గుర్తించి నేర్పాలి చదువులు
సంపాదించిన జ్ఞానమే వారి భవితకు పునాదులు
నేటి బాలలే రేపటి "భావిభారత రథసారథులు"

యువతరం

కొమ్మనబోయిన వెంకట్రావు, డి.ఇ.టి. - 17

యువతరం కదలాలి
యువతరం ముందుకు కదలాలి
యువశక్తిని మేలుకొల్పాలి
యువతేజం ఉట్టి పడాలి
అవినీతి సమాజ అవతారం మార్చాలి
సమ సమాజ అవతరణకు కృషి జరపాలి
అన్ని రంగాలయందు అగ్రస్థానం కలిగి
నేటి యువతరం రాబోవు తరాలకు
కావాలి ఆదర్శప్రాయం

ఏ పని అయినా యువతతో సాధ్యం
పట్టుదల ఆయుధంగా
కార్యదీక్ష మార్గంగా
క్రమశిక్షణ సాధనంగా
సహనం శక్తిగా
విజయ తీర గమ్యంకి చేరాలి
అత్యున్నత శిఖరాలు అధిరోహించాలి.
దేశ ప్రతిష్టను ఎలుగెత్తి చాటాలి.
ప్రపంచ చరిత్రలో చిరస్థానం పొందాలి.

ఓ యవ్వనమా !

జి.హెచ్. మల్లేశ్వరరావు, ఎ.యం.యల్. 43

చిగురించే ఓ మా యవ్వనమా,
స్మరించేము నిను మేము ప్రతిక్షణం.
నీ యందలి ఉత్సాహం,
మా వయస్సుకు ప్రోత్సాహం.

నవ జీవితానికి ఆరంభము నీవు,
జీవన మలుపుల తొలిమెట్టువు నీవు.
నిను దాటివెళ్ళిన ప్రతి తలంపు,
మా అందరికి జీవపు మేలుకొలుపు.

గంతులేయించి మురిపించేవు,
గారడి చేసి మై మరపించేవు.
తుదకు నిను వీడ భారమనిపించెను.
తప్పని చెప్పినా !! చేసిన అల్లరులగుపించేను.

ఎందుకీ కొద్దిపాటి బాధలన్నీ,
యవ్వనమా, చేయకు మమ్మల్ని ప్రేక్షకుల్ని
అనుభవించనీ యవ్వనపు తేనెరుచుల్ని
అలరించనీ మా తోటి వారి ఆశాకాంక్షలన్నీ.

అందుకే !
యవ్వన పువ్వుల్లా పరిమళిద్దాం,
నవయువ సమాజానికి మేలు చేద్దాం
భూమాత పేరునే నిలబెడదాం,
తోటమాలి (భగవంతుని) మెడలో
పూలమాలలవుదాం.

ప్రేమ జీవి

తుమ్మల వరదీష్, యన్.ఇ.టి. 13, బి.ఎ. రెండవ సం॥

ఎప్పుడు జరిగిందో తెలీదు ఈ సంఘటన
నా మనసును చేశాను ఆమె అందానికి పరం
ఎన్నాళ్ళు గడిచినా రాలేదు ఆమె నుంచి వరం
మనసును కోల్పోయిన నా శరీరానికి వచ్చింది జ్వరం
దానిని తగ్గించేందుకు పట్టింది ఒక వారం
ఇంతలో రానే వచ్చింది పరీక్షల సమరం

ప్రేమ నామం జపిస్తున్న నాకు చేదు
అనుభవం పరీక్ష
పెద్ద వాళ్ళకు ఈ విషయం తెలిసి
తొక్కమన్నారు రిక్షా
నా ప్రేమను గెలిపించడంలో
మన్మధుడే రక్ష
విధి వక్రించిందేమో కాలం నాకు వేసింది
ఓ పెద్ద శిక్ష
మాటి మాటికి ఉద్యోగులను మార్చే ప్రభుత్వానికి
నేనంటే ఎందుకో అంతకక్ష
వాళ్ళ నాన్న ట్రాన్స్‌ఫర్‌తో ఎత్తడానికి కూడ
పనికిరాను భిక్ష

నేనిక బడికి రాను టీచర్

సందీప్ ఉయ్యూరు, ఎ.బి.జడ్.20, బి.యస్.సి

స్కూలుకి యూనిఫాం వేసుకురాలేదని
బ్యాడ్జి మరచి వచ్చానని
బెల్టు పెట్టకోవడం రాదని
సాక్స్ మాసిపోయాయని
బుక్స్ అట్టలు చిరిగిపోయాయని
ఒక్కోరోజు - ఒక్కో కారణం
వీళ్ళు నన్ను శిక్షించడానికి
పొద్దున్నే లేవడం
అరగంటలో అన్నీ కానిచ్చి
పుస్తకాల బస్తా భుజానికెత్తుకొని
ఇంటి ముందు హారన్ కొట్టే
స్కూలు రిక్షాలో కుదేసుకొని
A ఫర్ ఆపిల్ అనీ
A టు Z చదివేసి....
వన్ టూ త్రీ లన్నీ...... అప్పచెప్పేసి
ఎల్కేజీలోనే ర్యాంకుల పోటీలో
పరుగులు పెట్టే నా మూడేళ్ళ ప్రాయం
ఇంకా 18 ఏళ్ళ వరకూ మానని గాయం

అభినందన మందార మాల - 2005

బి. వెంకటరెడ్డి, డి.పి.: 13

హాయ్ ఫ్రెండ్స్

నూనత సంవత్సరం రానే వచ్చినది. కమ్మని కలలకు నూతన సంవత్సరం ఆహ్వానం కావాలని కోరుకుంటూ అందరికి నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు. న్యూ ఇయర్ విషెస్‌ను రకరకాల గ్రీటింగ్స్‌తోనే కాకుండా వివిధ భాషలలో తెలుపవచ్చు. మనకు తెలిసిన కొన్ని భాషలు చూద్దామా... మరి.

A ఫ్ఘనీ : సాలే నవో ముబారక్ !
A రబిక్ : అంతుమ్ సాలిమోన్ !
Aa ఫ్రికాన్స్ : గెలుక్కిగెనువె జార్ !
Be ంగాలీ : శువో నబో బర్షో !
C ంధీ : నయోసాల్ ముబారక్ హోజే !
Chai నీస్ : చుషెన్ తాన్ !
E ంగ్లిష్ : హ్యాపీ న్యూ ఇయర్ !
Fre ంచ్ : బాన్ ఆనీ !
Gree క్ : కెనౌరియోస్ క్రొనోస్ !
Hi ంది : నయా సాల్ కీ ముబారక్ !
He బ్రూ : లెషానా తోవా !
Ja ర్మన్ : ప్రోసితో న్యూ జహర్ !
Ka న్నడ : హోసా వర్షాదా శుభాశయ గళు !

Po ర్చుగీస్ : ఫెలిజ్ ఆనో నోవో !
Pa ంజాబీ : నవేసాల్ దే ముబారక్ !
Ra ష్యన్ : నోవియ్ గోడోయ్ !
Spa నిష్ : ఫెలిజ్ ఆనో న్యూవో !
Su డానీస్ : వర్సాఎన్ గాల్ !
Te లుగు : నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు !

Ta మిళం : ఇనియె పుత్తాండు !
Ta ర్కిష్ : యితినిజ్ కుత్ లూ ఓల్సన్ !

హ్యాపీ న్యూ ఇయర్ !
As another wonderful year dawns

☞ ఎదుటివాని తప్పు చెప్పేటప్పుడు మన తప్పు లేకుండా చూడాలి.
☞ ప్రతి ఓటమి ఒక గెలుపుకు నాంది (బలం)

సుఖదాయకం

సాగర్, యన్.యం.యల్. 44

ఆటవిడుపుగా సాగే ఆదివారం
సరదగా సాగే సోమవారం
కాలేజీకి మంగళం పాడే మంగళవారం
బోర్ కలిగించే బుధవారం
గురక పెట్టే గురువారం
సూపర్ డ్రస్సింగ్‌తో శుక్రవారం

సగం హాలిడే శనివారం
ఇదే కదా ప్రతీ వారం వాతావరణం
మార్చాలి యీ పయనం
మార్చనిచో జీవితం అగును అంధకారం
మార్చినచో జీవితం అగును సుఖదాయకం

స్వప్నమా

ఎ. జె. కిరణ్ రెడ్డి

నా ముందర ఉన్నది ఓ సౌందర్యవనిత
వెంటనే వ్రాయాలనిపించింది ఓ చిన్ని కవిత
దాన్ని చూచినది మొదలు నాలో గిలిగింత
నాలో ఎగిసిపడ్డాయి ఆశాకెరటాలు కొండంత !

ఆమే నిండిపోయిందిగా గుండెంత
చిలిపిగా నవ్విందిగా రవ్వంత
గోముగా చూసింది గోరంత
తోడు ఉంటాలే ఆమెకు జీవితమంత !

రేగింది నాలో ప్రేమ ఆపలేనంత
వురికింది ఆనంద కెరటం దాచలేనంత
మ్రోగింది సంతోష వీణ నాలోనంత
పారింది కోరిక జలం ఆగలేనంత !

కళ్ళు తెరచి చూచాను లోకమంత
నా ముందర ఉన్నది శూన్యం అంతా
వెతికాను వెతికాను ఆ సుందర కాంతను
అప్పుడు తెలిసిందిలే స్వప్నమని ఇదంత

రుణం తీరుస్తాం

పి. శ్రీనివాసరావు, ఎ.పి. 18

మాలో మంచిని పెంపొందించారు
మాలో చెడును అంతరింప జేసారు
మా సుఖ సంతోషాలు మీవని భావించారు
మా క్షేమమే మీరెప్పుడూ తలచారు
మా మంచి కొరకు మీ ఆత్మ విశ్వాసం సైతం తాకట్టు పెట్టారు
మా గెలుపు కోసం మీ ఆనంద ఆర్భాటాలు నిత్యం వదలిపెట్టారు
మా కంటి చెమ్మ భూమిని తాకకుండగ
మీ శరీరమును కొవ్వొత్తిగా కరిగించారు
మీ రక్తపు బొట్టులను చెమటగ నేలను చేర్చారు
మా కొరకు భరింపలేని భారం భరించారు.
మా అనుకున్న ప్రతిదీ మీదనుకొని మా కందించారు
ఇటువంటి మిమ్ము మాకిచ్చి ఆ దైవం మాపైన తన
వాత్సల్యాన్ని చాటుకున్నాడు
మీరు ఆ దైవం మాయందు మీకిచ్చిన బాధ్యతను సక్రమంగా పూరించారు.
కాని మేము మీకు ఏమిచ్చి రుణము తీర్చుకొనగలమూ?
అందుకే !

మీ ఆశల జెండా ఎగరేస్తాం
మీరు కోరిన పథమున పయనిస్తాం
ఈ విధముగ మీ రుణము తీరుస్తాం.

గురువుకు వందనం

వెంకటేష్, ఆర్.యం.నై. 9

ఓ..... విద్యార్థి లోకమా !!
విజయ దీపికలుగా విద్యార్థులను మార్చి
విద్యార్థి సేవకు అంకితమై
మీ విజయాల బాట వెనుక ఉన్న గురువుకు
వందనం...! అభివందనం.... !!

విద్యార్థి విజయాలను కాంక్షించి
నూతన విజయాలకు బాటలు వేసి
విద్యా విజయ కాంతులతో విలసిల్లే
విద్యాలయపు విజయ చిహ్నం గురువు
అటువంటి గురువుకు వందనం... ! అభివందనం... !

RTC ట్రావెలింగ్

జి. ఆల్బర్ట్, టి.ఎ. 19

గంటల తరబడి స్టాండింగ్
బస్సుల కోసం వెయిటింగ్
షెల్టర్ లేక ట్రబులింగ్
ఎక్కే వరకు ర్యాగింగ్
లోపలంతా పుష్షింగ్
సీట్లకోసం ఫైటింగ్
జేబులో పర్సులు మిస్సింగ్
ప్రయాణం అంతా చెకింగ్
దిగేటప్పుడు త్రోయింగ్
ఇదే ఆర్టిసి ట్రావెలింగ్

స్వాతంత్ర్యమా....??

బి. రామారావు, యన్.ఇ.టి. 7

ఏనాటి కొరడా దెబ్బలు తిన్న జనవాసం
ఆనాటనే తెల్లదొరలను పొమ్మన్న పౌరుషం ?
ఏ గడియనో కలలుగన్న భారతాత్మల వికాసం
మారు దేశమై గళమెత్తిన సాహసం !

స్వదేశీ జల్లులు కురిసింది
హిందూ ముస్లిం కలిపింది
కుంగిన పుణ్యభూమి లేచి[illegible]

ఎందరో మహాత్ముల రక్తాలు యేరులైతే
మరెందరో వీరుల గుండెల్లో తూటాలైతే
కవీంద్రుల కరములు ఖడ్గాలైతే
పరాయి పెత్తనం పరారైన వేళ

మంచురాల్చింది వెన్నెల కురిసింది
సమతను పెంచింది
స్వాతంత్ర్యాన్ని తెచ్చి పెట్టింది.

లెల్లవారున తెల్లవారస్తమించిన వేళ
తేజరిల్లిన భారతీయుల సందడి వేళ
ఇంటింటా గోల, ఈలలైన వేళ
లంచగొండిని మనసులో నాటిన వేళ

మాతృ ప్రేమ కాలరాసింది
చేదు మొగ్గ తొడిగింది
భరతావని కన్నీరు కార్చింది.

స్వాతంత్ర్యమా... ?? ఇది
స్వార్థమయమా...??

ఎందుకీ శాపం?

బి. చైతన్య, ఆర్.యం.వై. 42

కడలి తల్లి కొడుకా
దారి తప్పెనా నీ నడక?
కూడు పెట్టు నీ తల్లి కోపగించుకుంది ఏల?
కఠోరంగా విరుచుకు పడెనేల?

పొట్టచేత పట్టుకుని వచ్చావు ఈ తల్లిని నమ్మి
కానీ నీ ఇంటోళ్ళకు మిగలలేదు నీతో సహా ఏమీ
తెలవారకముందే వెళ్ళావు చేపల వేటకని
అప్పుడు తెలీదు ఎవరికీ నువ్వు తూర్పు సంధ్యను
ఇక చూడలేవని

నీ తల్లి కోపం దాల్చింది భయంకర రూపం
ఉప్పెనై నీ ప్రాణాలు మింగే అయ్యో పాపం
ఏం చేశావనో నీకు ఈ శాపం

ఆ కలలో......

వి. దేవసహాయం, ఆర్.యం.వై. 73

కల వచ్చింది
కమ్మని కల వచ్చింది
అర్ధరాత్రి వేళలో
నిదురపోవు వేళలో
ఆ కలలో
ఓ కమ్మని కథ గుర్తొచ్చింది
కలము ప్రక్కనున్న
కాగితం ఉన్న
వ్రాయలేక నేను రాయిలాగ ఉన్న
మరతునన్న మరపురాని కల
నా మధురమైన కల
నా కల నిజమయ్యే దెప్పుడో !
నా కలతలు తీరేదెప్పుడో !
నే కలం పట్టేదెప్పుడో !
నే కథలు వ్రాసేదెప్పుడో !

తెలుగు తల్లి పరిస్థితి

సి.హెచ్.వి.యస్. ఫణీంద్రనాథ్, డి.ఇ.టి. 3

వందనమమ్మా! తెలుగు తల్లి,
ఆది కవి కలం ద్వారా వెలిశావు,
శ్రీనాథ, పోతనల కవిత్వాల ద్వారా వెలుగు చూశావు,
ప్రజల మాటల ద్వారా అభివృద్ధి చెందావు

ఆంధ్ర దేశమున నిలిచావు;
ప్రపంచ ఖ్యాతిని పొందావు.

నాడు నీవే సర్వం అన్నారు,
ఎందరో కవులు వెలిశారు,
ఎన్నో కవిత్వాలు రచించారు,
నిన్ను అందలం ఎక్కించారు;

నేడు నిన్నే విస్మరించారు,
నీ తలంపే అవమానం అంటున్నారు,
పరభాషకు దాసోహం అంటున్నారు
పరదాలోన నిన్ను పడవేస్తున్నారు;

ఎందరు నిన్ను కాపాడాలని ప్రయత్నిస్తున్నా,
ఎందరు నీ కోసం త్యాగాలు చేస్తున్నా,
నిన్ను రక్షించలేక పోతున్నారు తల్లీ !

ఎన్నాళ్ళమ్మా నీకీ కష్టం,
ఎందుకమ్మానీకీ దుస్థితి?

మధ్యగతమస్తు | | పౌనఃపున్యమస్తు

కోరిలేషన్స్ వారి **పెళ్లిసందడి**

సాంఖ్యక వివాహమహోత్సవ ఆహ్వాన శుభ ప్రతిక

నా సహోదరుడు (కీ. శే. మల్లిపుల్ కో రిలేషన్ గారి ద్వితీయ పుత్రుడు)

వరుడు : చి॥ ఫార్షియల్ కొరిలేషన్ కు

(లయోలా కాలేజి సాంఖ్యక శాస్త్ర లాబ్ కాపురస్తులు మహ రాజశ్రీ మల్టిపుల్ రీగ్రషన్ బావగారి ప్రథమ పుత్రిక)

వధువు : చి॥ ల॥ సౌ॥ పార్షియల్ రీగ్రషన్ ను

సుముహూర్తం : స్వస్తి శ్రీ సగటు నామ సంవత్సర అంకగణితపు సగటు తిథి అంకమధ్యమ సగటు నక్షత్రయుక్త శుభ ఘడియ ఆదివారం ది.**13-02-2005** రాత్రి డిగ్రి వద్ద వివాహము జరుపుటకు పెద్దలు నిర్ణయించినారు.

వివాహ వేదిక : ఆంధ్రా లయోలా కళాశాల గ్రౌండ్స్ నందు జరుగును.

విన్నపము : తామెల్లరూ తప్పక విచ్చేసి కాలిక్యులేషన్స్ చేసి మమ్మానందింపచేయ ప్రార్థన.

విందు : మ॥ 12 గం॥లకు కాలేజి గ్రౌండ్స్ నందు జరుగును.

గమనిక : కాలిక్యులేటర్స్ స్వీకరింపబడవు.

ఇట్లు

మీ ఆగమనాభిలాషులు

శ్రీమతి & శ్రీ కోరిలేషన్

సాంపిల్ ప్రింటర్స్, బీసెంట్ రోడ్, విజయవాడ

బస్సురూట్లు : మార్కెట్ నుండి 11 యం, 27, 28, 29, 54

- డి. పవన్ కుమార్, యన్.ఇ.యం. 9

వి-చిత్ర శుభలేఖ

సాలిడస్తు | లిక్విడస్తు | గ్యాసస్తు

రసాయన వివాహ మహోత్సవ పత్రిక

శ్రీశ్రీశ్రీ పాదరస నామ సంవత్సరమున శుద్ధ యురేనియం తిథి శుభ ఘడియన

మా ప్రథమ మూలకము

చి॥ హైడ్రోజన్

లయోలా కాలేజి కెమిస్ట్రీ లాబ్ కాపురస్తులు

శ్రీ ఓజోన్ గారి ద్వితీయ మూలిక

చి॥ ల॥ సౌ॥ ఆక్సిజన్‌కు

శ్రీ ఓజోన్ గారి స్వగృహము నందు

ఇచ్చి **09-02-2020**న రాత్రి **12** గం॥లకు లయోలా లాబ్‌లో వివాహము జరుపుటకు పెద్దలైన ఉత్ప్రేరకాలు నిర్ణయించారు. తామంతా విచ్చేసి లాఫింగ్ గ్యాస్‌ను పీల్చి టెస్ట్ ట్యూబ్‌లను పగుల గొట్టి ఉభయులను మట్టిపాలు చేయ ప్రార్థన.

విందు : మధ్యాహ్నం 24 గం॥ లకు బయాలజీ లాబ్‌లో జరుగును

గమనిక : పాదరసపాలు స్వీకరించబడును

కార్యనిర్వాహకులు : ఆమ్లాలు, క్షారాలు, లవణాలు

ఇట్లు

శ్రీమతి & శ్రీ జింక్ ఆక్సైడ్

బి. కీర్తి క్రిష్ణ, బి.యస్.సి. మొదటి సం॥ ఎ.సి. 40

మదర్ థెరిసా

కె. సాయి కుమార్, డి.ఇ.టి. 13

అవమానాలే ఎదురైనా,
ఆటంకాలే అడ్డైనా,
ఆదరణ లేక పోయినా
అవకాశాలే కరువైనా,
గిట్టని వాళ్ళు గీపెట్టినా,
రాళ్ళనే రువ్వినా,
ఆమె లక్ష్య పెట్టదు ఏది ఏమైన.
ఎందుకంటే?........

అంకిత జీవితం ఆమె లక్ష్యం
ఆదరణ భావం ఆమె చట్టం
బీదా బిక్కి ఆమె చుట్టం
ఆకలి దప్పులకు ఆమె సర్వం
అనాధలంతా ఆమె భాగ్యం
మాతృమూర్తికి శరణం శరణం

పసి పాపలకు ఆమె ఒడి ఊయల
వృద్ధులకు ఆమె మాటే ఓదార్పు
రోగులకు ఆమె ఆరోగ్యమూర్తి
దీనులకు ఆమె దయామూర్తి
అజ్ఞానులకు ఆమె జ్ఞానమూర్తి
మనకు ఆమె ఆదర్శమూర్తి
మానవ మనుగడకు ఆమె దివ్య జ్యోతి
మాతృమూర్తికి వందనం వందనం

చెరగని నవ్వు ఆమె సొంతం
కళ్ళలోని కరుణ ఆమె బంధం
ప్రేమకు ప్రతిరూపం ఆమె
"శాంతికి చిహ్నం" ఆమె

పేదవారికి "పద్మశ్రీ" ఆమె
భారతావనికి "భారత రత్నం"
ఆ మాతృమూర్తికి మంగళం మంగళం

భీతిల్లే వారికి ఆమె అభయం
ఆశా జ్యోతికి ఆమె మార్గం
అంగీకార తత్వం ఆమె గుణం
కూటికి లేనివారే ఆమె కులం
మానవత్వం ఆమె మతం
అమరత్వం ఆమె జీవం
మాతృ మూర్తికి ఘనము ఘనము

వీధి బాలలే ఆమె ఆటగాళ్ళు
నేరస్తులే ఆమె మిత్రులు
బడుగు వర్గాలే ఆమె బంధువులు
ఆపదలో ఆమె "శ్రీ హరి"
కృప చూపడంలో ఆమె "క్రీస్తు"
ఆదుకోవడంలో ఆమె "అల్లా"
మత భేదం లేదు మదర్‌కు

నిరాశ్రయులకు ఆమె "ప్రేమ నివాస్"
నిర్భాగ్యులకు ఆమె "నిర్మల్ హృదయ్"
శిశు సంరక్షణకు ఆమె "శిశు సదన్"
అశాంతులకు ఆమె "శాంతి నికేతన్"
మాతృమూర్తికి "బీటిఫికేషన్"

మానవసేవే ఆమె దైవం
ఆదర్శప్రాయం ఆమె జీవితం
దేవునికి ఆమె దేవదూత
మహిమ ప్రదాత ఆమె "మదర్ థెరిసా"

"మాతృ లేఖ"

కుమార్, యన్.సి.పి. 59

ప్రియమైన అమ్మకు,

అమ్మ ! నా జీవితంలో
ఊహలకు అందని రూపంలా మిగిల్చావు
ఎడారిలో ఒంటెలా ఒంటరి పయనం
ఒంటరి జీవితం నుంచి - తల్లి ప్రేమను విడదీసావు
అమ్మా అనేపదం నా నోట
ఒక్క క్షణమయిన........

నా కాళ్ళకు దెబ్బ తగిలిన
ఓర్చుకోలేని మనసు నీది
నీ గుండెలో బాధ నాకు తెలుసునా?

కానీ ! పసికందులోనే తల్లి ప్రేమను కోల్పోయిన వాణ్ణి
అమ్మ అనే మాట నా నోట మాయం
తల్లి ప్రేమ ఎంతో తియ్యనైనది
గోరు ముద్దలు నీ చేతితో తినాలని ఎంత ఆశా !

కానీ ! అదృష్టం నాకు లేకపోయింది
మనసులో మాట బయటకు రాక
లోలోన తల్లిపాలు బదులుగా
గంజినే అమృతంగా భావించా
లోకమంతా అనాధ అని చిన్న చూపు
బదులు చెప్పని నా మనసు ఏమి కాను

అమ్మంటే ఆరోప్రాణం అని ఊహించుకున్న
కానీ ! ఊహా జీవితం దారంలేని గాలి పటం లాంటిది.
అందుకే అమ్మలేని లోటును
ఒక అంగవైకల్యం రూపంలో
అమ్మ ప్రేమను పొందాను

అందుకే ఈ ఉత్తరం
నీ ఆత్మశాంతి కొరకై వ్రాస్తున్న

ఇట్లు
నీ ప్రియ పుత్రుడు
ఎ. క్రిష్ణారావు, యన్.ఇ.సి. 28 మరియు జి. రవి

"కవితలో ఏముంది"

ఎ. క్రిష్ణారావు, యస్.ఇ.సి. 28

కలము పట్టి వ్రాయాలని ఉంది కవిత్వం
కాని మనసులో తెలియని సిరత్వం
ఇక దేనిపైన వ్రాయను !
అందమైన వనిత కోసమా
పసందైన విందు కోసమా?

కాని నా మనసులో వనితా
ఆ వనితలో ఏముంది కవితార్థం !

నింగిలో హాయిగా విహరించే హంసలా
నా మనసును గాలించుట లేదే !
మదిలో ఏదో తెలియని దాహం

కలము పడితే నా కరములు
కలియు బడతానంటాయి !

హృదయం పదిలమైతే గాని కావ్యం రాదు
అటు మనసేమో చెప్పిన మాట వినదు
ఇటు కలం పట్టి వ్రాయడానికి వీలుకాదు

అందమయిన ఆ కళ్ళల్లో ఆలోచనలు ఎన్నెన్నో
కాని అతివల అందాల పరువాలు చూడలేదే !
వనితా వర్ణించడానికి ఏముంది కవితా
కాని నాలో లేదే మధుర అక్షర రమ్యతా !

వనిత చూసి నవ్విన !
యువత చూసి యేడ్చినా !
బాధ పడేది మనస్సు ఒక్కటే సుమా !
అందుకే ఏమని వ్రాయను !!

అమ్మ

వెంకట సురేష్ వర్రా, యస్.పి. 24

అనురాగము ఆప్యాయత కలబోతే అమ్మ.
మమతాను బంధాల మరో రూపమే అమ్మ.
ఇలలోన కొలువైన ఆ దైవమే అమ్మ.
భువిలోన వెలసిన కల్పతరువు అమ్మ.
ఉగ్గుపాలతో నన్ను లాలించినది అమ్మ.
కలనైనా నను వీడక కాపాడును అమ్మ.
మనిషిగా నను మలచిన మార్గదర్శి అమ్మ.
మమతనే రుచి చూపిన మాతృమూర్తి అమ్మ.
తన ఒడినే నా బడిగా మార్చినది అమ్మ.
బ్రతుకు బడిలోన తొలి గురువు తానైనది అమ్మ.
తప్పటడుగులు వేసే వేళన నా తప్పులను సరిదిద్దిన
సహనశీలి అమ్మ.
నాలోని భయాలను చిరునవ్వుతో తుడిచేసిన
స్నేహశీలి అమ్మ.
ఈ జన్మలోన ఏర్పడిన తొలిబంధం అమ్మ.
కడదాకా నిలిచిపోవు అనుబంధం అమ్మ.

ప్రేమమూర్తులు

- ఎ. దీప్తి, ఎ.బి.యం. - 19

- ఎవరిని మరచిపోయినా మాతాపితలను మరువకు
  పరమ హితైషులు వారే నీకని మరువకు
- నిన్ను కనాలని చేసారెన్నో పూజలు రాళ్ళకు
  నీవే రాయై వారి గుండెలు ముక్కలు చేయకు
- గోరు ముద్దలు కొసరి కొసరి పెట్టి పెంచారు నిన్ను
  అమృతం నీ కందించిన వారిపై విషం కక్కకు
- ముద్దు మురిపెం చేసారు, నీకు తీర్చారెన్నో కోరికలు
  ఆ ప్రేమ మూర్తుల ఆశలు కూడా తీర్చాలని మరువకు
- లక్షలు కోట్లు గడించినా ధీటేనా అవి తల్లిదండ్రులకు
  చేసుకున్న వారికి చేసుకున్నంత అన్న సత్యం మరువకు
- ధనం లేకపోతే పొందవచ్చు కానీ దొరకరు తల్లిదండ్రులు
  ఆ చరణ కమలాల పవిత్రతను జీవితాంతం మరువకు
- కోపాన్ని దరిచేర్చకు, ఆవేశంతో ఆలోచించకు
  ఉపకారం చేయకపోయినా అపకారం తలపెట్టకు
  ఫలితం ఏదైనా దైవ ప్రసాదంగా స్వీకరించు !

సునామి - ఓ ప్రళయం

నాగోతు శౌరి కిషోర్ కుమార్, యన్.యం.యల్. 55

సునామి మాపై జాలి కలుగదేమి
మాపై కోపానికి కారణం ఏమి
హటాత్తుగా వచ్చావు
ప్రాణాలు తీసావు
ఆస్తులు తుడిచేసావు
మమ్ము బాధలో ముంచావు
ఇక చాలు నీ ప్రతాపం
చూపు మాపై కనికరం
చూసాక ఈ నష్టం
కలిగిందా నీకు ఆనందం
కలిగితే నీకు కనువిప్పు
మరల చేయకు ఆ తప్పు

అమ్మా

పి. రవి, డి.జి.హెచ్. 20

నీ త్యాగం 9 + 3 = 12 : 5 = 5
గర్భంలో 9 నెలలు మోసింది
పురిటినొప్పులు భరియించింది
ప్రసవ వేదనను అనుభవించింది
గర్భలోకం నుండి భూగర్భలోకానికి తీసుకు వచ్చింది
మొదటి 3 నెలలు ముత్యంలా చూసుకుంది
తన కళ్ళతో ఈ లోకాన్ని చూపించింది
తన శ్వాసతో ఈ ప్రాణికి ఊపిరి పోసింది
కురూపిని అయినా విసిగించుకోలేదు
అందవికారున్ని అయినా వదిలివేయలేదు
తన రక్తాన్ని పాల రూపంలో పంచింది
ప్రతి అవయవానికి జీవం పోసింది
ప్రతి అంగానికి ప్రాముఖ్యతనిచ్చింది
తన సంవత్సరపు, 12 నెలల జీవితం సంపూర్తిగా
నాకు జీవాన్ని ఇవ్వటం కోసం త్యాగం చేసింది.
మరో 4 సంవత్సరాలు నా నలుగురు తోబుట్టువులకు ధారపోసింది.
ఈ తన 5 సంవత్సరముల త్యాగ జీవిత ఫలమే
ఈ 5 జీవాల ప్రతిరూపం.
కావున అమ్మా నీ జీవితం 9 + 3 = 12 : 5 = 5
అభిరుచులను చంపుకుంది
ఆవేదనను భరియించింది.
మాటలు నేర్పింది - మంచిని నేర్పింది
నడకను నేర్పింది - నడవడిని నేర్పింది
ఓనమాలు నేర్పింది - ఓర్పును నేర్పింది
ప్రేమను నేర్పింది - స్నేహాన్ని నేర్పింది
అనురాగాన్ని నేర్పింది - ఆప్యాయతను నేర్పింది
మమతను నేర్పింది - మానవత్వాన్ని నేర్పింది
తత్వాన్ని నేర్పింది - త్యాగాన్ని నేర్పింది.
కావున అమ్మా ! అవధులు లేనిది నీ ప్రేమ
అంతం లేనిది నీ ప్రేమ ....

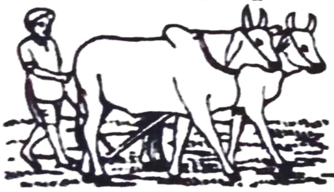

రాలిపోతున్న రైతన్న

ఎ. సునీల్ కుమార్, మూడవ సం॥ బి.జెడ్.సి (బి.యస్.సి) డి.బి. 3

నిరాశతో నిండిన ఆ అస్థిపంజరపు
గూళ్ళలో దారిద్ర్యపు వికటాట్టహాసం
ఎందుకు ఎందుకీ అపశృతి
కలితీ విత్తనాలు ఇచ్చినందుకు
నకిలీ ఎరువులు పంపినందుకు
వడ్డీదారుల దౌర్జన్యం మితిమీరినందుకు
అధికారుల కుంభకోణాలు పెరిగినందుకు
వన భూములను స్మశాన భూములుగా మార్చినందుకు
జలధారలను ఆవిరి చేసినందుకు
కాలుష్య దైత్యుడ్ని పెంచి పోషించినందుకు
లంచం కోరల విషం విరచిమ్మినందుకు
అందుకే అందుకే మన రైతన్న రాలిపోతున్నాడు
దేశం వెన్నెముక కూలిపోతున్నాడు
మేలుకోకుంటే మన వినాశనం తప్పదు
రైతన్న కన్నీరు తుడవకుంటే
అన్నం పెట్టే చేతిని విరిచేస్తే
చివరకు మన కన్నీరు తుడిచేవారుండరు సుమా !

కన్నవారి ప్రేమ

జి. సందీప్, ఎ.జి.హెచ్. 14

నయనాల్లో మెరుపులు మెరిపిస్తూ
హృదయంలో అనురాగం కురిపిస్తూ

తమ కంఠంలో గరళాన్ని మింగుతూ
అందరికీ అమృతాన్ని పంచుతూ

ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా, ఎన్ని నష్టాలొచ్చినా అవన్నీ తమవే అంటూ
ఆనందాలు, ఆర్భాటాలు మాత్రం తమవారి కంటూ
తమ ప్రాణాలు సైతం లెక్కచేయక
తమవారు అధిరోహించబోయే ఉన్నత శిఖరాలే దృష్టిలో ఉంచుకొనగ

మన కొరకు దివి నుండి దిగి వచ్చిన దేవతా మూర్తుల్లా అనిపిస్తూ
కన్నుల ఎదుట కళ్యాణ వైకుంఠంలో భవానీ శంకరులులా కనిపిస్తూ

ఉన్నవారే, వారే, మన అమ్మ నాన్నలు
నిత్యం మనపైనే వారి ఆశలు

గంగలో మునిగితే పోవునేమో గాని మన పాపాలూ?
కాని, మన అమ్మనాన్నలను పూజిస్తే నిత్యమూ తొలిగేనూ మన పూర్వ జన్మ శాపాలు.

అల

పి.వి. సుబ్బారావు, నెం. 53

ఒకనాడు
సముద్రపు అల
అవిశ్రాంతపు మనసులను సేదతీర్చు అలై
విహార యాత్రికుల మనసులను దోచె అలై
రకరకాల గవ్వలిచ్చి పిల్లల్నాడించె అలై
వేసవిలో చల్లని గాలినిచ్చె చల్లని అలై
మత్స్య కారులకు వరమై నిలిచిన అలై
విశ్రాంతి ఎరుగని ఆ అవిశ్రాంతపు అల

ఈనాడు
ఉషోదయ వేళ
సూర్యుని కిరణాలతో పోటీపడి
పక్షుల వెనకాల వెంట పడి
నింగినంటి
అదుపు తప్పి
ధాత్రిని కప్పి
కన్నెర్ర చేసిన ధరణి సాక్షిలా
జనంపై వలై లేచిన అలలా
కన్నీళ్ళు మాత్రం మిగిల్చిన అల
నిమిషాల్లో శవాలను చేసి
గంటల్లో ఆ శవాలను చూపి
రోజుల్లో చరిత్రపుటల్లో కెక్కి
కూడు నీడా లేని వాళ్ళను చూసి
దోచిన దానిని తిరిగివ్వని ఓ అలా !

మరల తిరిగి రావద్దని 2005

రారా నాసామి రంగ మామా నువు రారా

డి. వరలక్ష్మి, డి.నెం. 03144

రారా నాసామి రంగ మామా నువు రారా
సదువు కుందాము బడికి పోదాము రారా

పట్నమెల్లి పైసలు తెస్తానని
నువు నన్ను యిడిసి ఆర్నెల్లు ఎల్లినప్పుడు
ఉత్తరం ముక్కనాకు వస్తుందని
కళ్ళు కాయలు కాసేదాక సూసినప్పుడు
జాబులిచ్చేవోన్ని ఎన్నిసార్లు అడిగాను
రాతసేత కాక నిన్ను ఎన్ని తిట్లు తిట్టాను.

అక్క బిడ్డ పెళ్ళికి ఎళ్ళాలని మనం
ఉషారుగ బస్టాండు కెళ్ళినప్పుడు
రామారం బస్సనుకుని ఎక్కినప్పుడు
అది సోమారం సెరవుకాడు దించినప్పుడు
బిక్కమొకాలేసుకొని దిక్కులొంక సూసినాము
పిల్ల జల్లాల తోడి నడవలేక సచ్చాము.

రారా నాసామి రంగ మామా నువు రారా
సదువు కుందాము బడికి పోదాము రారా

పిల్లోడికి సబ్బు సేసి నోసినప్పుడు
నువ్వు రాయుడింటి కెళ్ళి అప్పు అడిగినప్పుడు
వంద యిచ్చి ఎయ్యి లెక్క రాసినప్పుడు
నీకు తెలియకుండ ఏలిముద్ర లేసినప్పుడు
పంచాయితీ పెద్దోళ్ళకు ఏమి సెప్పుకున్నాము
అప్పు తీర్చమంటే మనం తిప్పలెన్ని పడ్డాము.

వంగ తోటపైన సీడ బడితె నువ్వు
పురుగు మందు కొట్టుకు పరుగులిడితె
ఎర్రిబాగులోడి కింద లెక్కగట్టి
నీకు డొక్కు మందులన్ని అంటగట్టి
సొమ్ము సేసుకున్నది మరిసిపోతున్నావు
దిమ్మ దిరిగి రాగానె బుద్ధి తెలియకున్నది.

రారా నా సామి రంగ మామా నువు రారా
సదువు కుందాము బడికి పోదాము రారా

సదువు కుంటె తెలుత్తాది లోకం పోకడ
అచ్చరాలతో తెలివి తేటల రాకడ
సదువంటె మనిసికి నిసరాత్రి ఎలుగురా
సదువంటె ఎప్పుడు ఎంటుండె కలిమిరా
వయసు నీకు ఎప్పుడు సదువుకడ్డు రాదురా
మనసు పెట్టి కూకుంటె సదువు సిటికెనేలురా

పూత రేకులాంటి దానా నీమాటె వింటానె
నస పెట్టకుండ నేను రాత్రి బడికి వస్తానె.

మృత్యుఘోష

డి.వి.కె. యశ శ్రీ పెరుమాళ్ళు, యస్.పి. 45

సకల జనజీవనానికి మూలాధారం జలం
జీవనాధారం కోసం సముద్రునితో వీడలేని బంధం
ఇలాతలం మీద ప్రశాంత ప్రదేశం అంబుధి తీరం
పాపపుణ్యాలను దాచుకునే పెన్నిధి సాగరం

ఆగ్నేయాసియాలో భూమాత కంపించింది.
నింగి పిలిచినట్లు నీలికెరటం పైకి ఎగిరింది
సాగరజలం గట్లుదాటి ముందుకురికింది
మంచు తెరలు వీడకముందే ముప్పు ముంచుకొచ్చింది
దారిపొడవున అడ్డొచ్చిన ప్రతిదాన్ని ముంచెత్తింది
నిద్రలో సేదతీరుతున్న వారిని శాశ్వతనిద్ర పుచ్చింది.

మృత్యుఘోషలను వినిపిస్తూ ఉరికాయి కడలికెరటాలు
మరు నిమిషంలో ఆ తీరాలు దుఃఖసాగరాలు
శవాలగిద్దంగిని తలపిస్తూ ఎటు చూసిన శవాల గుట్టలు
చెట్టుపుట్టలపై చిక్కుకున్న వాహన, గృహ శకలాలు

తమకు తాళికట్టిన భర్తలను కోల్పోయి కొందరు
జీవిత భాగస్వాములయిన భార్యలను పోగొట్టుకొని కొందరు
ప్రేగుతెంచుకున్న బిడ్డల్ని కోల్పోయి మరికొందరు.

జన్మనిచ్చిన తల్లిదండ్రుల్ని కోల్పోయి ఇంకొందరు
ఆత్మబంధువులతో పాటు జీవనాధారాన్ని కోల్పోయారందరు
ముంచుకొచ్చిన సాగరకెరటాలతో కకావికలయ్యారు.

రెక్కాడితేకాని, డొక్కాడని నిరుపేదలు
మొగ్గగానే వసివాడిన చిన్నారుల
సామూహిక ఖనన సంస్కారాలు
విషాద వదనాలలో అశ్రుపూరిత నయనాలు
ఎటుచూసిన రెక్కలు తెగిన విగతజీవులు
మరుభూమిని తలపిస్తూ మరణ మృదంగ ధ్వనులు

కడలి కడుపు చీలింది జనం ఎదను చీల్చింది
ఉన్న గూడు చెదిరింది, గుండె చెరువైంది
తనను ఆదరించి, అన్నంపెట్టిన ఊరు పొమ్మంది
ధరణిమాత సముద్రుని ప్రకోపానికి గురైంది.

నింగికెగిసిన వారు లక్షాపైభైవేలు
నిరాశ్రయులైన వారు కోకొల్లలు
జలప్రళయంతో ఛిద్రమయ్యాయి జీవితాలు
కన్నీళ్ళే ఈ జల ఉత్పాతపు దుష్టజ్ఞాపకాలు

సునామీ

కొమ్మనబోయిన వెంకట్రావు, డి.ఇ.టి. 17

ప్రకృతి మాత దుఃఖం
జీవకోటికి ప్రాణ సంకటం
ఉప్పొంగిన సముద్రపు అలలు
చెదిరెను మత్స్యకారుల కలలు
తీరప్రాంతాలకు తీరని లోటు
జీవనాధార వృత్తులపై వేటు
సముద్రుడి ఆగ్రహం
పర్యాటకులకు ప్రాణ సంకటం

అంచనా లేని ఆస్తి నష్టం
తట్టుకోలేని ప్రాణ నష్టం
ఎందరో నిరాశ్రయులు
సునామీ బాధితులు
మనందరి సహకారం
వారికి జీవనాధారం
చేయి చేయి కలుపుదాం
వారికి చేయూతనిద్దాం.

పాపం

డి. నాగేశ్వరరావు, డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ హిందీ.

నిన్నటినించి మనసంతా చికాగ్గా ఉంది. రెండు సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్న పరిణామాలకు కొసమెరుపు నిన్నటి మీటింగు. మా డి.ఎం.గారు డిపో స్టాఫుని కూచోబెట్టి మెత్తగా చివాట్లేశాడు. మా పనిలో చరుకు తగ్గిందట. మా 'రీజన్లో' నష్టాలు భరించలేనంతగా ఉన్నాయట. ఇన్నాళ్లు చేసిన డ్రైవరు ఉద్యోగంలో కొత్త బాధలు మొదలై తారస్థాయికి చేరుకున్నాయి. కర్మండి చావుకి కారణాలుగా - ప్రైవేటు జీపులు, ఆటోలు, అధికారుల స్వార్థమూ కనబడుతున్నాయి. మనసులో ఆలోచనలు సుళ్లు తిరుగుతున్నాయి.

లక్ష్మి అందించిన క్యారేజీతో ఎనిమిదిన్నరకల్లా రోడ్డుమీదకొచ్చాను. ఇవాళ 'గన్నవరం' బండి సర్వీసు - దారిలో కనబడిన ఆర్టీసీ బస్సు రోడ్డున పోతుంటే కనబడిన చుట్టాన్ని చూసి కాల్లు వాటంతట అవే ఆగినట్టుగా - ఆగింది. డ్రైవరు రాము పరిచయస్తుడే - వెళ్ళి బానెట్ మీద కూచున్నాను. 'ఏం మూర్తీ, ఇయాలేందో దిగులుగా వున్నావే' గేరు మారుస్తూ పలకరించాడు. నవ్వి ఊరుకున్నాను. 'ఎన్ని మేనేజిమెంట్లు మారినా - మన రాతెవుడు మార్చగల్డు? నాయాల్డి - కుక్క బతుకైపోయింది - కనబడ్డ సోటల్లా పాసెంజర్ల కోసం ఎదురు సూపులే !' ఆక్రోశించాడు రాము. వెనకనించి వచ్చిన కండక్టరూ అందుకున్నాడు. "ఈ ఆటోలు నిజంగా కొంపతీస్తున్నాయీ రూట్లో? ఎంతముందెక్కేటోళ్లు - ఇప్పుడంతా ఆటోల కెగబడ్డమేగా - ఈ డెంత ఖాళీగా ఉన్నా కూసోరు - ఆటోల్లో ఒకళ్ళ మీదొకళ్ళు కూసుంటారు - జనానికి బుద్ది లేదు గురూ" జనాల బుద్దిమీద కండక్టరు వ్యాఖ్య ఎలా ఉన్నా గత మూడేళ్లుగా పెరిగిపోయిన ఆటోల సంఖ్య మటుకు నిజం ! ఈ రూట్లో కాలేజి మానేసిన ప్రతి గుంటడూ ఆటో నడిపేవాడే ! పొలాలకెళ్ళే కూలీ వాళ్లు కూడా ఖాళీ టైంలో ఆటో నడుపుతున్నారు.

గత రెండు - మూడేళ్లుగా పేరుకుంటున్న అసహనం, ఆటోలమీద కోపం, మళ్లీ ఉవ్వెత్తున లేచింది. కిటికీ వెనక్కిలాగి సీటుకి జారగిలబడి రోడ్డువంక చూశాను. రెండు ఆటోలు ..... జనాలతో నిండిపోయి ఒకళ్లనొకళ్లు 'ఓవర్‌టేక్' చేస్తూ పోతున్నారు. డ్రైవరుకి నలుగురు అటూ ఇటూ సర్దుకున్నారు. - ఒక మహిళ ఆటో వెనక రాడ్‌మీద కూచుని రోడ్డుమీదే నగం శరీరం వేలాడేసినట్లు కనబడుతోంది. తలతిప్పి బస్సులో సీట్లవంక చూశాను. 'స్త్రీలకి మాత్రమే' అని రాసి ఉన్న సీట్లు ఖాళీగా, ముఖాలు వేలాడేసి కనిపిస్తున్నాయి. కండక్టరూ, పాపం దిగులుగా రోడ్డు వంకకి చూస్తున్నాడు. డి.ఎం.గారు అధికార స్వరంతో మీటింగులో పెట్టిన చీవాట్లు నేపథ్యం సంగీతంలాగా వినబడుతున్నాయి. చెవుల్లో నన్నని హోరులాగా మొదలయింది.

డిపో వచ్చింది. నామ మాత్రంగా ఎక్కిన పదిమందినీ దింపి నేనెక్కిన బస్సు ఉసూరుమంటూ డిపో వెనక్కిపోయింది. నిదానంగా సర్వీసు రిజిస్టర్లో సంతకం బరికి బస్సు ఎక్కి డ్రైవరు సీట్లో కూచున్నాను. కేరేజీ సంచి పక్కన సర్దుకున్నాను. కండక్టరు సుబ్రమణ్యం నవ్వుతూ పలకరించాడు - పాపం ఈ మధ్యే సర్వీసులో చేరాడు. ఆశాజీవి - 'గన్నవరం - గన్నవరం' అంటూ అరుస్తున్నాడు.

ఏడుగురితో బస్సు డిపోనుంచి కదిలింది. మా కంటె ముందుగా దాదాపు మూడు నాలుగు ఆటోలు వెళ్లిన సూచనగా, బస్సంతా ఖాళీగా ఉంది - మా బస్సుల్లో ఎక్కాల్సిన జనాన్ని గేలంవేసి పట్టుకుపోతున్న ఆటోలు శనిగ్రహాల్లా కన్పిస్తున్నాయి. కసిగా ఏక్సిలేటరు తొక్కాను. "కాస్త నిదానం మూర్తిగారూ ! అసలే ఎవడు ఎక్కట్లేదు" గొణిగాడు సుబ్రమణ్యం ! మా వేగానికి పాసింజర్లు 'మిస్సవుతారని అతగాడి భయం' 'పిచ్చివాడా' ఎక్కాల్సినోళ్లంతా ఆటోల్లోనే వున్నారు - నీ బస్సులో ఎక్కేదెవడు? మనసులో అనుకున్నాను.

సెంటర్లో మళ్ళీ పదిహేను నిముషాలు వెయిటింగు! ఎంత ఓపిగ్గా కూచున్నా దిక్కులేదు - ఆటో డ్రైవర్లు అలెగ్జాండర్లలా పోజుపెట్టి సెంటర్లో జనాన్ని ముందే పంచేసుకుని మరో రౌండు కొట్టి ముందుకు పోతున్నారు. చేతగాని వాడి కోపం ఎగదన్నింది ఉప్పెనలాగా ! ఈసురోమంటూ సాగిన బస్సుని వెనకనించి ఎవరో పాసింజరు చిన్నగా 'కామెంట్' చేశాడు. "ఇలా ఏడుస్తున్నాయి గనకే ఎవుడూ బస్సెక్కట్లేదు !" అంటూ ! ఎంత వద్దన్నా ఆ మాటలు వినబడ్డాయి చెవులకి - 'ఔనయ్యా ! పిల్లలకి ఉచితంగా పాసులు తీసుకుంటారు. పెద్దోళ్లంతా ఆటోలు ఎక్కుతారు' ఎలుగెత్తి అరుద్దామనిస్తోంది - ఆక్రోశం, కడుపుమంట క్షణక్షణానికి పెరుగుతున్నాయి.

అరగంట ప్రయాణమూ - భారంగానే గడిచింది. ఇంతలో ఒక ఆటో "కెవ్వుమనే' సినీ సంగీతం కేకలు పెడుతూ మా బస్సుని రాసుకుంటూ పోయింది. కిటికీలోంచి చూశాను. ఆటోనిండా జనం ! డ్రైవరు పక్కనా, వెనకాల సీట్లలో, రాడ్లమీదా కిక్కిరిసి కూచున్న జనం. వీపున చెళ్లున చరిచినట్లయింది. ఇందాక అంతసేపు కూచున్నా బస్సులో ఎక్కని జనం ఇంతలో ఎక్కడినుంచి వచ్చారో? మా బస్సును దాటుకుని ఆ ఆటో విజయం సాధించినట్లుగా సంగీతాన్ని రెట్టింపు చేసింది. ఏం చెయ్యాలి వీళ్లని? ఆటో వాళ్లని - జనాలని - డి.ఎం. నీ - ఏం చెయ్యాలి? బుర్రలో హోరు తుపానుగా మారింది.

నా చేతకాని కోపం ఒక భయంకరమైన ఆలోచనకి రూపమిచ్చింది క్షణాల్లో అమలు చేశాను - బండిని ఫోర్తు గేర్లోనే ఉంచి ఏక్సిలేటరు బలంగా తొక్కాను. బస్సు బాణంలాగా దూసుకుంది - పెరిగిన వేగానికి బస్సులో ఏడుగురు జనమూ ఒక్కసారి తూలారు - సుబ్రమణ్యం దగ్గరికి వస్తూ ఏదో చెబుతున్నాడు. బుర్రలో తుఫాను హోరు పెరిగిపోయింది... ఏదీ వినబడట్లేదు... బాణంలాగా పోతున్న బస్సు ఆటోకి చేరువైంది - 'కెవ్వుమనే సినిమా సంగీతం, బైటకి కనిపించే కాళ్లూ, చేతులూ.... నాలో తుఫాను హోరు ఉప్పెనయింది... రెండే రెండు సెకన్లు... బస్సు దూసుకుంటూ పోయి ఆటో వెనక భాగాన్ని ఒక తోపు తన్నింది. కాళ్లూ చేతులూ అదుపు తప్పుతుండగా కీచుమంటూ బ్రేకుని మొదలంటా నొక్కేశాను. మసకబారుతున్న కళ్లకి చివరిసారిగా కనిపించిన దృశ్యం. గాల్లోకి ఎగిరి కింద పడబోతున్న ఆటో! ... బహుశా నేను చేసింది పాపమే కావచ్చు..... దుప్పటితీసి చూసేటప్పటికి అంతా చీకటి ! ఓహో ఇదంతా కలన్నమాట ! అని వాస్తవ ప్రపంచంలో అడుగుపెట్టాను.

చిన్న కథల్లో మానవీయ కోణం

డాక్టర్ చల్లా శ్రీరామచంద్రమూర్తి, తెలుగు శాఖ

"లేచిన వేళ బాగుంది ఇవాళ అంతా మంచే జరుగుతుంది" అని కొందరు, "లేచిన వేళ బాగోలేదు ఈ రోజు అన్నీ ఇబ్బందులే వస్తున్నాయి" అని మరికొందరు, "ప్రొద్దుటే నిద్రలేచిన వెంటనే ఎవరి ముఖం చూసానో ఏమోకాని తేలిగ్గా పూర్తవ్వాల్సిన పనులు కూడా వెనుకబడిపోతున్నాయి" అనో చాలామంది అనుకోవటం మనం నిత్యం గమనిస్తూనే ఉంటాం. ఈ నానుడి గొప్పతనాన్ని గుర్తించే కాబోలు ఉత్తమ కథానిక రచయిత పురస్కారాన్ని అందుకున్న పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య అనే కథకుడు లేచినవేళ... చింపిరి వంటి కథలు వ్రాశారు. వందలాది కథలు వ్రాసి మంచి గుర్తింపు పొందిన సుబ్బరామయ్యకు రావిశాస్త్రి అవార్డు కూడ లభించింది. ఈయన కలంనుండి వెలువడ్డ 'లేచిన వేళ.., చింపిరి' అనే చిన్న కథల పరిశీలనమే ఈ వ్యాసం.

విజయవాడ రైల్వే స్టేషను లోపల అల్లరి చిల్లరగా తిరుగుతూ అనాథ పిల్లలుగా ముద్రపడ్డ నలుగురి పిల్లల జీవన చిత్రణలోని మానవీయణం ఈ రెండు కథల్లో కనిపిస్తుంది. రెండు కథలూ వేర్వేరు సందర్భాల్లో మలచినవైనా వస్తువులో ఏకసూత్రం చూడగలం. 8 నుండి 10 సంవత్సరాల వయస్సున్న కోటి, చింపిరి, నిప్పుకోడి, బుజ్జెమ్మ స్నేహితులు. కలసిమెలసి తిరుగుతూ సొంత చీపుళ్ళు చేత్తోపట్టుకుని దూరప్రాంతాలకు వెళ్ళే ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు బోగీల్లోకి ప్రవేశిస్తారు. పెట్టెల్లోపల మోకాళ్ళతో పాకుతూ వీలైనంతగా రైలు పెట్టెల్ని శుభ్రం చేస్తారు. సాయంత్రం వేళ రెండున్నర రూపాయల విలువైన భోజనం ముగించుకుని ఖర్చులు పోగా మిగిలిన డబ్బులు పంచుకుని ఏదో ఒక ప్లాట్‌ఫాం మెట్లక్రింద మూలగా ఒదిగి నిద్రపోవడం వీళ్ళ దినచర్య.

కోటిగాడిలో కోరికలు కోటికి పైగానే ఉన్నాయి. చింపిరి పేరుకు తగ్గట్టు నీటుగా ఉండకపోయినా తిండి మాత్రం దండిగ లాగిస్తాడు. నిప్పుకోడి అనేది వాడికి కొసరు పేరు. అసలు పేరేమిటో వాడికే తెలీదు. తోక తొక్కిన తాచులా బుసలు కొడుతూ తోటివాళ్ళపై కసురుకోవడం ఎక్కువ. బుజ్జమ్మ తెలివైన ఆడపిల్ల. ముగ్గురు స్నేహితుల్ని తనకున్న చాకచక్యంతో సమన్వయపరుస్తూంటుంది. ఎక్కడినుండి ఎప్పుడు వచ్చారో, తల్లిదండ్రులెవరో, సొంత ఊరేదో నలుగురికీ తెలియకపోవడం అనే దిగులే ఈ నలుగుర్ని పొరపొచ్చాల్లేని మిత్రులుగ కూర్చింది.

తనని తాను సినీ తారలా భావించుకుంటుంది బుజ్జెమ్మ. కొంత కాలంగ నలుగుర్ని గమనిస్తున్న పత్రికా విలేఖరి ఒకాయన వీళ్లని ఇంటర్వ్యూ చేశాడు. తమ గురించి పేపర్లో రాస్తానన్నాడు. తమ జీవితాలు కొంత మెరుగయ్యేలా చేస్తానన్నాడు. ఫోటోలు కొన్ని తీసుకున్నాడు. చింపిరి జుట్టుతో చీమిడి కారే ముక్కుతో బుజ్జమ్మ సినీ తారలా పోజు యిచ్చింది.

లేచిన వేళ అనే కథలో సాయంకాలం పినాకిని బండినుండి డ్యూటీ దిగి నలుగురూ మంచినీళ్ళు తాగడానికి పంపు దగ్గర మూగారు. అనుకోని ఉపద్రవం పోలీసుల రూపంలో వచ్చి వాళ్ళని లాఠీలతో బాదే ప్రయత్నం చేస్తూండగ

తలోదారి పారిపోయారు. కోటిగాడి వీపుపై పడ్డలాఠీ దెబ్బ చాల బాధపెట్టింది. ఈ కథలో కోటిగాడు పడ్డ బాధ వర్ణనాతీతం. శవాల తాలూకు బంధువులు వెదజల్లిన చిల్లర నాణేలకోసం, ధనవంతుని కారు తుడిచి రూపాయి సంపాదించడంలాంటివి వీడు పడ్డ కష్టాల్లో భాగాలే. లాఠీ దెబ్బ బాధిస్తోంటే, కడుపులో ఆకలి కాల్చేస్తోంది. ధనవంతుడు ఇచ్చింది రూపాయే కాని దాన్ని విసరి క్రిందపడేలా ఇవ్వడం, బూతులు తిడుతూ మనస్తాపానికి గురి చెయ్యడం, వాచ్‌మేన్ బెదిరించడం వంటివి వాడికి బాల్యదశలో కలిగిన వేదనలు.

"ఈ కారుని నిన్నెవరు తుడవమన్నార్రా వెధవనాయాలా?" అంటూ నిస్సహాయునిపై దర్పం ప్రదర్శిస్తూ నీచంగా మాట్లాడటం పేదవాడి అణచివేత ధోరణిని గుర్తు చేస్తుంది. కష్టకాలంలో సానుభూతి చూపే స్నేహితులు దగ్గర లేకపోవడం కోటిని దిగులు పరుస్తుంది.

దేశంలో పెద్ద పెద్ద నాయకులు, ఉన్నతాధికారులు ఎంతటి నేరాలు చేసినా చిన్న శిక్షకూడా పడదు సరిగదా ! సమాజంలో దర్జాగా తిరగ్గలుగుతున్నారని, చిన్న నేరం చేసినప్పటికీ పేదవాడు పెద్దశిక్షలు అనుభవించాల్సి వస్తోందని రచయిత ఈ కథలో పరోక్షంగా సూచిస్తాడు.

పోలీసులు తమనెన్నడూ కొట్టలేదు. కాని నేడు లాఠీ దెబ్బ తినాల్సి వచ్చింది. పరమరోతగా, చెత్తాచెదారంతో అసహ్యంగా ఉన్న రైలు బోగీల్ని శుభ్రం చేస్తూ సమాజ సేవ చేస్తున్నామని కోటి తలపోస్తాడు. లైసెన్సు కూలీలకు పోటీ రావడం లేదని, దొంగతనాలు వంటి తీవ్రమైన నేరాలు చేయడంలేదని, కఠినంగా దండిచాల్సిన దోషాలు తమ నలుగురిలో లేవని కోటిగాని ఆంతర్యం. అనాథల్ని కనీసం మానవులుగానైనా చూడాలని కవి సమాజానికి ఉద్బోధ చేస్తున్నట్టుందీ సంఘటన.

ధనవంతుడి ఆకలి నక్షత్రాల హోటల్లో వందలాది రూపాయలతో తీరుతుండగా; కేవలం రెండున్నర రూపాయల్తో నిరుపేద పొట్ట నింపుకుంటున్నాడు. ధనవంతుడు ఎన్ని రకాల పదార్థాలతో భోజనం చేస్తాడో పెద్ద హోటళ్ళలో అని ప్రశ్నిస్తూ పేదవాడు అద్భుతాన్ని ప్రదర్శించడం వల్ల నేటి సమాజంలోని అసమానతలు పట్టి చూపినట్లైంది.

ఆదరంతో అచ్చమ్మ పెట్టిన అన్నంతిని స్టేషన్‌లోని ఓ మూల నక్కినక్కి పడుకున్నప్పటికీ పోలీసు వచ్చి మిగతా యెదవ నాయాళ్ళేరి అని ప్రశ్నించడం, వెకిలిగా నవ్వడం, గాయపడ్డవాణ్ణి జాలిగా చూడకపోవడం అమానుషం. అనాథలైనప్పటికీ మానవులం ఒక్కటే మానవత్వం మన తత్త్వమని తలచని అధికార మదాంధులపై కవి మానవతా వాదమనే కొరడా ఝుళిపిస్తాడు.

చింపిరి కథలో చింపిరి ముఖ్యుడు. చాలీ చాలని ఆదాయంతో సంతృప్తి చెందనివాడు. బ్రాందీషాపులో రోజుకు ఎనిమిది రూపాయలు జీతం, తాగుబోతులిచ్చే టిప్పు అదనపు సంపాదన. మొదటి రోజు బాగానే గడిచింది.

రైలు పెట్టె శుభ్రం చేయడమే నయం. రాత్రి 12 గంటలు దాటిన తర్వాత బ్రాందీ షాపు, రెస్టారెంట్‌ను తుడవడం చికాకనిపించింది. ఉమ్ములు ఆ ప్రాంతమంతా రోత గొలుపుతున్నాయి. మోకాళ్ళపై పాకుతూ శుభ్రం చేస్తున్నాడు. యజమానికి డబ్బు లెక్కించుకోవడం మీదే ధ్యాసగాని బాల కార్మికుడైన చింపిరికి మానవతా ధర్మంలో భోజనాదులు కల్పించాలనే తలంపులేదు. ఇది శ్రమ దోపిడి.

తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ శ్రమ దోచుకునే అవకాశం ఈ బాలకార్మికుల దగ్గర వీలవుతుంది. పెట్టుబడిదారుడుగా, దోపిడీదారుగానే ఇక్కడ యజమాని మనకు దర్శనమిస్తాడు.

ఇన్ని కష్టాలు ఎదురైనా ఆనందంగా అనుభవిస్తాడు చింపిరి కాని ఒక రూపాయితో సిగరెట్టు తెమ్మని కోరిన వినియోగదారునికి చింపిరి తెచ్చిస్తాడు. కాని ఆ తాగుబోతు మైకంతో, తాను రెండు రూపాయలు ఇచ్చానని సిగరెట్టు ఖర్చుపోగా మిగిలిన రూపాయి ఇవ్వాలని చింపిరిని దబాయిస్తాడు. యాగీ చేస్తాడు. బూతులు తిడుతూ తన్నడానికి వస్తే యజమాని ఏ మాత్రం పట్టించుకోడు. అది తనకు చెందని విషయంగా ప్రవర్తించడంతో నిస్సహాయుడిగా మిగిలిన చింపిరి చీదరింపుతో తన సొంత రూపాయిని తాగుబోతుకు యిచ్చి వేస్తాడు.

కష్టకాలంలో ఆదుకోని యజమాని పట్ల రోత పుట్టింది. తాను శ్రమదోపిడీకే కాక, ధనం కూడా కోల్పోవల్సిన పరిస్థితికి చలించిపోయాడు. పేదవాడి నిజాయితీకి విలువలేదని, పిల్లవాణ్ణి అనాధను బూతు మాటలతో కించపర్చడం ఇందులోని విషయాలు. అన్నిటికన్నా యజమాని నిర్లిప్తత, కార్మికుని పట్టించుకోకపోవడం, దిగజారిన మానవతా విలువలకు తార్కాణం. కనీసం మనిషిగ కూడ చింపిరి ఇక్కడ అగబడలేదు. చెప్పిన పనల్లా చేసే చిన్నసైజు యంత్రంలా ఆ షాపులో చింపిరి చూడబడ్డాడు. బాల కార్మిక వ్యవస్థపై కవి సమాజాన్ని నిలదీసిన కథయిది. మానవత్వాన్ని మంటగలిపే వారివద్ద తాను జీవించలేనని చింపిరికి అర్ధమయింది. డబ్బు సంపాదించడమే ముఖ్యంకాదనే సందేశం ఈ కథలోని కొసమెరుపు. కలసి బ్రతకడంలో పేదరికంలో కూడ ఆనందం పొందవచ్చనేది సారాంశం. తప్పు జరిగిన చోటే ప్రశ్నలతో నిలదీయాలి తప్ప, పలాయనం చేయరాదన్న మార్క్స్ భావజాలాలు చింపిరి కథలోని అంతర్గత రహస్యాలుగ చెప్పవచ్చు.

అమాయక బాలల బ్రతుకులు బుగ్గిపాలవుతున్నాయన్న నిజాన్ని పాఠకుల మనసులపై చిత్రించగలిగాడు కవి. దిగువ మధ్య తరగతి కుటుంబాలలోని వస్తువులతో కథలు రాయడం సుబ్బరామయ్య స్వభావం. కథన శిల్పంలో చాతుర్యం ప్రత్యేకత ఈయన లక్షణాలు. నిత్యం మన కన్నులముందు కదలాడే పాత్రల్ని ఎంచుకుని కథలుగా మలచగల నేర్పు సుబ్బరామయ్యకు సొంతం. చక్కని అభివ్యక్తి చూపగల ఈ రచయిత కరుణ రసాన్ని వెలయించే కథలు రచించారు.

వేచిన వేళ...... చింపిరి అనే కథల్లో ఛిద్రమవుతున్న అనాథ బాలల బ్రతుకుల్ని మానవతాకోణంలో దర్శించాలనేదే సందేశం.

శనగన వారి 'లేఖిని' లో వాల్మీకి

నారాయణం సురేష్ బాబు - సంస్కృత శాఖ

ఆధునికాంధ్ర సాహిత్య సరస్వతి ముద్దు బిడ్డలలో శ్రీ శనగన నరసింహ స్వామిగారు ఒకరు. వీరు సంస్కృతాంధ్ర భాషలలో ప్రవీణులు. ఆంధ్ర సాహిత్య సముద్రమును మథించిన పండిత వర్యులు. వీరు అనేక కావ్యాలు రచించారు. పద్యకవితలో వీరికి వీరే సాటి. పద్యమునకు జీవం పోసినవారు శ్రీ శనగన నరసింహ స్వామిగారు.

శనగన నరసింహ స్వామిగారు 1936 లో భీమవరం తాలూకా పాములపఱ్ఱు అనే గ్రామంలో వీరాస్వామి, సుబ్బమ్మ దంపతులకు కలిగిన ఏకైక పుత్ర రత్నము. వీరి చిన్ననాటి నుండి "కష్టే ఫలి" అన్న సూక్తికి బద్ధులై, భీమవరం డి.యస్.ఆర్. కళాశాలలో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో విద్య నభ్యసించి, ఆంధ్ర లొయోలా కళాశాలలో గత ముప్పది ఐదు సంవత్సరముల పాటు ఆంధ్ర శాఖలో ట్యూటర్‌గా, అధ్యాపకులుగా, శాఖాధ్యక్షులుగా పనిచేసి, 1994 మార్చి 31 వ తేదీన పదవీ విరమణ చేశారు. స్వామిగారి భావ ప్రకృతి నుండి వెలసిన కావ్యాలలో మేలు బంతివంటి, ముత్యాలు, పగడాల వంటి పద్య సమూహములతో కూర్చబడిన కావ్యాలు ఎన్నో ముద్రితములు, అముద్రితములు ఉన్నాయి. వాటిలో మచ్చుకు కొన్ని. వాల్మీకి (పద్యకావ్యం), రత్నాపాంచాలిక (నాటకము), గబ్బిలము (3 వ భాగము), శారద రాత్రులు (పద్యకావ్యం), చైత్రపరిది (పద్యకావ్యం), ఋతుసంహారం (పద్య కావ్యం), భువన విజయం మొదలైనవి. నరసింహ స్వామిగారిచే కూర్చబడి, నగిషీలు దిద్దబడిన, వాల్మీకి కావ్యమును సమీక్షించే ప్రయత్నం ఈ వ్యాసం.

శ్రీ శనగన నరసింహ స్వామిగారి "వాల్మీకి" కావ్యం కొన్ని సంవత్సరములు నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలల డిగ్రీ విద్యార్థులకు పాఠ్యాంశముగా ఉన్నది. వాల్మీకి జీవిత చరితమును కావ్య రూపముగా అల్లిన కవిశేఖరులలో శనగన నరసింహ స్వామిగారు ఒకరు. స్వామిగారి వాల్మీకి కావ్యం పండితులచేత వేయినోళ్ళ పొగడబడింది. వాల్మీకి కృతి శనగన వారి కావ్య ప్రకృతి.

"ధర్మ దేవత పావన తనువు నుండి
ధరణి జాఱిన పాప పాదమ్ము మగుడ
మాన వాకృతి దాల్చిన మాద్రి వాడు
జార చోర శిఖామణి చక్రవర్తి."

వాల్మీకి వృత్తి చోరత్వం. కావున బాటసారులను దోపిడి చేసి సంసారసాగరమును గడుపుచున్నవాడు. అతడు కూడా ఒక తల్లికి పుట్టిన బిడ్డడే. కాని వాని పుట్టుకలో కొంత భేదం ఉన్నది. దీనితో అతడు ఆ అరణ్యంలో జారచోర చక్రవర్తిగా ప్రకాశించుచున్నాడు. ఎదుటి వారి హృదయమునకు హత్తుకునే విధంగా భావాన్ని వ్యక్తీకరించడంలో స్వామిగారు సిద్ధ హస్తులని వాక్రుచ్చుటకు పై పద్యమే తార్కాణము.

"పెనిమిటి చేసిన పాపం
బున భాగము లేదు చిగుర బోణికి బుణ్యం
బున సగము పాలుగలదని
వినమే చెవులార ! ధర్మవేత్తలు నుడువన్."

సప్తర్షులు వాల్మీకిని అడిగిన ప్రశ్నకు సత్యాన్వేషణార్థమై వేగంగా ఇంటికి వెళ్ళి, తన భార్యకు మునులు ప్రశ్నించిన వివరములన్ని తెలిపాడు. దానికి ఆమె ప్రతిస్పందిస్తూ ఇలా సమాధానం యిచ్చింది. "నీవు తెచ్చిన పచ్చి ఆకులను వచన క్రియ చేసి పెట్టుటయేకాని, నీవు చేసిన పాపకర్మలందు మాకు భాగం లేదు. కావున నీవుచేసిన పుణ్య కార్యములందు సగభాగముందిగాని, నీ పాపకృత్యములందు భాగం లేదని ధర్మశాస్త్ర నుడిని వినలేదా?" అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చింది. ఈ విధంగా కథాకథన తీరును వర్ణించటంలో స్వామిగారు దక్షులు. అంతే కాకుండా పద్యమందు రామరాజభూషణుండు వలే రాగాలాపనను సాధించిన వారు. వీరి పద్యంలోని నడక అలా .... సాగిపోతూ, చదువరుల మనస్సుకు భావోద్రేకం, భావావేశం, రసానందం, భావానందం కలిగిస్తుంది.

"పులి పిల్లలు నీ కుఱ్ఱలు
కుల మెల్ల దరించు నింక గొడుకా ! యనుచున్
కుల వృద్ధులు కొని యాడం
బులకించ వో? మేను వెంచవో? మఱచితివో?"

అలా సృష్టిలయలోని పరమార్ధమును మునుల ద్వారా యెరిగినవాడై తన చోరత్వానికి భరతవాక్యం పలికి మునుల ఆజ్ఞానుసారం, సత్యాన్వేషణకై తపస్సు చేయనారంభించినాడు. దీన్ని తెలుసుకున్న అతని భార్య తన మగనిని తనకు దూరం కాకుండా చేసుకొనడానికి, వాల్మీకి తపః ప్రదేశానికి వెళ్ళింది. అందొక చోట తన భర్తను కని, ఏదో విధంగా తన భర్తను ఒప్పించి ఇంటికి తోడ్కొని వెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. కానీ ఆ సమయానికే ధ్యాన సముద్రపు నిద్రలో మునిగిన మౌని వాల్మీకి మహర్షికి ఇవి చెవికి సోకలేదు. ఈ విధంగా భావవ్యక్తీకరణలో స్వామిగారు అగ్రగణ్యులు. ముత్యం ఎప్పటికైనా ముత్యంగానే ఉంటుందనుటకు కించిత్తు ఉదాహరణ ఇస్తాను. స్వామిగారు ఫోర్తు ఫారమ్ చదివేరోజులలో, ఆనాటి ముఖ్యమంత్రిగారైన ప్రకాశం పంతులుగారు స్వామిగారు నివసిస్తున్న ప్రక్కగ్రామానికి వచ్చిరి. కొందరి ద్వారా ప్రకాశం గారి రాకను తెలుసుకొన్న స్వామిగారు ఆ గ్రామానికి వెళ్ళడానికి నిశ్చయించుకొని, త్రోవలో నడుస్తూ, ప్రకాశం గారిమీద పద్యాలు కొన్నింటిని వ్రాసారు. ఆ పద్యాలను ప్రకాశంగారి సభలో చదివి ఆనాడే ప్రకాశంగారి ప్రశంసలకు పాత్రులైనారు శ్రీ స్వామిగారు.

సీ. జాఱుపయ్యెదలను సరిదిద్దు నెపమున బటువు గుబ్బల సొంపు బయలు పఱచి
కుసుమ గుచ్ఛములను గోయు కైతవమున బాహుమూలద్యుతుల్ బాహిరించి
ప్రియ సఖీజనమును బిలుచు వ్యాజంబున లలిత వాఙ్మాధురి వెలువరించి
కార్యార్థ మందందు గదలాడు మిషతోడ జఘున చాపల్యము జాట చేసి

తే. అలసి సొలసి వైలింపనలిన ముఖుల
కోష్ణ నిశ్వసనములగవోష్ఠ మయ్యె
మందమలయానిలంబును మౌని వరుడు
కనులు తెఱచిన జాడ యే కానరాదు !

అలా తపస్సమాధిలోనికి వెళ్ళిన వాల్మీకి రామనామ ధ్యానం అలా... అలా... దేవలోకంలోని దేవేంద్రుని చెవిన పడినది. తన పదవికి హానికలుగువేమోనని, తన నాట్యకత్తెలలో అగ్రగణ్యమైన రంభను వాల్మీకి తపస్సుకు భంగం కలిగించడానికి భూలోకమునకు ఆమె చెలులతో పంపాడు. ఆమె ఎప్పటిలాగే తనయొక్క శరీరాకృతి బయలుపరుస్తూ, తన నాట్య సౌభాగ్యము భాసిల్లే విధంగా చేస్తున్నది. కానీ ఎన్ని భంగిమలలో రంభ తన కామవాంఛను వ్యక్తపరచినా వాల్మీకి మౌని ఏకాగ్రతలో మార్పురాలేదు. ఆ రంభ భంగిమలను మన కళ్ళముందు రంభ ఉన్నట్లుగా భ్రమించే విధంగా వర్ణించుటలో స్వామిగారు సిద్ధహస్తులు. నవరసాలలో రసవంతమైన శృంగార రసమును పోషించటంలో స్వామిగారు రససిద్ధులు అనడానికి పైపద్యమే తార్కాణము. అది రసిక జనులకు ఆనందదాయకమైనది. అందువలననే, స్వామిగారు "అరసికులను ఏ విధంగానూ మెప్పించలేమని" అంటారు.

తే. పుట్ట మొలిచెనో పుట్టపై చెట్టు మొలిచి
చెట్టు పై పిట్టగమిగూండ్లు పెట్టుకొనెనొ
యెఱుగదా మౌని యిటు కొన్ని యేండ్లు గడవ
దైవికంబుగ మఱలనా దారి బట్టి.

ఆ విధంగా విముఖత చెందిన రంభ నిజలోకమునకు పోయినది. కానీ వాల్మీకి తపస్సులో ఏ విధమైన మార్పు రాలేదు. అది జరుగకపోగా, ఆ యోగ నిష్ఠలో ఉన్న వాల్మీకి తన చుట్టు పుట్ట మొలిచినదో, ఆ పుట్టపై చెట్టు మొలకెత్తినదో ఆ చెట్టుపై పిట్టలు నివాసం ఏర్పాటు చేసుకున్నవో తెలియక యోగ నిద్రలో ఉన్నవాడు. ఈ విధంగా పద్యానికి అందాలుచేకూర్చి, పద్యరచన చేయటంలో స్వామిగారు ప్రసిద్ధులయ్యారు. వృత్త్యానుప్రాసాలంకారములను, శ్లేషలను, సందర్భోచితంగా ఉపయోగించడంలో స్వామిగారు వీరికి వీరేసాటి.

తే. వనము వనమెల్ల వలమోచు విమతి చేసె
భ్రమర గాన ముఖంబున బ్రథమ కవిని
దిక్కులకు మోసికొని పోయె వాక్కు పవన
మాదిమశ్లోక సృష్టి సమార్ద గాథ

కొన్నాళ్ళకు, దైవికంగా అదే త్రోవలో పోతూ, రామనామ స్మరణం కవినవారై, సప్తర్షులు ఆ ప్రదేశమునకు చేరారు. ఆ మౌని తన దివ్యజ్ఞానంతో మునులరాకను చూచినవాడై, ధ్యాన సముద్రముమండి వెలుపలికి వచ్చి, ఆ సప్తర్షుల పాదాలకు మ్రొక్కినాడు. అప్పుడు ఆ సప్తర్షులు, ఆయన దీక్షాను వ్రతమునకు మెచ్చినవారై, దశరథ రాముని చరితమును వ్రాయుమని ఆజ్ఞాపించి వెడలిపోయారు. అలా ఆజ్ఞను గైకొన్నవాడై తన శిష్యగణముతో వన భూములందు సంచరించుచూ, కందమూలములను తింటూ, ఒకానొకచోట ఒక దృశ్యం చూచి హృదయం కలతచెందగా అనుకోని విధంగా అలవోకగా మౌని నోటనుండి శ్లోకరూపం దాల్చిన శాపం ఒకటి వెలువడినది. అదే వాల్మీకి కావ్య సృష్టికి నాందీ వాక్యం పలికి, ఆది కవిగా ప్రసిద్ధికెక్కినాడు. అలా వాల్మీకి రామాయణ కృతి ద్వారా జీవిత చరితార్థతను పొందివాడు.

శ్రీ శనగన నరసింహ స్వామి పండిత శ్రేష్టుని గురించి చెప్పడానికి నేనెంతవాడను. ఆయనొక దైవం, నేనొక భక్తుడను. ఆయనొక గురువు, నేనొక శిష్యుడను. స్వామిగారు నిరాడంబరులు, ఆడంబరాలకు అతీతులు. అందుకే పదవీ విరమణ సందర్భమున అడిగిన ప్రశ్నకు "నేను మరలా నన్నయ నుండీ నారాయణ రెడ్డి వరకు ఉన్న కవిత్వాన్ని చదవాలని ఉంది" అని సమాధానమిచ్చినారు. స్వామిగారు మన పూర్వుల గురించి చెప్పుచూ, 'వారు సింధువులు, మనం బిందువులమని' ఎంతో నిరాడంబరంగా వాక్రుచ్చినారు.

"విజయము ఘనతకు ద్రోణుని విద్యఫలము
భార్గవుని శిష్యుడయ్యె దేవ వ్రతుండు
నలిన నాభునకును గురు కులము లేదె
గురుడె బ్రహ్మ విష్ణువు, మహేశ్వరుడు భువిని"

"శనగన వంశాబ్ధి విధుడు
జనులకు కవితా మధువును చక్కగ నందిం
చిన కవి మధుపము సతతము
తన శిష్యుల మదిని దోచు ధార్మిక గురుడై"

"వాయిదాల వ్యాధి"

యస్. బి. రవితేజా, ఆర్.బి. 95, ఆర్.నెం. 140, ఇంటర్ రెండవ సం॥ బై.పి.సి.

నేటి యువతరాన్ని పట్టుకు వేధిస్తున్న సమస్యల్లో "వాయిదాల వ్యాధి" ముఖ్యమైనది. POSTPONEMENT IS THE THIEF OF THE TIME అన్నాడు ఒక మేధావి. సమయాన్ని హరింపజేసే ఈ వాయిదాల వ్యాధి స్వయంకృతాపరాధమేనని గ్రహించాలి. ప్రతి చిన్న పని కూడా "రేపు చూద్దాం... ఎల్లుండి చేద్దాం... ఇంకా టైముందిగా !.... అప్పుడే అంత కంగారెందుకు... తరువాత చెయ్యొచ్చులే" అంటూ కాలయాపన చేసి, చివరకు ఆఖరి క్షణంలో ఆందోళనకు గురై, అనేక సమస్యల్లో చిక్కుకున్న వారెందరో ఉన్నారు. ఆ ఆందోళన చివరకు అనారోగ్యానికి కూడా దారితీస్తుందని అనుభవించిన వారికి తెలుసు.

పని వాయిదా వేసే తత్త్వం అందరిలో ఉంటుందంటాడు "ఎరిక్‌సన్" అనే హిప్నాటిస్టు. ఒక పట్టణంలో అసలు పనులను వాయిదా వెయ్యని మనుషులను అక్కడి టౌన్‌హాల్లో సమావేశపరిచితే ఆ హాలు పదవవంతు కూడా నిండదంటాడు. అక్కడికి వచ్చిన వాళ్ళను కూడా నిలదీసి అడిగితే, వారు మిగతా పనులను వాయిదావేసి అక్కడికి వచ్చామని అంగీకరిస్తారు. మనందరిలో కొద్దో గొప్పో వాయిదాలు వేసే గుణం ఉండవచ్చు. కానీ చదువుకునే విద్యార్థినీ విద్యార్థుల్లో ఇది ఉండకూడదు. "రేపు చదువుకోవచ్చులే... పరీక్షలకు ఇంకా చాలా టైముంది" వంటి సమాధానాలతో కాలాన్ని వెళ్ళదీయకూడదు. ఇటువంటి స్టూడెంట్స్, తాము చూడవలసిన సినిమాలు, కబుర్లు, తిరుగుళ్ళు మాత్రం వాయిదా వెయ్యరు. అది ఖచ్చితంగా, ఠంచనుగా చేస్తారు. అదే శ్రద్ధ చదువులో చూపించగలిగితే. అదృష్టవంతులు. వారు గుర్తించవలసిన సత్యం ఒకటుంది. "ఇప్పుడు కష్టపడితే భవిష్యత్తులో సుఖపడవచ్చు. ఇప్పుడు సుఖపడితే భవిష్యత్తులో కష్టాలు తప్పవు" ఈ సత్యాన్ని గుర్తించాలి. నమ్మాలి, ఆచరణలో పెట్టాలి.

రాబర్ట్ మూర్ అనే సైకాలజిస్టు వాయిదాల వ్యాధిని నివారించడానికి ఒక చిట్కా తెలిపాడు. ఉదయం లేవగానే ఒక కాగితం మీద ఇలా రాయమంటాడు.

ఈ రోజు మంచిరోజు... నాకు చాలా మంచిరోజు....

ఈ రోజు నాలోని బద్ధకాన్ని బద్దలు కొట్టబోతున్నాను.

నా లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి పట్టుదలతో పని ప్రారంభిస్తున్నాను.

ఈ పని ఇలా నిరంతరం సాగుతుంది విజయం సాధించే వరకు. ఈ విధంగా ఒకసారి, లేదా రెండుసార్లు రాయడం వలన మీ మనస్సుకి పాజిటివ్ సజెషన్లు వచ్చినట్లవుతుంది. నిజానికి ఐదారుసార్లు రాయడం వలన తమలో అద్భుతమైన ఉత్సాహం రేకెత్తిందని, చెప్పారు. అయితే ఒకసారి కూడా రాయడానికి బద్ధకం వేసి "రేపు రాద్దంలే" అనుకున్నవారు కూడా ఉన్నారు. వారు అక్కడే తిరిగిపోయారు. అందులోని "లాజిక్కు" గ్రహించినవారు ఇప్పుడు దేశవిదేశాల్లో ఉన్నత పదవుల్లో ఉన్నారు. లాజిక్కుని "రీ ఇన్‌ఫోర్స్‌మెంట్" అంటారు. అంటే పదే పదే పాజిటివ్‌గా రాయడం వలన అది విజయానికి దారిచూపింది.

భవిష్యత్తు బావుండాలంటే దానికి తగిన పునాది ఉండాలి. దానికి మంచి ప్రణాళికకావాలి "మంచి ఆలోచన అనే విత్తనాన్ని నాటితే అది ''ఒక మంచి పని''గా రూపొందుతుంది ఆ మంచి పనిని అంగీకరిస్తే అది ఒక మంచి అలవాటుగా మారుతుంది 'ఆ మంచి అలవాటు'ని సాధనచేస్తే అది మీ వైఖరే మిమ్మల్ని విజయపథానికి చేర్చి

తీరుతుంది. అందుకే, వాయిదాల వ్యాధిని విడిచిపెడతాననే "మంచి ఆలోచన" ను ఈనాడే మీ మనసులో నాటండి.

"స్టీఫెన్ కోవే" అనే ఒక సైకాలజిస్టు పనులను పద్ధతి ప్రకారం చేయడానికి ఒక అద్భుతమైన చిట్కా తయారు చేసి మేనేజ్‌మెంట్ రంగాన్ని ఒక కుదుపు కుదిపాడు. "ఫస్ట్ థింగ్స్ ఫస్ట్" (FIRST THINGS FIRST) అనే పుస్తకంలో టైమ్ మేనేజ్‌మెంట్‌కి చక్కని చిట్కాలు ఇచ్చాడు. కాలేజీల్లో చదువుతున్న యువతీ యువకులను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఇక్కడ "స్టీఫెన్ కోవే" ఇచ్చిన పట్టికను చిన్న మార్పులు చేసి ఇక్కడ అందిస్తున్నాను.

అర్జంటు

1. పరీక్ష ఫీజు కట్టడానికి ఆఖరి రోజు, రేపటి నుండి ఫైనల్ పరీక్షలు; ఆందోళన వలన అనారోగ్యం; దిక్కుతోచని పరిస్థితి; ఆత్మహత్యలాంటి ఆలోచనలు

2. కమ్యూనికేషన్, వ్యక్తిత్వ వికాసం, శరీర వ్యాయామం, పబ్లిక్ రిలేషన్స్ హాబీ నేర్చుకోవడం.

అర్జంటు కాదు

3. సకాలంలో ఫీజు కట్టడం; ఏ రోజు పాఠం ఆ రోజు చదవడం; ప్రశాంతంగా ప్రిపరేషన్ అవడం భవిష్యత్తు ప్రణాళిక లక్ష్య నిర్ణయం.

4. టీవీలు - సినిమాలు, ఇంటర్‌నెట్ ఛాట్ - కబుర్లు, ప్రేమ వ్యవహారాలు షోకులు - షికార్లు రాజకీయాలు - రౌడీయిజం.

1 వ బాక్సులో ఉన్న అంశాలు అర్జంటు - అతిముఖ్యం

2 వ బాక్సులో ఉన్న అంశాలు అర్జంటుకాదు - కానీ అతిముఖ్యం.

3 వ బాక్సులో ఉన్న అంశాలు అర్జంటే - కానీ ముఖ్యం కాదు.

4 వ బాక్సులో ఉన్న అంశాలు అర్జుంటు కాదు - ముఖ్యం కూడాకాదు.

కానీ నేటి యువతరం 4 వ బాక్సులోని పనికిరాని అంశాలకు అత్యంత ప్రాధాన్యతనిస్తున్నారు. ఇప్పుడమేకాదు వాటిని బాక్స్ నంబరు 1 లో పెట్టుకుని అవి అర్జెంటుగా అతిముఖ్యంగా భావిస్తున్నారు. దానివలనే ఇన్ని అనర్థాలు. నిజానికి బాక్స్ నంబర్ 1 లో వచ్చినవన్నీ అత్యంత ప్రధానమైనవి. తమ నిర్లక్ష్యం వలననే వాయిదాల తత్త్వం వలనే అవి అందులో చేరాయని గుర్తించాలి. వాటిని ఇంకా అశ్రద్ధ చేస్తే మనుగడకే ప్రమాదం. "స్టీఫెన్ కోవే" చెప్పేదేమిటంటే బాక్సు నంబరు 1 లో వచ్చిన అంశాలన్నీ కొంతకాలం పాటు 2 వ బాక్సులో ఉన్నాయి. అయితే అక్కడ మీరు బద్ధకంతో వాయిదావేసారు. ఉదాహరణకు పరీక్షకు ఫీజు కట్టడానికి మీకు కాలేజి యాజమాన్యం కనీసం 15 రోజులు గడువిచ్చింది. దానిని మీరు అర్జంటుకాదు అనే 2వ బాక్సులో ఉంచి, అశ్రద్ధచేసి చివరకు 1వ బాక్స్‌లో ఎల్లవేళలా ఖాళీగా ఉండాలంటాడు - "కోవే". అవన్నీ శారీరక, మానసిక వత్తిడిని కలిగించే అంశాలు.

ఇకపోతే మూడవ బాక్సులోని అంశాలన్నీ అర్జంటేకానీ ముఖ్యంకాదు. అంతమాత్రాన వాటిని అశ్రద్ధ చేయకూడదు. ఈ రోజుల్లో కమ్యూనికేషన్స్ చాలా అవసరం మీకు 'ఏ వృత్తిలో ఉన్నా ఇవి తప్పదు. మీలో ఎంత టాలెంట్ ఉన్నా అది ప్రదర్శించగలిగే నైపుణ్యం, నలుగురితో మాట్లాడే "పబ్లిక్ రిలేషన్స్" అన్నీ అవసరమే.

కాబట్టి మనం గుర్తించాల్సిన విషయం ఒకటే బద్ధకం మన బద్ధశత్రువు దాన్ని జయించగలిగితే మన "విజయం" "నిశ్చయం."

"కోపం Vs శాంతం"

డా. వీరం రెడ్డి గోపాల రెడ్డి, తెలుగు లెక్చరర్

మనిషి జీవితం గురించి ఎంత తెలుసుకున్నా సంపూర్ణంగా తెలియదు. అన్ని రకాల కొలమానికలతో వ్యక్తిత్వాన్ని 90 శాతం అంచనా వేయవచ్చు. మిగిలిన ఆ పది శాతం తన సొంతం అది ఎవ్వరికి అర్థంకాదు, తనకు తప్ప. "నిన్ను గురించి నాకంతా తెలుసు" - అని భారీ డైలాగ్స్ పలుకుతుంటాం. దానర్థం "నన్ను గురించి కూడా నీ కంతా తెలుసు" - అని. మనలోని బలం/బలహీనతలను కూడా ఇతరులకు చెప్పినట్టు అవుతుంది.

సహనంలో కంటే కోపంలోనే మనిషి వ్యక్తిత్వం వేగంగా, సమగ్రంగా, స్పష్టంగా బయటపడుతుంది. కోపం సత్యాన్ని దాచలేదు. ఎన్నో ఏళ్లుగా దాగిఉన్న, అణగి ఉన్న యదార్థ వాక్యాలు వెంటవెంటనే బయట పెట్టుకొనే అవకాశం కోపం మనిషికి ఇస్తుంది. కోపాన్ని ప్రదర్శించకపోతే ఎదుటి వాళ్లకు మనం సులభంగా అర్థం కాలేం. అందుకే మిత్రునికంటే శత్రువునే నమ్మమంటారు. మిత్రుని కంటే శత్రువే నిజాయితీపరుడు (కొన్ని సందర్భాలలో) అని అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకొంటారు.

నిప్పు నీటినుండే పుడుతుంది. అదే నీరు నిప్పును ఆర్పివేస్తుంది. నిప్పు ఎప్పుడు తన బాధ్యతలను విస్మరించి అతిగా ప్రవర్తిస్తే చూస్తూ ఊరుకోదు నీరు. నిప్పు తప్పుచేస్తుందని నీటికి తెలుసు. అందుకే నిప్పున్నచోటల్లా నీరు ఉండి తీరుతుంది. ఎప్పుడూ నన్నే అంటి పెట్టుకొని ఎందుకుంటావని నిప్పు నీటిని అడిగితే, కాదు కాదు నువ్వే నన్నంటిపెట్టుకొని ఉన్నావని నీరు అంటుంది. దేన్ని ఏది అంటిపెట్టుకొని బ్రతుకుతున్నారన్నది ఆ రెంటికే తెలియదు. అందుకే వాటికి రాత్రింబవళ్ళు ఒక్కటే ఘర్షణ. బ్రతికినంత కాలం సంఘర్షణ. పోనీ విడివిడిగా సంతోషంగా బ్రతుకుదామని ఎన్నోసార్లు అనుకున్నా విడిపోలేని బంధం వాటిది. కలిసి ఉండడానికి ఇష్టపడవు. విడిపోవడానికి వీలు కల్పించుకోవు. తప్పంతా నీదేనని ఒకరినొకరు అనుకోవడమేకానీ, ఏనాడు మరొకరితో తమ తమ తప్పొప్పులు చెప్పుకోలేని నిస్సహాయత.

నిప్పు తాననుకొంటుంది తనలో అందరిని ఇముడ్చుకోగలనని. స్వభావరీత్యా అది సహజమే. చేతనయితే రూపాన్ని మార్చకుండా తనలో ఐక్యం చేసుకోమంటే అదిమాత్రం కుదరదంటుంది. నా కంతటి సహనం లేదు. కావాలంటే నీటి దగ్గరకు వెళ్ళు అది రక్షిస్తుందని అంటుంది. నిప్పు నిజాయితీని అందరూ ఒప్పుకోవలసిందే. కాకపోతే వెనక ముందు ఆలోచించకుండా చేసే పనులే అందరికి నచ్చవు. అందుకే ఎంతటి నిప్పుకనిక అయినా ఒక నీటి చుక్కకు కొంతైనా బలహీనపడుతుంది.

బ్రతుకు మూన్నాళ్ళ ముచ్చటైనప్పుడు ప్రతి క్షణాన్ని సంతోషంగా గడపవలసి ఉంటుంది. ఎవ్వరూ తీసుక వెళ్ళగలిగింది ఏమీ లేదని స్పష్టంగా తెలుసు. అవసరమైనప్పుడు ప్రేగు, రక్తబంధాలన్నీ వదలిపెట్టి కూడా ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. ఒక్కొక్క పర్యాయం లోకంలో ఎవరికి ఎవరు సంబంధించిన వాళ్ళు కాదు, నాకు నేనే సంబంధం, నాకు నేనే సర్వస్వం, నాకెవ్వరూ అక్కరలేదు;

నా అన్నవాళ్ళు నాకెవ్వరూ లేరు అనే ఆలోచనా పరంపరలు ప్రతి ఒక్కరికీ వస్తూ ఉంటాయి. నిజం పరిశీలిస్తే సత్యం కూడా ఇదే.

ప్రేమ, ఆప్యాయత, అనుబంధాలు అన్నీ మనం కల్పించుకొన్నవే. మనిషి నుంచి మనిషి దూరమయ్యేప్పుడు ఆ బంధాలన్నీ తెగిపోయి విడివడి స్పష్టంగా కళ్ళముందు సాక్షాత్కరిస్తాయి. అనుభవాలను వదిలి అందరూ వద్దంటున్నా వెళ్ళిపోతూ ఉంటాం. ఒక్కొక్కసారి ఆలోచిస్తే కోపంతో మనిషి ఏం సాధించగలడు అనే ప్రశ్న ఎదురవుతుంది. కోపం గొప్పదా ! శాంతం గొప్పదా ! అనే అంశం ఇప్పటికి అర్థంకానిదిగానే ఉండిపోతుంది. శాంతం గొప్పదని అన్నామే అనుకో కోపానికి కోపం వస్తుంది. నీ బ్రతుకు అంటే నీ మొహం నాకు చూపించవద్దు అని కసిరికొడుతుంది. ఎందుకమ్మా ! అంతకోపమంటే 'నోర్మూయి మరొక్కమాట మాట్లాడావా ఒళ్ళు చీరేస్తాను. వెధవవాగుడు నువ్వు. చేసిందంతా చేసి మళ్లీ న్యాయం చెప్పడానికొస్తావా' అని అంటుంది.

కోపం గొప్పదని అన్నామే అనుకో శాంతానికి కూడా కోపమేవస్తుంది. "నా ఓపికకు ఇదా ప్రతిఫలం, అందరూ నన్ను తిట్టేవాళ్ళే, నేనంటే అందరికి చులకనే", అని బాధపడుతుంది. తిరిగి శాంతపడే వరకూ కోపాన్ని ప్రదర్శిస్తూనే (మనసులో) ఉంటుంది.

కోపం, శాంతం రెండు మనిషికి భగవంతుడిచ్చిన రెండు వరాల వంటివి. మనిషికి రెండు కళ్ళ వంటివి. కోపాన్ని ఎంత సులభంగా వ్యక్తం చేయగలమో, అంతే సులభంగా శాంతాన్ని కూడా వ్యక్తం చేయగలిగి ఉండాలి. జీవి జీవించేంత వరకు అవి అన్ని వేళల అతనిని కాపాడుతూ ఉండాలి. వాటిలో ఏ ఒక్కటి ఎక్కువ కాదు తక్కువ కాదు. దేశ కాలమాన పరిస్థితులను బట్టి దేని పని అది చేసుకుంటూ వెళుతున్నంత వరకూ ఎవరికీ ఎలాంటి హాని జరుగదు. కాకపోతే ఒక్కొక్కసారి ఒకటి చేయవలసిన పని మరొకటి చేయవలసి వస్తే అనేక ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. దేని ప్రయోజనం, గొప్పతనం దాందే ఎక్కువ తక్కువ నిష్పత్తులుండవు.

మనిషిలో కోపం ఎక్కువైతే దాన్ని శాంతమే రక్షించాలి. శాంతమెక్కువైతే దాన్ని కోపమే రక్షించాలి. ఈ రెండు ఒక దానిమీద ఒకటి ఆధారపడి బ్రతికితే బ్రతుక్కి ఓ అర్థం ఉంటుంది. ఒకదానికొకటి సంబంధం లేకుండా బ్రతికితే బ్రతుకు వ్యర్థమవుతుంది. ఇది వ్యక్తికైనా కావచ్చు కుటుంబంలోనైనా కావచ్చు, సామాజికమైందిగా ఉండవచ్చు, సార్వత్రికమనవచ్చు.

అందుకే చాలాచోట్ల "అవును" అని కోపంతో పలికినా, శాంతంతో పలికినా "కాదు" అని దానికి అనుగుణమైన జవాబువస్తుంది. కారణం "కోపం" కోరికలను పెంచితే, "శాంతం" - కోరికలను అణచడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. అందువల్లనే ఆ రెండింటికీ విడదీయరాని ఘర్షణ ఎప్పుడూ ఉంటుంది. జన జీవితాలను అర్థం చేసుకోవాలంటే ఆ రెండింటి పట్ల సరైన అవగాహన ఉండాలన్నది నిజం.

విలువలు నేర్పండి

డేవిడ్ రాజు గొల్లపూడి, లెక్చరర్, డిపార్ట్‌మెంట్ యం.బి.ఎ.

ఈ తరం విద్యార్థులకు అధ్యాపకులను కామెంట్ చేయటం ఫ్యాషన్ అయిపోయింది. చదివేది శూన్యం అయినా హేళనలో విలువైన పాత్రను పోషిస్తున్నాడు నేటి ఆంధ్రా స్టూడెంట్. కారణం భ్రష్టుపట్టిన సినిమా నాగరికతను చూసి అదే అసలైన ఫ్యాషన్ అనుకొనే అమాయకపు విద్యార్థులకు మన రాష్ట్రంలో కొదువే లేదు. సినిమా నాగరికతనుండి మంచి నేర్చుకోవలసింది పోయి... చెడును నేర్చుకొంటున్న మన విద్యార్థులను ఎలా బాగుచేయాలో చెప్పండి. అసలు వీళ్ళను అని లాభం లేదు; వెర్రితలలు వేస్తున్న దర్శక - నిర్మాతలదే ఈ పాపం.

అజ్ఞాన తిమిరాలను పారద్రోలి, విజ్ఞాన జ్యోతులను వెలిగించేవాడు గురువు. దాదాపు జీవితంలో 40% అధ్యాపకులతోనే మనిషి గడుపుతాడు. విద్యార్థిలో అజ్ఞానాన్ని తీసివేసి... అక్షరాభ్యాసం నుండి పట్టభద్రుడయ్యే వరకూ.... వివిధ స్థాయిల్లో, వివిధ పాత్రల్లో దర్శనమిస్తుంటాడు గురువు. సమాజానికి కావలసిన మేధావి వర్గం గురువు చేతిలోనుండే మలచబడుతుంది. సమకాలీన ప్రపంచంలో ఒక గురువు దేశంలో అత్యున్నత పదవిని అధిష్టించాడు; అందరికీ ఆదర్శమయ్యాడు. అప్పట్లో గురువు పట్ల వల్లమాలిన అభిమానం, ప్రేమ, గౌరవ భావాలు విద్యార్థుల్లో ఉండేవి. నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత విశ్వకవి రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ కూడా ఒక గురువే. ఇలా ఎన్నో ఉదాహరణలు నేటి సినీ దర్శకులు మరచిపోతున్నారు. వాళ్ళ సినిమాల్లో నవ్వుకోవటానికి ఒక పాత్ర కావాలి. ఆ పాత్రను అధ్యాపకుని చేత పోషింపచేస్తున్నారు. అనాగరికంగా, ఎంతో హీనంగా నేటి సినీ నిర్మాతలు, దర్శకులు అధ్యాపకుడి పాత్రను గేలి కావించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కంచే చేను మేస్తే, కాపేమి చేయగలదు అన్న చందాన... మంచి చూపించాల్సిన సినిమాలే అధ్యాపకుడిని హేళన చేసి చూపిస్తుంటే ఇక వీళ్ళను బాగుచేసే దెవరు?

వేదాలు "గీతా" లలో ఈ గురువుకు సమున్నత స్థానం ఇచ్చి గౌరవించాయి. మనిషికి జీవం ప్రసాదించేది భగవంతుడైతే జన్మనిచ్చేది జననీ జనకులైతేలు, ఆ జన్మకు విలువను, సార్థకతను తీసుకువచ్చేది గురువే. అందుకే తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవం... ముగ్గురిని సమానంగా ఎంచారు. అటువంటిది నేటి సినిమా కథల్లో గురువుకు లభించే గౌరవం ఎలా ఉంది? గురువును ఎంత హీనంగా చూపిస్తే అంతగా హీరో అయిపోతాడు. కొంతకాలంగా వస్తున్న సినిమాలలో అధ్యాపకుడి మీద కార్టూన్‌లేని సినిమా లేదంటే అతిశయోక్తి కాదేమో! అసలు నిజ జీవితంలో గురువే కథానాయకుడైతే.... దానిని మన సినీ దర్శకులు వక్రీకరించి హాస్య సన్నివేశాలకు వాడుకొంటున్నారు. గురువును ప్రధాన నాయకుడిగా చూపి తీసిన సినిమాలను వేళ్ళమీద లెక్కించవచ్చు. స్కూళ్ళలో, కళాశాలల్లో, విశ్వవిద్యాలయాల్లో పనిచేసే ఇంతమంది మనోభావాలను దెబ్బతీసే విధంగా మీరు తీస్తున్న సినిమాలు ఈ సమాజాన్ని ఏదో ఒక రోజున గొడ్డు పోయేలాగ చేస్తుంది - తస్మాత్ జాగ్రత్త. ముందు మీరు అధ్యాపకుడ్ని ఎలా గౌరవించాలో నేర్చుకొని, తరువాత సినిమాలు తీయండి.

చివరగా... యువరక్తం ఈ వృత్తిలోకి వస్తుంది. వాడివేడి ఉండే యువతను ప్రోత్సహించే విధంగా మీ సిమినాలు తీయండి. ఎన్నో ఒడిదుడుకుల్లో చేపట్టే ఈ వృత్తిలో చాలా లోటుపాట్లు ఉంటాయి. వీటిలో విజయం సాధించిన గురువులు చాలామంది ఉన్నారు. విద్యార్థులను సన్మార్గంలో నడిపిన నావికులున్నారు. కేవలం విద్యాబోధనే కాకుండా నైతిక, మానవతా విలువలు నేర్పిన మానవతా మూర్తులు ఎందరో. వారి జీవితాలను తెరకెక్కించండి. సమాజానికి ఒక అవగాహన మీ సినిమా ద్వారా చూపండి. అలా చూపగలిగే విద్యార్థి లోకం గురించి ఈ గురువులం ఎప్పుడూ కలలుకంటూ ఉంటాము. మీ మంచి సినిమాల ద్వారా సమాజాన్ని నిర్మిద్దాం. ఉద్ధరిద్దాం.

యువతరం

టి. మానస్, ఎన్.ఒ. 36

యువతరం "ఈ మాట వింటే మనకు చాలా థ్రిల్లింగ్‌గా ఉంటుంది. పదిహేనేళ్ళ వరకు మనం ఒక రకమైన జీవితాన్ని గడిపాం. స్కూలు టీచర్ల, తల్లిదండ్రుల క్రమశిక్షణా పాఠాలతో మొత్తానికి పదవక్లాస్ నుండి బయటపడ్డాం. ఇక ఆ తరువాత కాలేజీ జీవితం అంటే ఒక్కసారిగా స్వేచ్ఛా ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టినట్టు ఉంటుంది. ఈ వయస్సులో మన తల్లి దండ్రులు కూడా మనమీద నమ్మకంతో మనకు కొంత స్వేచ్ఛని ఇవ్వడానికి ఇష్టపడతారు. అలాగే మన ఉపాధ్యాయులు కూడా మనతో చాలా ఫ్రెండ్లీగా ఉంటారు.

ఇక్కడే మనం ఒక విషయాన్ని గమనించాలి. అధికంగా లభించిన స్వేచ్ఛని అవివేకంగా దుర్వినియోగం చేసుకుంటే జీవితం అస్తవ్యస్తం అవుతుంది. తాడు బొంగరం లేకుండా పోతుంది అందుకని యువత ఒక లక్ష్యాన్ని ఏర్పరుచుకొని దానికి తగిన కృషి చేయాలి. కేవలం ఆశయం ఉన్నంత మాత్రాన ఏ పని జరగదు. పటిష్టమైన ప్రణాళిక, దానికి అణుగుణమైన ప్రయత్నాలు జరిగినప్పుడు ఫలితం తప్పకుండా లభిస్తుంది.

యువతలో కొందరు ఊహా ప్రపంచంలో ఊగిపోతూ, రంగుల కలల్లో తేలిపోతుంటారు. మరికొందరు తమకు అవకాశం లేని వాటి గురించి పదే పదే ఆలోచనలు చేస్తూ తమమీద తామే సానుభూతి చూపుకుంటూ ఎటువంటి ప్రయత్నంచేయక సమయాన్ని వృధా చేసుకుంటూ దానికి ఇతరులనెవరినో కారణంగా చూపిస్తూ జీవితాన్ని గడిపేస్తారు. ఈ రెండు పద్ధతులు సరిఅయినవి కావు. ఏ విద్యార్థికైనా, యువతకైనా ప్రణాళికాబద్ధమైన జీవితం సత్ఫలితాలని అందిస్తుంది.

జీవితంలో రాణించాలంటే ఫలానా ఉద్యోగమైతేనే బాగుంటుంది, పేరూ ప్రతిష్ఠ బాగా లభిస్తాయి అనే ఆలోచనా విధానం సరిఅయినది కాదు. మన వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడుకుంటూ సమర్ధవంతంగా సేవ చేయగలిగే స్వభావాన్ని కలిగివుంటే ఏ రంగంలోనైనా, ఏ ఉద్యోగంలోనైనా కూడా చక్కగా రాణించవచ్చు. సమాజ అభివృద్ధికి అన్నిరకాల వృత్తులు, రంగాలు కూడా అవసరమే. రిక్షా నడిపే వాడినుంచి విమానాన్ని నడిపేవాడి వరకు అందరి సేవలు సమాజానికి అవసరమే ఏ పని చేస్తున్నాం అన్న దానికంటే ఆ పనిని ఎంత సక్రమంగా చేస్తున్నాం అన్నదే ముఖ్యం.

ఏ సమాజానికైనా యువత పటిష్టమైన పునాదిగా నిలబడాలి. ఆవేశంతోపాటు, ఆలోచనా, విచక్షణా జ్ఞానం కనుక ప్రదర్శించినట్లైతే యువతరం సాధించలేనిది అంటూ ఏమీ లేదు. ఆత్మ విశ్వాసంతో, ఆశయాల పట్ల అవగాహనతో అడుగుముందుకేస్తే భావితరం ఈనాటి యువతదే అనడంలో సందేహం లేదు.

हिन्दी विभाग

सच्ची दोस्ती

एक फुलवारी में लाल गुलाब के फूल बहुत थे । उनके बीच में एक सफेद गुलाब भी था जो इस सुंदरता में चार चाँद लगा रहा था ।

एक गौरैया अकसर वहाँ आया करती थी । वह रोज सुंदर और आकर्षक फुलवारी का आनंद लेती और वापस चली जाती । यह सिलसिला काफी दिनों तक चलता रहा । एक दिन अचानक उसकी मुलाकात उस सफेद गुलाब से हो गयी । जैसे जैसे समय का पक्षी अपने उजले, काले पंखों को हिलाता-डुलाता रात- दिन बनाता उडता चला गया, उन दोनों की दोस्ती गहराती चली गयी । वे दोनों बहुत खुश थे।

ईर्ष्या सभी बुराइयों की जननी है । वह लोगों को बुरे रास्ते पर चलाती है । जो ईर्ष्या के मकडी-जाल में फंस जाते हैं, वे दूसरों को बाधा अवश्य पैदा करते हैं। लाल गुलाबों के साथ भी यही हुआ । वे इन दोनों की दोस्ती देखकर जलने लगे।उनके दिल में ईर्ष्या के बीज अंकुरित हो गये। उन्होंने इस दोस्ती में दरार पैदा करने की सोची ।

एक दिन लाल गुलाबों ने सफेद गुलाब से कहा 'तुम अपना रंग क्यों नहीं बदल लेते । सफेद रंग बिलकुल अच्छा नहीं लग रहा है । देखो, हमारा लाल रंग कितना फ़बता है। 'यह सुनकर सफेद गुलाब दुःखी हो गया। जब गौरैया देखने आयी तो उसे उदास पाया । उसने उसकी उदासी का कारण पूछा। सफेद गुलाब ने कहा 'मुझे अपना रंग अच्छा नहीं लग रहा है, मैं इसे बदलना चाहती हूँ। तुम मुझे लाल बना दो। 'गौरैये ने उसे समझाने की बहुत कोशिश की, मगर गुलाब टस से मस न हुआ । उसने गौरैये से यहाँ तक कह डाला 'अगर तुम मुझे लाल नहीं बनाओगे तो मुझसे दोस्ती मत करना और यहाँ आना भी नहीं । 'यह सुनकर गौरैया बहुत दुःखित हुई । उसने अपने दोस्त को खुश करने केलिए एक उपाय सोचा ।

अगले दिन वह उडती हुई गुलाब के पास पहुंची । उससे कहा 'दोस्त। मैं तुमसे बहुत प्यार करती हूँ । यह बात मैं अभी साबित भी करूँगी । 'उसने तुरंत

अपने पंखों को गुलाब के कांटों से चीर डाला और बहनेवाले खून को गुलाब की सफेद पंखुडियों पर बरसाने लगी। देखते ही देखते वह सफेद गुलाब लाल का बन ही गया ! गुलाब अब अपना रंग देखकर खुश जरूर हो गया पर उसकी खुशी में भाग लेने केलिए गौरैया नहीं रही। वह कब की मर चुकी थी !

दोस्तों! किसीसे दोस्ती करना बहुत सहज है, लेकिन उसे निभाना सबके बस की बात नहीं। गौरैये ने तो अपने दोस्त केलिए अपने प्राण तक दे दिये। हम और आप कहाँ हैं ?

- **अशुतोष तोपो** (A.O.79)

सुनामी-लहरों की लीला

सुनामी - लहरों ने यह क्या उत्पात कर डाला,
नाराज क्यों हुआ सागर, जो इतनों को मार ड़ाला।
जो सारे विश्व को इस हादसे ने झकझोर ड़ाला,
सुनामी - लहरों ने यह क्या उत्पात कर ड़ाला।

हुई जो क्षति हमें इतनी, जिसको भरना है मुश्किल,
माँ बहनों के लुटे सुहागों का अनुमान करना है मुश्किल,
बसे बसाये घर को, लहरों ने बेवजह तोड़ ड़ाला,
सुनामी - लहरों ने यह क्या उत्पात कर ड़ाला।

सुना था हमने शास्त्रों से कि हुआ था समुद्र का मंथन कभी।
रत्न हीरे लक्ष्मी के साथ, निकला था विष भी तभी।
नीलकंठ ने पिया था तब,
अब क्यों न इसे पी ड़ाला !
सुनामी - लहरों ने यह क्या उत्पात कर ड़ाला।

- आशीष गिल्डा - (T.M.C.53)

मानव और प्रकृति

ईश्वर ने इस पार्थिव मानव को सब कुछ प्रदान किया । सुंदर सृष्टि, ज्ञान और बुद्धि, स्वतंत्रता आदि । इनमें सबसे अनुपम देन है प्रकृति । मानव और प्रकृति के बीच अनुपम संबंध है, और ईश्वर ने भी यही चाहा कि यह संबंध कभी टूटे नहीं । पर हर प्राकृतिक विपदा इस संबंध को झकझोर देती है ।

२६ दिसंबर ०४ वाली दुर्घटना मानव एवं प्रकृति के बीच के संबंध की सार्थकता को सोचने केलिए मजबूर कर चुकी है । लोगों को यह विश्वास नहीं होता कि जिस सागर की पूजा वे रोज करते हैं, उसीने उन्हें मौत के घाट उतार दिया। सुनामी से पीडित लोग जब आज सागर की ओर देखते हैं तो सागर की लहरें उनकी आँखों को भिगोने लगती हैं और उनकी आँखें नम हो जाती हैं। फिर प्रकृति के इस स्वभाव पर तर्क वितर्क करना शायद हमारी मूर्खता ही होगी । प्राकृतिक विपदाओं को समझ पाना साधारण मानव की पहुँच के बाहर है ।

पावस की प्रथम बूँद से ही धरती में नवजीवन का संचार होता है । जलस्रोत हमारी प्यास बुझाते हैं। नदियों की कल - कल करती ध्वनि हमें शीतलता प्रदान करती है । इस प्रकार मानव का जीवन प्रकृति के बिना अधूरा है ।

पर सुनामी ने जिस तरह से उत्पात मचाया, उससे तो लगता है कि यह मानव और प्रकृति के बीच अनिश्चितताओं का संकेत है । सागर की लहरों की उथल - पुथल ने मानव - जीवन को उथल - पुथल कर डाला । दोनों के संबंध में प्रश्न चिह्न लग चुका है । ईश्वर के बारे में भी लोगों ने प्रश्न करना आरंभ कर दिया। मानव ने तो बिना माँगे ही धरती से सबकुछ पाया। फिर उसका ऋणी होते हुए भी वह कृतघ्न ही बनता जा रहा है । पर्यावरण केलिए क्षति पहूँचा रहा है । शायद मानव के इस पाप केलिए सुनामी एक सज़ा है । अगर यह स्वार्थी मानव प्रकृति का दोहन इसी तरह करता जायेगा, तो पता नहीं हमें सुनामी

जैसी प्राकृतिक विपदाओं का सामना किस हद तक करना पड़े । प्रकृति से दू' रहकर हम इन विपदाओं को कभी समझ नहीं पायेंगे ।

समस्या यह है कि प्रकृति और मानव के बीच का कोमल संबंध कटता जा रहा है । अब खतरे की घंटी बज चुकी है । आइए प्रकृति की ओर लौट चलें और उसकी गोद में मिलनेवाले वात्सल्य और प्रेम का आनंद लें। उसके साथ संबंध मजबूत करें और इस संबंध में सुनामी जैसी दरार न पडने दें । आखिर हमारा जीवन एवं मरण उसीकी गोद में निश्चित हैं। प्रकृति और मानव के बीच परस्पराश्रित संबंध होना चाहिए । तभी दोनों के बीच का ईश्वर - प्रदत्त यह रिश्ता अटूट बनकर रहेगा ।

- **रंजित रोशन मिंज** (N.O.26)

मैं ही हूँ

मैं ही हूँ जो कुछ ।
इस संसार को जगाना चाहता हूँ ।

मैं ही हूँ जो कुछ ।
इस संसार में परिवर्तन लाना चाहता हूँ ।

मैं ही हूँ जो कुछ ।
इस संसार के भ्रष्टाचारों को मिटाना चाहता हूँ।

मैं ही हूँ जो कुछ ।
इस जगत को पर्यावरण का महत्व बताना चाहता हूँ ।

मैं ही हूँ जो कुछ ।
इस जगत के हर मानव को जिलाना चाहता हूँ ।

- **डी.रामकृष्णा** (T.M.C - 60)

जिंदगी

'आप अपने जीवन में कितने साल जोडते हैं, यह कतई महत्वपूर्ण नहीं है, महत्वपूर्ण तो यह है कि आप उन वर्षों में कितना जीवन जोडते हैं। उम्र अगर होती भी हो तो कोई बात नहीं । जिंदगी उमंग से भरपूर होनी चाहिए। यह महत्वपूर्ण नहीं है कि आप कितनी लंबी जिंदगी जीते हैं, महत्वपूर्ण तो यह है कि आप जिंदगी कैसे जीते हैं।

'पौ फटते ही परिंदों ने अपनी मीठी बोली से मुझे यह बतलाया कि जिंदगी कुदरत की खूबसूरती का इज़हार है । डूबते सूरज ने यह समझाया कि जिंदगी चंद घंटों की कहानी है । वैज्ञानिक तो कहता है कि जिंदगी आविष्कार का नाम है । नाकाम आशिक के अनुसार जिंदगी एक बोझ है । बिस्तर पर पडे एक मरीज का कहना है कि जिंदगी एक रोग है । एक्टर कहता है कि जिंदगी एक ड्रामा है । लेखक का ख्याल है कि जिंदगी एक किताब है । फूलों के अनुसार जिंदगी एक चमन है तो काँटों के अनुसार - चुभन ।

लेकिन मेरे प्रिय दोस्तों ! हम छात्रों केलिए जिंदगी एक मंजिल है । वह मंजिल जिसकी राहों में कहीं फूल हैं, तो कहीं काँटे । कभी सफलता की ऊँचाइयाँ तो कभी असफलता के गर्त्त । कभी आँसू हैं तो कभी मुसकान । यह जिंदगी फूलों की सेज नहीं वरन् संघर्ष का मैदान है । यहाँ हर पल जीत हासिल करनी होती है । इसकेलिए त्याग, तपस्या और संयम की जरूरत है । उन्नति चाहनेवाले छात्र को अति निद्रा, तंद्रा, भय, क्रोध, आलस्य और टालने जैसे गुणों का त्याग करना है । क्योंकि जो हम सोचते हैं उसका उतना महत्व नहीं, जितना हम करते हैं । सोच विचार तो आते जाते हैं । केवल कृत्य हमरी जिंदगी में समा जाते हैं।

- **अरविन्द बेक** (A.G.H-24)

8

यह क्या हो रहा है ?

शाम ढ़लती नहीं कि रात हो जाती है ;
सुबह होती नहीं कि शाम ढ़ल जाती है ।
यह क्या हो रहा है ?
अपने थे जो वे पराये हो रहे हैं,
क़िले थे जो वे मलबे बन रहे हैं ।
गिरगिट की तरह लोग अपना रंग बदल रहे हैं ।
यह क्या हो रहा है ?
परीक्षा के पहले ही प्रश्नपत्र 'लीक' हो रहे हैं,
बीमार होने से पहले ही इलाज हो रहा है,
क्या कहे, जन्म से पहले ही 'बीमे' हो रहे हैं।
यह क्या हो रहा है ?
कहीं राष्ट्रपति - शासन तो कहीं कर्फ़्यू लागू है,
अपना यह चमन अब वीरान हो रहा है ।
आजादी के दीवानों का सपना बिखर रहा है ।
भविष्य का आइना टूट रहा है ।
यह क्या हो रहा है ?
सियासी नज़र से धर्म गुनाह कर रहा है ।
दीपक से यूँ सूर्य लजा रहा है ।
ठगे का काम चमत्कार लग रहा है,
मेल-जोल कर रहना बेकार लग रहा है ।
यह क्या हो रहा है ?
क़त्ल किया किसीने तो फाँसी लगी किसी और को ।
यह क्या करिश्मा दिखाया जा रहा है ?
बहुओं को जलाकर, बहाना बनाया जा रहा है ।
यह क्या हो रहा है ?
अब जाकर किसे सुनाऊँ अपना ग़म ।
यहाँ तो अपने आप डूबे हुए हैं लोग ।
मिलने की बात छोड़ो, यहाँ तो बिखर रहे हैं लोग,
यह क्या हो रहा है ?

- एम. संगीता (N.C.P. 03)

रिश्ता एक गुलदस्ता

रिश्ता क्या होता है ? रिश्ता एक ऐसा गुलदस्ता है, जहाँ छोटे - बडे फूलों को सजाकर उस गुलदस्ते की शोभा को बढ़ा दिया जाता है । फूलों के अनेक प्रकार के रंगों को देखकर मन हर्षित हो जाता है, हमारी अन्तरात्मा को वह ऐसे ही ताज़ा कर देता है । ठीक उसी प्रकार घर रूपी गुलदस्ते में माता - पिता, पति - पत्नी, नाना - नानी, दादा - दादी इत्यादि एक साथ रहते हैं । प्रेम का बीज बोकर, हम इस अंकुर की देखभाल करते हैं। इस प्रेम को हमेशा बनाये रखने केलिए धीरज और आत्मबल की जरूरत होती है । तभी तो इस धरती पर सुख और ग़म के आतप- अंधड में सारी समस्याओं को सह, हम अपने लक्ष्य तक पहूँच पाते हैं।

आज के इस नये युग में रिश्ते की प्रकृति धीरे - धीरे जटिल होती जा रही है । लोग ऐशो आराम की जिंदगी जीना चाहते हैं । वे धन - दौलत कमाने की दौड में अपनों को भूल जाते हैं। इसी कारण सबके रिश्ते ढीले बनते जा रहे हैं। सारे मानव संबंध भी टूटते नजर आ रहे हैं।

हम जानते हैं कि जब घर टूटता है, तो समाज टूटता है। जब समाज टूटता है, तो देश टूटता है । जब देश टूटता है, तो सारा संसार टूट जाता है । ऐसे समय में हमें नयी संस्कृति का निर्माण करना होगा और गुलदस्ते रूपी रिश्तों को मजबूत करना होगा । इसीमें हम सबकी भलाई है।

- **सुमन प्रकाश** (A.G.H.25)

२६ दिसंबर

२६ दिसंबर को गरज उठा अंबर,
सागर की लहरों में हजारों खंजर,
भूमाता को उथल - पुथल, तहस - नहस कर,
टूट पड़ा धरा पर, वारि का कहर ।
सदा याद रहेगा २६ दिसंबर ।

- **आशीष गिल्डा** (T.M.C. 53)

सुनामी

'अरे अरे । उसे पकडो । देखो वह समुंदर में जा रहा है । 'एक कान्सटेबिल की अचानक चिल्लाहट सुनकर सबने मुडकर उसतरफ देखा । अनेक लोगों को अपनी भूख के अहेर बनाकर एक खतरनाक जानवर की तरह दहाड रहे उस सागर में एक आदमी जा रहा था । वहाँ कुछ मछुए और पुलिस दौडकर उसे पकडकर ला रहे थे कि वह रो रोकर चिल्ला रहा था सबको खा लिया, मेरे पूरे खांदान को खा लिया, अब मेरा कोई नहीं रहा । न घर, न बेटे, .. मुझे क्यों छोड रखा है, आ मुझे भी खा जाओ ।'

कल्पाक्कम् के अस्पताल में एक दृश्य : एक सुंदर बच्चा । ठीक बाल एसु की तरह । दोनों हाथ ऊपर उठाकर लेटा हुआ था । 'देखें सर, मुझसे रहा नहीं जा रहा है । कितना सुंदर बच्चा .. पता नहीं किसका है'.. अस्पताल का सेवक एक सफेद कपडे से उसे ढ़कते हुए रो पडा ।

वेलांकन्नी में एक जवान माँ 'बच्चे को जन्म देने पर रजत के नारियल का पौधा तुझे चढाने का मेरा वादा था । तूने मेरी भेंट भी स्वीकार कर ली और मेरे बच्चे को भी ले लिया । देखो माँ मरिया, इधर देखो' ... उसे देखकर वहाँ मौजूद सब जनों की आँखें नम हो गयीं ।

- ***सुधाकर अंतुनी*** (D.C.P.11)

एक विचार

आप जैसे विचार करेंगे, वैसा ही कर्म फलता है ।
जैसे कर्म करेंगे, वैसी ही आदत पड़ती है ।
जैसी आदत पड़ती है, वैसा ही चरित्र बनता है ।
जैसा चरित्र होता है, वैसी ही किस्मत फलती है ।
पर याद रखें, इन सबकी शुरूआत एक 'विचार' से होती है ।

- ***साहिल जैन*** (T.M.C.55)

डूबते को तिनके का सहारा

'अरे विकास । तुम कहाँ जा रहे हो? इतने उदास क्यों हो ? तुम इतना परेशान क्यों दिख रहे हो? क्या हुआ तुमको ? 'बेला ने एक ही साँस में चारसवालों को विकास पर उंडेल दिया । विकास के चेहरे पर अशांति की हजारों रेखाएँ स्पष्ट झलक रही थीं ।उसने उत्तर दिया ' मैं वहीं जा रहा हूँ जहाँ मौत मेरी प्रतीक्षा कर रही है । मैं इस दुनियाँ में जीना नहीं चाहता हूँ । 'विकास के मुँह से ये बातें सुनकर बेला के कोमल हृदय पर चोट लगी । आँखों से आँसू बहने लगे । पर ऐसा क्यों ? वह स्वयं नहीं समझ पायी । और इस वक्त विकास की परेशानियों का कारण भी तो जानना असंभव था।

विकास बी. ए. प्रथम वर्ष का एक परिश्रमी और विवेकशील छात्र है। विकास की पारिवारिक परिस्थिति अच्छी है । उसमें बहुत कुछ करने की क्षमता तो है, पर धैर्य की कमी है । वह अपने आपको स्वीकार नहीं कर पाता है। वह जीवन में अकेलापान महसूस कर रहा है । उसे अब एक ऐसे दोस्त की आवश्यकता है जो उसका दर्द समझ सके । किंतु शायद उसके जीवन रूपी डायरी में लिखा नहीं था कि कोई उसका दर्द जान सके । विकास ने इसी दरिया रूपी दुःख से परेशान होकर आत्महत्या करने का निर्णय कर लिया था । बेला बी. ए. तृतीय वर्ष की एक समझदार और सरल स्वभाविनी छात्रा है । बेला की पारिवारिक स्थिति अच्छी नहीं है। वह धन से गरीब किंतु मन से धनी है । उसने जीवन में आनेवाली मुसीबतों से लड़ना सीख लिया था। वह गत वर्ष से ही विकास को जानती है।

विकास की बात सुनकर बेला का दिल घबरा उठा । उसके कहे एक - एक शब्द बेला के दिल को दर्द देने लगा। विकास का भोला चेहरा तस्वीर बनकर मन में आने लगा । आखिर बेला से रहा नहीं गया । उसने विकास केलिए एक पत्र लिखा

'प्रिय विकास, नमस्ते ।

यह जानकर मुझे अच्छा नहीं लगा कि तुम जीवन में आयी कठिनाइयों से लडना छोडकर आत्महत्या करना चाहते हो । विकू, तेरा यह निर्णय अच्छा नहीं है । जीवन एक संघर्ष है, उससे लडना सीखो । सुख और दुःख हमारे साथ हमेशा रहेंगे। इस प्रकृति को ही देखो, कभी बारिश है तो कभी सुनहरा मौसम, कभी धूप है तो कभी

छाँव । हमारा जीवन भी तो सुख और दुख का संगम है । तुम कितने भाग्यवान हो,लेकिन तुममें सिर्फ धैर्य की कमी है । तुममे बहुत कुछ कर पाने की क्षमता है । बस तुम अपने आप पर भरोसा रखो, तब देखो तुम्हारा जीवन कैसे बदल बेला जायेगा ।'

विकास के जीवन पर इस पत्र का बहुत गहरा प्रभाव पडा। इसके बाद वह अपने जीवन का एक नया रूप देखने लगा । बेला की सलाह से उसने अपनी क्षमता पर खुद विश्वास किया । अब नयी नयी योजनाएँ जागने लगी, इनके साथ - साथ जीने की आशा भी पनप उठी । पढाई समाप्त करके विकास एक रेलवे ऑफीसर बन गया । वह अपनी इस उन्नति केलिए बेला को धन्यवाद देना नहीं भूला ।

इधर बेला का जीवन असमंजस में पड गया । आर्थिक अभाव के कारण वह अपनी पढाई को आगे बढा नहीं सकी ।मध्यवर्ग के परिवारों में कन्या एक बोझ मानी जाती है । बेला अपने परिवार केलिए बोझ नहीं बनना चाहती । इसलिए लाचार होकर उसने शादी भी कर ली । दुर्भाग्यवश, शादी के ठीक एक साल बाद बेला के पति की मौत हो गयी। एक बच्चे की माँ,बेला अब विधवा हो गयी । विपदा अकेले क्यों रहे ? बेला पर ससुराल वालों के अत्याचार भी बढ़ने लगे । उसका जीना भी मुश्किल हो गया । विधि का खेल भी कितना आश्चर्यजनक होता है! दो साल पहले विकास को सांत्वना देकर उसे ढाढस बंधानेवाली बेला ही अब आत्महत्या का विचार करने लगी !

लेकिन उसका बच्चा उसकेलिए मानो बंधन बनकर रह गया । वह अपने बच्चे केलिए जीने का निश्चय करके घर से भाग निकली । रेलवे स्टेशन पर जाकर वह किसी गाडी में बैठने ही वाली थी कि विकास ने उसे देख लिया ! बेला की बुरी हालत देख, उसकी आँखों में आँसू आ गये । उसने बेला के बच्चे को उठा लिया और बेला को अपने घर ले गया ।

विकास की मदद से बेला अपनी पढाई को आगे बढा सकी । उसे एक अच्छी संस्था में नौकरी भी मिल गयी । विकास ने उसकी अनुमति से उसे अपनी धर्मपत्नी बना लिया । इस प्रकार एक समय बेला ने जिस बुझते दीप को आशा का तैल देकर जलाया था उसी दीप ने आज उसे नयी रोशनी दिखायी । इन दोनों की जोडी समाज के सामने एक आदर्श बनकर रह गयी ।

- **बीरेंद्र खेस** (N.E.H.19)

दर्द

दर्द एक ऐसा लफ़्ज़ है, जो कह लेने से समझा नहीं जाता ।
मॉंग लेने से मिल नहीं पाता।
बाँट देने से कम नहीं होता ।

दर्द तो एक अहसास है जो,
जिस्म के रोये रोये में काँटे - सा चुभता रहता है ।
आँखों से आँसू बरसाता रहता है ।
जहन की नाजुक रगों से भाँय-भाँय कर गरजता है ।
पल - पल टूटे इनसान, क्षण - क्षण बिखरता रहता है ।

दर्द से इनसान का दिल टूटता, संगी संबंधी दोस्त यार सब टूटते,
जीवन के सपने टूटते
इनसान दावानल बनकर जलता रहता ।

दर्द को महसूस करनेवाला,
समझो, बस जीते - जी मरता रहता है ।

- **पास्कल एक्का** (N.E.H.18)

उपकार

गुण न हो तो रूप व्यर्थ है,
विनम्रता न हो तो विद्या व्यर्थ है ।
उपयोग न आये तो धन व्यर्थ है,
साहस न हो तो हथियार व्यर्थ है ।
भूख न हो तो भोजन व्यर्थ है,
होश न हो तो जोश भी व्यर्थ है ।
पर उपकार भूलनेवाले का तो जन्म ही व्यर्थ है !

- **दिव्य विजय वैद** (T.M.C. 100)

जुदाई

'सुबह हुआ तो शाम को भी आना ही है, मिलन हुआ तो बिछुडन होना ही है ।'

जिंदगी के गहनतम दुःखों में एक है अपने खास दोस्त का बेवफा होना । सबकुछ सहना उतना कठिन नहीं जितना कि दोस्ती में बेवफाई की सज़ा । यह दर्द जानलेवा होता है, जिसे सालों तक भुलाये नहीं भूल सकते । इस ग़म को कोई सिगरेट में , कोई शराब में तो कोई ड्रग्स में भुलाने की कोशिश करते हुए गर्त में डूबते चले जाते हैं।

ढ़लती उम्र में यदि पीछे मुड़कर बीती जिंदगी को देखते हैं तो सच्चाई सामने आती है कि कोई जो दोस्त बनकर आये थे बस यादें बनकर रह गये। बहुत ही कम लोग दूर तक और देर तक साथ चले । साथ चलने की कसम खाकर भी बहुत कोई हमें अपना सफर अकेले तय करने छोड़कर चले गये। बचपन में जिन्हें हम दोस्त मानते थे आज मित्रों की सूची में वे नहीं हैं। किसी से मिलना, मिलकर उसे जानना, उससे दोस्ती करना और तब उससे विदा लेना यही तो दिल की दर्द भरी कहानी है ।

आज मेरी जुदाई मेरे सबसे अच्छे दोस्त ' लोयोला ' से हो रही है । मेरी आँखें नम हो रही हैं । दिल की धड़कन तेज हो रही है । हर पल यादों की बारात एक - एक कर सामने आ रही है। बीते दिनों का वह सुनहरा पल मेरे मन में उमड रहा है । हम अनजान बनकर आये थे, दोस्त बन गये । कितना प्यारा है मेरा लोयोला। जी करता है उसी के साथ रहूँ। पर आज न चाहते हुए भी अपने दोस्त का बेवफा होना पड रहा है। जुदाई का यह दर्द मुझसे सहा नहीं जाता। पर दोस्त के प्यार भरे उपहार की ओर ध्यान देता हूँ तो दर्द की जगह कृतज्ञता प्रकट होने लगती है । उसने प्यार की अमूल्य निधि जो एक बार हमें दे दी है उसे कोई भी हमसे नहीं छीन सकता। न स्वयं दोस्त भी, न वह ईश्वर भी। क्योंकि वह प्यार हमारे इतिहास का सुनहरा अंग बन चुका। इसे खुदा भी नहीं मिटा सकता। अब वह चाहे प्यार दे, न दे मैं एक अनुभव के आधार पर अपने प्यार को विस्तार देने

में सफल होऊँगा। यह मेरा वादा है । यही प्यार अपनी परीक्षा में सच्चा निकलेगा। यह प्यार मुझे बहुतों को सीने से लगाने में मदद देगा।

प्यारे लोयोला! तुम्हारी दोस्ती, तुम्हारे अनमोल प्यार का मैं सदा शुक्रगुजार रहूँगा। तुम्हारी दोस्ती सचमुच प्रेरणादायक रही । तुम्हारा प्यार हीरे से भी अनमोल है । तुमने हमें सिखाया कि जिंदगी में नये आयाम कैसे जोड़ सकते हैं । सच को तुमने उम्र की रंगीन चश्मों से नहीं, बल्कि सच्चाई की आँखों से दिखायी है । एक तुम्हारी यादों में मेरा दिल हमेशा भीगा रहेगा ।

- **सिलास मिंज** (D.E.H.13)

आयी, परीक्षा आयी !

आयी, परीक्षा आयी ।
    सब बच्चों को डराने आयी ।
बीत गया खेल - कूद में, हँसते - गाते पूरा साल ।
आयी, परीक्षा आयी ।
    सब बच्चों को डराने आयी ।
चिढ़ते हैं वे सब बच्चे,
पढ़ाई में हैं जो कच्चे ।
आयी, परीक्षा आयी ।
    सब बच्चों को डराने आयी ।
माँ कहती थी - मेरे लाल, रखो पढ़ाई का पूरा ख्याल ।
    काश, मानता उनकी बात,
    तो जागना न पडता पूरी रात ।
आयी परीक्षा आयी,
    सब बच्चों को ड़राने आयी ।

- **आदित्य साबू** (A.O.28)

19

दहेज - सतत चर्चित समस्या

भारत में दहेज प्रथा अनेक समस्याओं का कारण बन रही है । हालाँकि इस समस्या के बारे में कई चर्चाएँ हो चुकी हैं,' निर्मला' जैसे उपन्यासों में इस समस्या का मार्मिक चित्रण हो चुका है , अनेक सामाजिक संस्थाएँ इस समस्या का हल ढूंढने का प्रयास कर रही हैं, फिर भी यह भारत की प्रधान सामाजिक समस्याओं में एक बनी रही है । इसलिए इस समस्या के मूल तक जाकर विवेचन करना बहुत जरूरी है ।

वास्तव में दहेज प्रथा का रूप प्राचीन काल में बिलकुल अलग था । वधू के पिता अपनी शक्ति और इच्छा के अनुकूल थोडा सा धन या सामग्री नव विवाहित दंपति को भेंट के रूप में दिया करता था । लेकिन धीरे - धीरे यह एक आचार का रूप धारण कर चुकी । आज लड़की का जन्म किसी भी मध्य वर्गीय व्यक्ति केलिए अपेक्षित नहीं रह गया है । बेटी के पैदा होते ही माँ - बाप के दिलों में एक बोझ का अनुभव होता है । क्योंकि बेटी के विवाह केलिए अपनी जमीन, जायदाद सब कुछ बेच डालनेवाले परिवारों की संख्या इस देश में कम नहीं है । किसी परिवार में लड़की के अलावा और भी संतान होती है । मात्र लडकी के विवाह के बाद उस परिवार की आर्थिक स्थिति बिलकुल बैठ जाती है । इससे हम आधुनिक समाज में दहेज के उस भयानक रूप का अंदाजा लगा सकते हैं ।

सब लोग सभा या सम्मेलन में तो दहेज के विरुद्ध बडे - बडे भाषण देते हैं , लेकिन जब अपनी बारी आती है तो दहेज देते और लेते हैं। इससे भी आश्चर्य की बात है कि अपनी पुत्री के विवाह के समय दहेज प्रथा की निंदा करनेवाले लोग अपने पुत्र के विवाह में दुगुना दहेज माँगते नहीं लजाते हैं। यह दोगला स्वभाव जब तक समाज में रहेगा तब तक इस प्रथा का अंत नहीं होनेवाला है ।

मात्र दहेज न दे पाने के कारण कई लडकियाँ कुँवारियाँ बन रह जाती हैं। समाज में ऐसी कई लडकियाँ हैं, जो दहेज के कारण अनमेल विवाह करके अपने जीवन से राजी कर ले रही हैं । अखबारों में तो हम पढ़ते ही हैं कि कुछ

लडकियों पर ससुरालवालों के अत्याचारों का कारण इस वैज्ञानिक युग में भी दहेज ही है । ऐसे संदर्भों में मुझे तो लगता है कि 'क्या हम कुछ कर नहीं सकते ?'

मित्रों, आज हमारे छात्रगण पर बहुत भारी जिम्मेदारी है। शिक्षा प्राप्त करने के बाद हमें समाज की ऐसी कुरीतियों का सामना करना होगा । हमें व्यक्तिगत रूप से शपथ लेनी है कि 'मैं जीवन में अपनी शादी केलिए दहेज नहीं माँगूँगा' या.... 'दहेज नहीं दूँगी' । मेरे विचार में अगर यह पीढ़ी संकल्प करती है तो सबकुछ कर सकती है ।

- **रंजित कुजूर** (A.G.H.13)

चुनाव

भारत की बड़ी समस्या है 'चुनाव' ।
रखते हैं नेता लोग वादों से लगाव ।

वादे सब बहुत करते हैं
जन-कल्याण कोई नहीं चाहते हैं ।

यह समस्या है बड़ी गंभीर,
बनगये कितने लोग इससे फकीर ।

भ्रष्टाचार बढ़ता जाय,
हल इसका निकल न पाय ।

अपनी कीमती वोट को बचाकर,
उठाता हूँ अपनी आवाज़,
बंद करो इस दर्नीति को आज ।

- **लियोनार्ड** (A.O.17)

निंदा

निंदा करना और सुनना बेहद रुचिकारक लगता है । विशेष आनंद का अहसास होता है । इस विषय में इतना कशिश है कि हम जाने अनजाने इसकी ओर आकृष्ट हो जाते हैं। न चाहते हुए भी दिल में एक कसक बनी रहती है कि अगर एक इनसान दुःखी होकर किसी की निंदा कर रहा है या किसीके बारे में गलत भाव प्रकट कर रहा है, तो सुने जरूर और उस पर अपनी प्रतिक्रिया प्रकट करें ।

निंदा करना और सुनना एक समान हैं,जैसे जहर का परिणाम है मौत। जहर चाहे खुद पी जाय या किसी दूसरे को पिलाया जाय, दोनों ही अवस्थाओं में इनसान की मौत निश्चित है। निंदा करने या सुनने से ही खतम नहीं हो जाती बल्कि यह बडी तेज रफ़्तार से भागती चली जाती है । निंदा को छूत की बीमारी कहें तो ग़लत नहीं।

निंदा जब की जाती है तो नफरत अपने आप अपनी जगह बना लेती है । आज दुनिया में एक दूसरे के दिलों में प्रेमभाव जगाना बहुत आवश्यक है । लेकिन निंदा के द्वारा एक दूसरे के प्रति नफ़रत पैदा करना एक क्षण का काम है। यह सबसे बड़ा दोष है ।

मगर अफसोस, आज इस गुनाह के दलदल में इनसान हँसीखुशी फँसता जा रहा है । इनसान के पतन का कारण निंदा ही है ।

- **दिव्य विजय वैद** (T.M.C.100)

अब हँसने की बारी है

१. मीनाक्षी : इस साड़ी में सब कुछ अच्छा है पर रंग मुझे पसंद नहीं आया ।
दूकानदार : आप इसकी चिंता ना करें, पहली धुलाई में ही रंग निकल जाएगा !

२. राम : आपको तो रेडियो पर गाना चाहिए ।
गायक : धन्यवाद, पर आपने ऐसा क्यों कहा ?
राम : क्योंकि मैं उसे बंद तो कर सकता हूँ ।

- **विपिन** (D.E.P.37)

प्रेम की धारा

पेड पौधों की हरियाली छाँव में, कल - कल करती तमाम नदियों में,
अथाह सागर की चंचल मौज में, पहाडी के बीच मनोरम घाटी में,
मैंने देखा प्रकृति की गोद से बहती प्रेम की शीतलधारा ।

माँ की स्नेहिल आँखों में, शिशु के निश्छल नेत्रों में
उसकी भोली - भाली मुसकानों में छलछल बहती प्रेम की मधुरधारा ।
सर पर कफ़न बाँधे, जंग के लडाकू
अस्थियाँ गलानेवाली ठंडी की फिक्र नहीं,
देशहित में सर्वस्व समर्पित सैनिकों की उन आँखों में
विस्फुटित होती गर्व मिश्रित देशप्रेम की धारा ।
ज्ञान की ज्योति प्रज्वलित करते, अंधकार को दूर भगाते,
जीवन का पाठ पढाते, गुरु के पावन नयनों में,
फूटती विवेक मिश्रित प्रेम की धारा ।
सत्य के खोजी साधु के नेत्रों में मैंने देखा
मानवता केलिए बहती प्रेम की धारा ।
भूखों को रोटी देती, प्यासे की प्यास बुझाती
पराये दर्द को अपना समझ सह लेती
वाणी में मिठास लाती, जात पाँत की बेडियाँ तोडती,
ओंठों में सदा कृतज्ञता झलकाती,
मानव मन को सदा सींचती, सहलाती,
निरंतर बहती जाती प्रेम की धारा ।

- **जॉयसन फर्नांडिस**, (N.O.47)

जिंदगी के तीन मोड़

बचपन है जिंदगी की शुरूआत ।
बचपन के मासूम कोमल बदन से
आती है खुशबू जैसे चमन से ।

भोले मासूम दिल का, मोड यह है पहला जिंदगी का ।
दिल है मासूम का खुला आसमाँ ।
मन मौसम का निखरता समा।
दिल करे जिसे देखे उसे अपनाने को ।
जो कुछ भी हो उसे दिल में बिठाने को।
दो पल की जवानी तो है जिंदगी का दूसरा मोड़ ।

करवट बदलती जिंदगी की जवानी है अनोखा मोड़ ।
मचलते मन और भड़कते दिलवालों की है यह भीड़ ।
इस सुनहरी यात्रा में जवानी का जोश ,
होश गँवाये करे मस्तानों को मदहोश ।
नशीली जवानी में दिल भटकता है , अनजान बहकी राहों में ।
न बहकाये संभाल ले, ये हैं दिलवालों के हाथों में ।
जिंदगी का आखरी मोड़ होता है बूढ़ापा।

यहाँ साफ नजर आता है दूसरा पहलू बचपन का ।
किसे क्या पता, कब किधर से क्या आ जाय ।
किसे किससे छीनके शोक समुद्र में डुबोये ।
सिलसिला है अजीब जिंदगी में ग़म और खुशी का ।
झाँक ज़रा गहराइयों में, नज़र आयेगी सच्चाई जिंदगी की ।
मैल दिल का धो दे, प्यार से- प्यार भरे रिश्तों को जोड़ ।
शक नहीं सफल बनेंगे तरे ये जिंदगी के तीनों मोड़ ।

- **मुहम्मद अहम्मद खान** (A.P.10)

खिडकी खोलो

कालेज के सांस्कृतिक - कार्यक्रम समाप्त हो चुके थे । विद्यार्थी तथा सभी दर्शक लंबी कतार में बाहर निकलने लगे थे । मैं मुख्य फाटक के करीब खड़े होकर बड़ी देर तक एक - एक पंक्ति में उसको देखता रहा, पर हाथ लगी सिर्फ निराशा ।

हॉस्टल की घण्टी बज चुकी थी । विद्यार्थी अपने - अपने छात्रावास की ओर शोर मचाते हुए जा रहे थे । मैं भी भीड़ के साथ बाहर आ गया । आज मुझे बहुत आशा थी कि वह मुझे जरूर मिलेगी क्योंकि वह सांस्कृतिक कार्यक्रमों की प्रेमिका थी । लेकिन वह आज भी नहीं मिली ।

आज एक वर्ष के बाद भी एक एक बात मुझे कुरेद रही है । आज मैं अपने आप को बीहड़ वन में पा रहा हूँ । यहाँ मेरा अस्तित्व पहचानने वाला और मेरा सुननेवाला कोई नहीं है । मेरे पीछे - पीछे पुकारनेवाला कोई नहीं । वह मुझे डॉटा करती थी, लेकिन आज वह नहीं है मेरे पास । कितना अनाथ हो गया था मैं । प्रेम से पुकारती, उसकी आवाज में कितनी गहरी पीड़ा छिपी हुई होती थी। पीड़ित स्वर में बोलती 'क्यों अपने को इस तरह बरबाद करने पर तुले हुए हो ?' मैं मजाक के स्वर में कहता 'मैं किसीको बरबाद नहीं कर रहा हूँ ।'

'मैं सब समझती हूँ । आखिर इस तरह तुम अपने को कब तक धोखा देते रहोगे ? कभी अपनी अंतरात्मा की आवाज को सुनने की चेष्टा की है तुमने? कभी किसी को तुम्हारे कामों से पीड़ा होती, इस बात पर गौर किया है ? 'उसके नेत्रों में उस दिन पीड़ा की उबाल को देखकर मेरे मन में भय समा गया कि वह कहीं अपनी जान न ले लें । परंतु मैं यही दर्शाता रहा कि मुझे उसकी बातों से कोई मतलब नहीं ।

अगले दिन मेरे साथ शोभा थी । इक्तीस जुलाई की शाम वह हमें पा गयी। उसने मुझे घूर कर देखा था, पर उसकी नजरों का सामना नहीं कर सका था। इसलिए उससे बचने केलिए पानी का गिलास उठाकर पानी पीने का बहाना करने लगा । शोभा ही के साथ मुझे एकबार सिनेमा थियेटर में पाया था। वहाँ भी उसे देखकर मेरा चेहरा तना सा था , तना भी वह बिना कुछ कहे ही उलटे पाँव बाहर चली गयी थी ।

उस दिन मैं जल्दी अपने डेरे पर लौट आया था । वह पहले से वहाँ मेरी प्रतीक्षा कर रही थी । मैं समझ गया कि आज बहुत कुछ सुनने को मिलेगा । मैं चुपचाप कुर्सी पर धंस गया। वह अंदर आयी और कुर्सी पर बैठ गयी । 'हेलो' उसकी आवाज में बिलकुल सख्ती नहीं थी । 'हूँ ' मैंने बस इतना ही कहा । वह बताने लगी 'किरण ! तुम कब तक इसके - उसके पीछे भागते फिरोगे ? तुम्हें क्या हो गया है ?'

क्या अंधकार की ओर नहीं जा रहे हो ? मैं प्रतिदिन मंदिर में तुम्हारे लिए भगवान से दुआँ माँगती हूँ कि तुम जीवन के सत्य मार्ग पर आ जाए, एक युवक का सही कर्तव्य जानें, उसी तरह अपनी जिंदगी को सजाए । लेकिन तुम अपनी अंतरात्मा की सभी खिडकियों को बंद कर बैठे हो, इसे तुम खोलो किरण ! जरूर खोलो न ....'

तबसे मैं बदल गया, अपनी अंतरात्मा की खिडकी खोली और उसकी आवाज भी सुनी । लेकिन वह दोस्त जो मेरे इस परिवर्तन का कारण है , उसे मैं आज नहीं देख सकता ।

- **अशोक कुजूर** (A.B.34)

परिश्रम सफलता की कुंजी है

जीवन के किसी भी क्षेत्र में सफलता केलिए आलस्य को छोड़ना और परिश्रम करना ही एकमात्र मार्ग है । जीवन में सुख प्राप्त करना हर मनुष्य की इच्छा होती है । लेकिन, अलादीन का चिराग़ सबके हाथ नहीं होता कि चिराग़ जलाते ही मन की सारी इच्छाएँ पूरी हो जाएँ । केवल परिश्रम ही जीवन संघर्ष में सफलता ला सकता है । इतिहास इसका साक्षी है कि परिश्रमी और आत्मविश्वासी व्यक्ति कभी अपने कार्य में असफल नहीं हुआ है । वह धरती को चीरकर अपनी इच्छानुसार फल प्राप्त कर सकता है । कोयले को हीरे में बदलने की कला जादू से उप्तन्न नहीं हो सकती, परिश्रम करनेवाले ही मिट्टी को सोना बना डालते हैं। अपने परिश्रम के सहारे मनुष्य सफलता के हर शिखर पर पहुँच सकता है। कठिन परिश्रम, आत्मविश्वास एवं दीक्षा - ये ही जीवन में सफलता के मूल मंत्र हैं।

- **अनूप नवीन कुजूर** (T.M.C.104)

सैनिक

न जानता दिन रात का भेद, न माँगता कभी नींद ।
बहाता हर पल पसीने की बूँद, वह है हमारा योद्धा प्रबुद्ध ।

करता शत्रुओं का शिकार, कुछ न बिगाड सकता उसे हिम शिखर,
रक्षा करता सीमाओं की निरंतर, वह है भारत के गौरव का आकार ।

न डरता कभी मृत्यु से, बंदूक पर करता अटल विश्वास ,
पहचानता शत्रु की हर साँस, वह जीता हमेशा मौत के पास ।

वह कोई और नहीं, हमारा सैनिक, मातृभूमि का सच्चा सेवक,
शत्रु देश का प्रबल घातक, भारतमाता का प्रियरक्षक ।

- **एन.चेन्नकेशवुलु** (N.P. - 23)

जीना सीखो

इतिहास है बीता कल, भविष्य है आनेवाला कल
वर्तमान है अभी, यही पल - चक्कर में तुम पडे हो क्यों तब ।
डरता था इतिहास से कभी, तारीखें याद करने से सभी ।
सोचता था किसने बनाया इसे , क्यों हम हैं बेचारे पिसे ?
आज बदल गयी है सोच, इतिहास में अब है होश ।
समझौता नहीं कर सकते अब, पढ़ना पड़े हतिहास हमें जब ।
स्वार्थी था इनसान बहुत ही, भूत से लेकर वर्तमान तक।
वेदों से तुम पा लो शिक्षा आज भी, मत हो हैरान देखके समय अब।
गोधरा में चिल्ला रही हैं लाशें, क्या मानवता को फिर तलाशें ?
मंदिर हम बनाकर रहेंगे, आदर्श हम अपना गँवाके !
मत कैद करो भगवान को चार दिवारी के सहारे ।
प्रेम से जीना सीखो प्यारे, तुम्हीं हो देश के सबसे न्यारे !

- **जे. सतीश** (D.G.H.21)